nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 21. avgusta 1966

Leto XXII. - Št. 190 (6477)

DOSLEDNOST

Zgodi se, da človeka, ki bolj ali manj budno spremlja javne dogodke v našem mestu prav med tako imenovano «politično mrtvo sezono» marsikakšen dogodek prisili, da začne razmišljati o doslednosti: naših someščanov in odgovornih ljudi.

Že mnogo mesecev prihaja, na primer, v naše uredništvo uradno glasilo tržaške prefekture, ki nosi naslov «Foglio degli Annunzi Legali della Provincia di Trieste». Skoraj vse številke so bile v tistih mesecih precej debele, ker so vsebovale prefekturne dekrete o razlaščanju slovenske zemlje za naftovod. No, najzajetnejša pa je št. 27 z datumom od 5 avgusta 1966. Ta številka šteje skoraj 60 strani drobno tiskanega besedila in v njej so skoraj vse te strani prekrite z objavami, ki jih je poslala tržaška «Pretura Unificata», v katerih slovenski okoličani sporočajo, da so vložili zahtevo da bi dosegli «priznanje pravice do lastništva». Drugi del te številke pa zavzemajo odloke — tokrat jih je čez trideset — tržaške prefekture o nadaljnem razlaščanju za tržaško Industrijsko pristaniško ustanovo, v glavnem v dolinski občini. Imena razlaščencev iz takih dekretov smo v našem dnevniku objavili doslej že kar precej in prihodnjo nedeljo bomo tudi «najnovejše». O načinu razlaščanja pa je bilo že toliko govora, da hočemo tokrat postaviti neko drugo vprašanje.

Če že oblast razlašča naše slovenske ljudi in jim plačuje razlaščevalec globoko prenizke cene, zakaj vsaj objave o tem uradnem glasilu prefekture niso objavljene v slovenščini?

Saj je to dopustila že ustava in ponavlja memorandum v svojem posebnem statutu, pred dvema letoma a že dve leti stoji zapisano nekaj takega tudi v deželnem statutu. Ali naj ponovimo, da se je podoben list tiskal v slovenščini že pod bivšo ZVU. Morda bo kdo v odgovor izjavil, da je objava v slovenščini povezana s posebno in izrecno zahtevo. Verjetno. Bilo je namreč že nekaj pičlih primerov, ko so zasebniki objavili po zakonu predpisana obvestila. Toda, tu gre za prefekturo in za preturo; zaradi tega se točno ve, kdo je tisti, ki bi moral objavo v slovenščini zahtevati, ko je v primerih očitno, da gre za pripadnike slovenske skupnosti.

Podobno se dogaja tudi, ko objavljajo razna obvestila naše slovenske občine: doslej ni bilo niti eno objavljeno v slovenščini! Isto velja za slovenska gospodarska podjetja in druge ustanove. Naša, naših someščanov in odgovornih oblasti doslednost bi zahtevala, da se tudi v tem pogledu pravice Slovencev izvajajo. Predvsem pa, da vedno in dosledno skrbimo za to sami in zlasti takrat, ko v nasprotnem primeru tvegamo, da zagrešimo grobo nedoslednost: če smo trgovci, profesionalci, obrtniki itd. in, na primer nimamo dvojezičnih napisov na naših uradih, trgovinah, delavnicah...

Komaj prejšnji četrtek smo brali zapisano v uvodnem članku osrednjega slovenskega dnevnega glasila med drugim besede, ki veljajo morda še najbolj nam:

«Jezik ni samo govorica, jezik spada k samemu bistvu našega obstoja, jezik je del naše osebnosti... Koliko bodo slovenski jezik spoštovali drugi narodi, je odvisno samo od nas. Jezik Dalmatina, Prešerna, Levstika, Cankarja in Kosovela vsekakor terja, pa tudi zasluži vso našo ljubezen».

Toda, kot vidimo iz navedenega primera, ne pri nas ne na Koroškem stvari v pogledu tega resničnega «bistva našega obstoja» niso tako preproste in enostavne, še manj pa smotri zlahka dosegljivi, kar dokazujejo vsa prizadevanja zamejskih Slovencev v teh enaindvajsetih povojnih letih. In zdi se nam, da prav v teh dneh vnovič ugotavljamo, ob primerjavi naše usode z usodo drugih narodnostnih manjšin, kako je glede te zadeve s skrbjo, ki jo posvečajo v tisku in drugače matični narodi. Posvečajo jo tudi takrat, ko so njihove države z državami, v katerih manjšine živijo, v zelo dobrih in najboljših odnosih. Najnovejši primer je značilna izjava bonskega zunanjega ministra: *«Nemško italijanski odnosi niso bili nikoli tako izvrstni kot so danes»*. Toda samo nekaj dni pred tem je vlada istega zunanjega ministra dopustila, da sta se dva znana južnotirolska terorista poslužila televizije na njenem ozemlju za propagiranje svojih političnih in tudi drugačnih namenov. Da obstajajo istočasno in že vsa povojna leta v Avstriji dobro organizirana združenja za Južno Tirolsko in da sosedni deželni glavar v svojih javnih izjavah prav nič ne skriva, da se z njihovimi programi strinja — tega pač ni potrebno niti posebej poudarjati. Isto velja tudi za količino in kakovost članov v tisku obeh omenjenih držav. Ali naj k temu dodamo še statistiko dnevnega in zlasti tedenskega, takorekoč specializiranega, tiska za «dalmatinske in julijske» Italijane, ki mu ne uide niti najmanjša podrobnost iz življenja njihovih sorojakov v Jugoslaviji? Pri tem pa kanclerja Klausa in njegovega zunanjega ministra čisto nič ne moti, da tako v teh tednih preživljata svoje letošnje poletne počitnice v Italiji.

Kaj hočemo s tem povedati? Nič posebnega; samo to, da nam je ob citanju citiranega uvodnika takole samo ob sebi šinila v glavo misel, da bi morda v istem slovenskem dnevniku moral imeti prednost pred onim objavljenim, tak uvodnik, ki bi obravnaval razmere tam, kjer je *«samo bistvo našega obstoja»* najbolj ogroženo. Pa ne samo v tistem dnevniku, temveč v tisku vseh jugoslovanskih republik in tudi v radijskih in televizijskih oddajah. Razliko v ravnanju, ki smo ga omenili ugotavljajo namreč — poleg vsega drugega — ne le v Trstu, Gorici in Vidmu, temveč predvsem v Rimu in si jo razlagajo tako, kot vemo, vidimo in čutimo: v okviru «sacro egoismo» ne pa kot bi morali, če bi se resnično zavedali, globoko socialističnih in demokratičnih vzrokov dejstva, da se na Južnem Tirolskem že leta ponavljajo atentati, pri nas pa — tiska «Il Bollettino degli sloveni in Italia» — in še ta ne prav redno.

V okvir bežnih pripomb o doslednosti spada tudi ravnanje z našim jezikom med tremi zlasti pa med zadnjima dvema splošnima stavkama v Trstu. Med prvima dvema ni bilo o slovenskih letakih in lepakih ter napisnih tablah ne duha ne sluha kljub temu, da je odstotek slovenskega članstva v sindikatih kar precejšen. Šele med tretjo stavko so se pojavili nekateri lepaki tudi v našem jeziku, toda ne po zaslugi sindikatov ali kakšne druge stanovske organizacije, v kateri sodeluje kar precej Slovencev, marveč po zaslugi KPI, čeprav bi zanje njeni voditelji morali poskrbeti tudi pri sindikatih, kjer imajo pač odločilno besedo.

Končno še nekaj o doslednosti tudi tam, kjer ni po sredi jezik. Gre za doslednost tistega tržaškega dnevnika, ki se v pisanju glede državne pripadnosti teh naših krajev ni nikoli izogibal niti hujskanju na največje zločinsko klanje. Isti dnevnik je namreč pred dnevi v svojem uvodnem članku in nad znamenitim podpisom zapisal tudi teh pet «čudovitih» stavkov v polemiki z Rimom in Genovo zaradi nameravanega uničenja ladjedelnice: «Če Genova ni zadovoljna naj protestira in zahteva nadomestila in reparacije. Toda nadomestil naj ne zahteva v škodo Trsta. Italija je velika. Po petdesetih letih kraje, bi bilo bolje okradenca zamenjati. Tudi zaradi tega, ker se je to lekcijo končno naučil in ni več na razpolago.»

Da, Italija je velika in verjetno ne potrebuje več niti takih razglasov ob nedavnem odkritju spomenika koprskemu heroju, kakršnega je nalepil po tržaških hišah sedanji tržaški občinski odbor levega centra saj se v njem vzdihuje med drugim po «pravici», ki je «herojevo ljudstvo» baje še ni doseglo.

S. R.

NOVI MOČNI POTRESNI SUNKI V VZHODNI TURČIJI

Več človeških žrtev, kot se je spočetka mislilo
Pet tisoč vojakov išče mrtve in ranjene med ruševinami

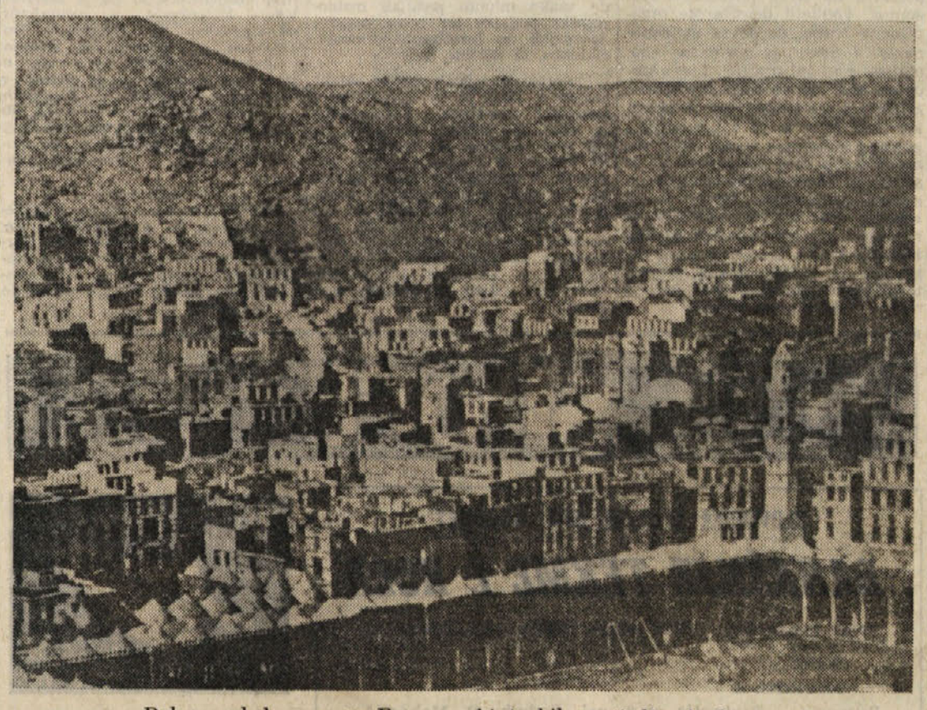

Delen pogled na mesto Erzerum, ki je bilo najbolj prizadeto

Ogromna škoda - 90 odstotkov hiš porušenih ali poškodovanih - Več vasi do tal porušenih - Dva milijona ljudi je prvo noč preživelo na prostem - Sožalne brzojavke z vsega sveta

ANKARA, 20. — V vzhodni Anatoliji se zemlja še vedno trese ter povzroča nove žrtve in novo škodo. Včerajšnji in novi današnji sunki so bili izredno močni ter so dosegli osmo in deveto stopnjo Mercallijeve lestvice.

V poznih popoldanskih urah je vlada sporočila, da so do sedaj ugotovili 1430 mrtvih, od katerih 1079 samo v mestu Varto. Za sedaj ne potrjujejo govoric, o katerih je poročal radio Helsinki, da bi utegnilo število mrtvih narasti na 5000. Finski radio je trdil, da je te podatke dobil v krogih turškega radia.

Po včerajšnjih številnih sunkih v teku dneva, ki so trajali do 17. ure, so bili ob 2.40 ponoči novi močni sunki. Novi potresni sunki so bili danes zjutraj v Tekmanu, kjer se je porušilo 50 hiš, in v Catu, kjer se je porušilo 30 hiš ter sta dve osebi zgubili življenje, dve pa sta bili ranjeni. V prvih popoldanskih urah sta bila druga dva sunka v Karliovi. Do sedaj so v tem kraju ugotovili 26 mrtvih. Tudi v Erzerumu, kjer je bila včeraj škoda razmeroma majhna in ni bilo človeških žrtev, je bil danes močan sunek, med katerim sta se porušili dve hiši. Druga dva sunka sta bila v Hinisu. Tu so do sedaj ugotovili 129 mrtvih. Varto, ki je najbolj prizadet, je praktično do tal porušen prav tako kakor drugih osem vasi tega področja. Gmotna škoda je ogromna. Poleg uničenega Varta je bilo porušenih ali hudo poškodovanih 90 odstotkov hiš. Številne vasi tega področja so popolnoma porušene. Blizu Karliove je šest popolnoma porušenih, tri so močno poškodovana, druge štiri pa nekoliko manj.

O človeških žrtvah prihajajo številna protislovna poročila. Uradno pa sporočajo sproti podatke, na podlagi dejanske ugotovitve. Spričo dejstva, da so v poznih večernih urah uradno sporočili, da je število mrtvih naraslo na 1.430, je treba pričakovati, da bo to število še močno narastlo, ker so številne žrtve še pod ruševinami, ki jih nad 5.000 turških vojakov, ki so prišli na prizadeta področja, v največji naglici odstranjuje. Računajo, da je preteklo noč nad dva milijona ljudi preživelo na prostem, ker se bojijo novih sunkov in deloma, ker so ostali brez strehe.

Prava poročila o potresu, ki se je začel včeraj ob 14.25, so dobili okoli 16. ure. Spočetka se je zdelo, da ni tako hudo. Šele pozno ponoči, ko so začele prihajati brzojavke iz raznih krajev, se je pokazalo, da gre za pravo katastrofo. Toda poročila so še vedno nepopolna in pomanjkljiva, ker so bile telefonske in druge zveze povečini prekinjene.

Že včeraj popoldne in ponoči so poslali prve reševalne skupine v prizadete kraje. Danes je reševalna akcija zavzela velik obseg. Ljudje so ponoči preživeli na prostem, ker so se bali novih sunkov. Na prizadeto področje naglo prihajajo vojaške enote iz vzhodne Turčije. Vojaki so v vsej naglici postavili pet vojaških bolnišnic in reševalne skupine so pripeljale okoli 10.000 šotorov za namestitev ljudi, ki so ostali brez strehe. Skupina vojaških vozil, ki je odpotovala iz kraja Mus v Varto, se je znašla pred gričem, ki je zaradi potresa zdrsel in popolnoma pokril cesto.

Pri reševanju sodelujejo tudi ameriška tovorna letala «C-118», ki so pripeljala tri vojaške bolnišnice, zdravnike, bolničarke in zdravstveni material iz ameriškega oporišča v Adami. Predsednik vlade Demirel, ki je imel odpotovati danes v Izmir, da odpre tamkajšnji velesejem, se je temu odpovedal in je prišel v prizadete kraje. Skupno z njim sta prišla v Erzerum tudi notranji minister in minister za delo. Demijal je nato odšel v Hinis, kjer je škoda zelo velika, število mrtvih pa sorazmerno nizko, ker so v času ljudje delali na polju. Hinis je v pokrajini Herzerum skoraj na meji s pokrajino Mus, kjer je Varto. Po mnenju izvedencev je včerajšnji potres zajel področje 125 kvadratnih kilometrov. Približno 150 kilometrov zahodno od prizadetega področja Erzican, kjer so bili v preteklosti najmočnejši potresi v Turčiji: leta 1454 je bilo 22.000 mrtvih, leta 1584 je bilo 15.000 mrtvih leta 1939 pa 32.272.

Vojaki so deloma obnovili cesto med Vartom in Musom in po tej cesti odvažajo ranjence v najbližje bolnišnice. V bolnišnice so spremenili tudi nekatere šole. Oblasti se na vse načine trudijo, da pomagajo prizadetemu prebivalstvu. Važno vlogo ima pri tem vojska.

Predsednik republike, ki je v Izmiru (Smirna), je v stalni telefonski zvezi z obveščevalnimi centri, ki mu sproti poročajo podatke o katastrofi.

Turški vladi so poslali sožalne brzojavke državniki z vseh delov sveta. Brzojavko so poslali tudi predsednik republike Saragat, predsednik vlade Moro in zunanji minister Fanfani. Papež Pavel VI. je poleg tega odredil pošiljatev večjega zneska za najnujnejšo pomoč. Tudi grški Rdeči križ bo poslal zdravila, odeje in živila.

VČERAJ ZJUTRAJ OB 4.50

Teroristični atentat na dunajski sedež «Alitalie»

Eksplozija je povzročila precejšnjo škodo tudi v sosednih uradih drugih letalskih družb - Vendar uradi «Alitalie» v višjih nadstropjih nadaljujejo z delom - Protest poslanika Enrica Martina

DUNAJ, 20. — Danes zjutraj ob 4.50 je pred sedežem urada italijanske potniške letalske družbe «Alitalia», v Ringstrasse štev. 2 v središču Dunaja, eksplodirala eksplozivna naprava. Eksplozija je poškodovala prostore in sosedne trgovine, toda nihče ni bil rajen. Policija je do 8. ure blokirala vse področje. Šipe so bile razbite tudi v hotelu «Bristol». Urad družbe pa se je preselil v višja nadstropja, tako da je bilo delo omogočeno že ob 10. uri.

Generalni tajnik avstrijskega zunanjega ministrstva je že dopoldne telefoniral italijanskemu poslaniku Enricu Martinu in mu izrazil svoje obžalovanje zaradi neljubega dogodka. Pozneje je telefoniral tudi kancelerjev namestnik Bock, ki zastopa kanclerja Klausa. Tudi on je izrazil Martinu obžalovanje. Martino je odšel nato v zunanje ministrstvo ter vložil protest in opozoril avstrijske oblasti «na nujnosti večje budnosti nad italijanskimi predstavništvi in nad delovanjem teroristov.»

Policija je začela preiskavo med osumljenimi skrajneži, vendar doslej brez uspeha. Med preiskovalci je tudi načelnik notranjega ministrstva ing. Peter Maindl, ki pa še ni mogel dati nobenega obvestila glede rezultatov preiskave. Pač pa je načelnik državne policije dr. Haeusler takoj napovedal tiskovno poročilo svojega urada. Kraj eksplozije so obiskali okrog poldne že omenjeni kancelerjev namestnik Bock ter nekateri funkcionarji notranjega ministrstva, med katerimi tudi inž. Massak, ki je znan kot strokovnjak na procesih proti teroristom. Izjavil je, da se še vedno ne ve natančno, kakšna je bila bomba, katere učinek je bil zelo močan. Eksplozija je izkopala na pločniku 35 cm veliko luknjo, globoko 20 cm. Zdrobila je šipe zlasti na oknih šestnadstropne palače «Alitalia» ter razbila stekleno streho pasaže opernega gledališča. Bock je izrazil obžalovanje tudi ravnatelju dunajskega sedeža «Alitalia» dr. Jerebu ter ponudil posredovanje, da bi se uradi preselili v drugo poslopje. Dr. Jereb je izjavil, da se kljub uničenim uradom poslovanje nadaljuje. Pozneje se je zvedelo, da so poškodovani uradi tudi letalskih družb «Panamerican», «Cook» in «Swissair». Koščki stekla so padali celo na trg Schwarzenberg, ki je skoraj pol kilometra oddaljen. Manjše poškodbe je eksplozija povzročila tudi na uradih «Enit».

Dr. Jereb je izjavil, da bodo lahko šele čez dva meseca popravili škodo. Zvezna policija pa je izdala uradno poročilo, v katerem se med drugim poudarja, da so podvzeti vsi ukrepi, da bi atentatorje našli, vendar pa da so raziskave «zelo težke, ker krog atentatorjev ne more biti omejen». Poročilo oddaja, da «smernice za preiskave daje sam notranji minister iz tistega kraja, kjer je na počitnicah.»

Policija je zaradi atentata okrepila službo pred italijanskim poslaništvom, konzulatom in drugimi poslopij, kjer imajo svoje sedeže italijanska predstavništva. Tako poroča avstrijska tiskovna agencija APA, in dodaja, da je besnela včeraj ponoči nad Dunajem huda nevihta in da so ljudje, ki so slišali eksplozijo, mislili, da gre za grom.

V Rimu pa je danes poslanec PSIUP Minassi naslovil na zunanjega ministra vprašanje, v katerem ga vprašuje, «ali namerava intervenirati pri avstrijski vladi, da bi bila italijanska zastopstva v Avstriji zaščitena pred terorističnimi atentati». Poleg tega ga vprašuje, ali misli konkretno proučiti položaj, ki je nastal zaradi vrste terorističnih atentatov «upoštevajoč, da teroriste prav gotovo podpirajo in vodijo teroristični krogi.

Bivši avstrijski zunanji minister Gruber, ki je sedaj državni podtajnik pri predsedstvu vlade, pa je v dnevniku «Die Presse» objavil članek o pogajanjih, ki jih je leta 1956 vodil v Parizu o Južni Tirolski. V članku poudarja, da je tedaj dosegel največ, kar je bilo mogoče, zlasti pa možnost vrnitve optantov iz Nemčije, «internacionalizacijo» južnotirolskega vprašanja, važne zaščitne manjšinske določbe in zadovoljive pogoje za začetek delovanja južnotirolske «Volkspartei».

V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM

Drava in Mura grozita s katastrofalno poplavo

Pri utrjevanju nasipov pomagajo enote JLA - Številne ceste prekinjene, najbolj ogroženi sta mesti Murska Sobota in Varaždin

MARIBOR, 20. — Že včeraj ponoči sta Drava in Mura nenavadno močno narasli zaradi velikega deževja v Alpah. Danes dopoldne pa sta v mnogih krajih prestopili bregove in poplavili obširna področja zemljišča ter pritličja mnogih poslopij v Murski Soboti in Radgoni. Poplavljene so tudi številne ceste. V samem Mariboru in okoliških krajih pa ljudje hitijo z utrjevanjem nasipov, pri čemer jim pomagajo delavci podjetij «Tehnogradnje», «Tehnike» iz Ljubljane, «Vodne skupnosti porečja Drava-Mura» in gradbenega podjetja «Konstruktor». Že včeraj so okrog polnoči poklicali na pomoč tudi enote JLA, ki so v izmenah polnile vreče, jih nakladale in odnašale na nasip. Podobna dela so v teku tudi v Ptuju in njegovi okolici.

V lendavski občini so že včeraj začeli evakuirati ljudi iz treh vasi ter reševati več sto glav goveje živine. Že včeraj je bilo v tej občini poplavljenih okrog 150 hektarov zemljišč.

Drava in Mura sta poplavili tudi področja ob meji z Avstrijo in Madžarsko v severni Hrvatski. Poplavljena so tudi nekatera predmestja Varaždina in okoliških vasi, kjer so vojaki pomagali prebivalcem, da so se na hitro izselili. V Vukovaru pa je nevihta presenetila tri delavce iz tovarne Borovo, ki so se vračali domov. Med nevihto jih je ubila strela. Tudi na tem področju so številne ceste neuporabne. Ljudje se bojijo, da ne bi prišlo že petič v zadnjih dveh letih do katastrofalne poplave.

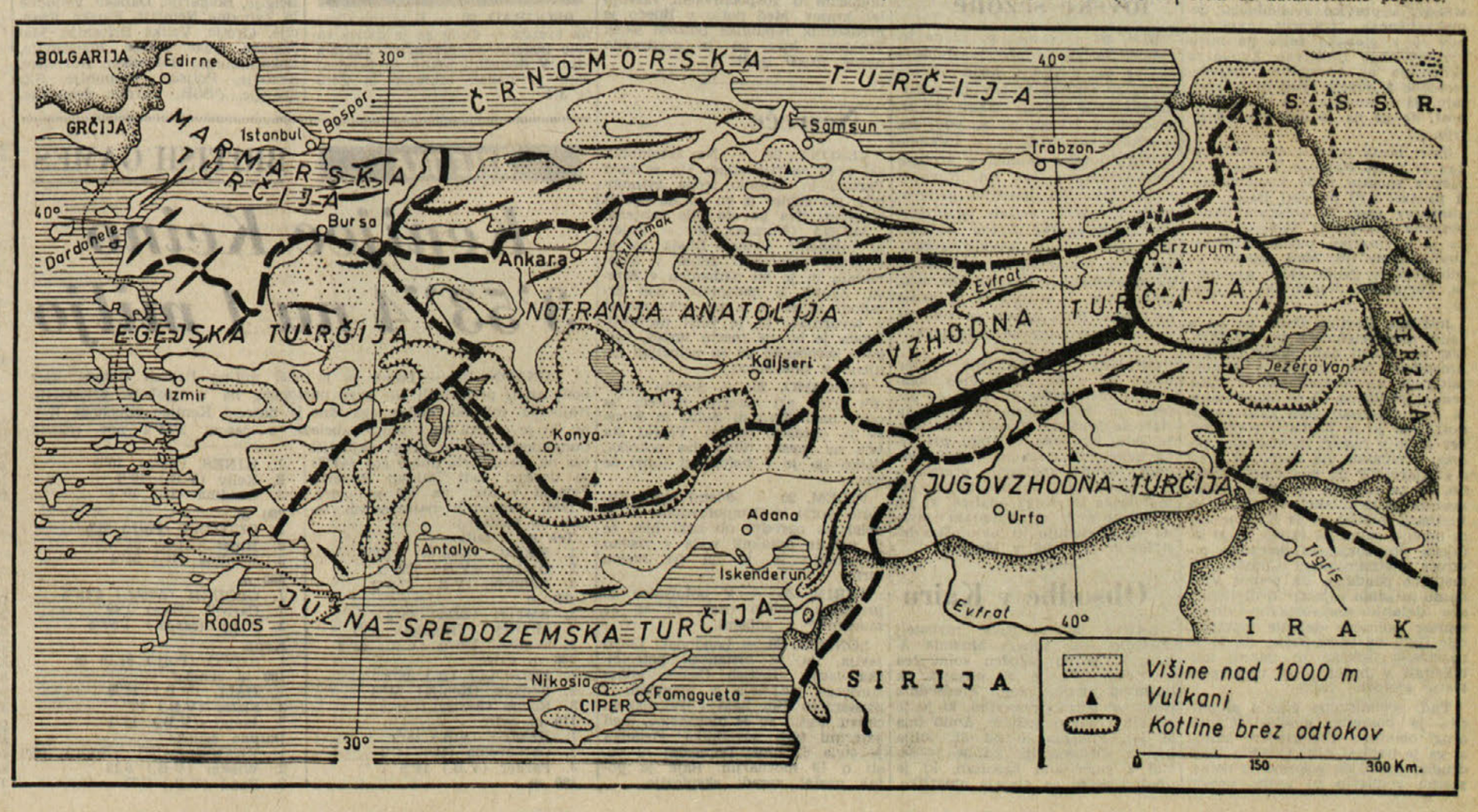

INTERVJU BIVŠEGA ANGLEŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

A. Eden predlaga nevtralizacijo Laosa, Kambodže in obeh Vietnamov

Po njegovem mnenju je ta načrt izvedljiv - Johnson o pogojih za ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama - Ponovil je tudi zahtevo, naj osvobodilna fronta položi orožje - Komentarji o obisku hanojske delegacije v Moskvi

PARIZ, 20. — Bivši angleški zunanji minister Anthony Eden je danes izjavil francoskemu radiju, da bodo «Laos, Kambodža in Vietnam nekega dne sestavni del nevtralnega pasu». Predlagal je mirovni načrt za Vietnam, ki naj upošteva to stvarnost.

Izjavil je, da je po njegovem mnenju tak načrt izvedljiv. Nekaj podobnega je sicer v Evropi uspelo v 19. stoletju, ko so določili (in eno stoletje spoštovali) nevtralnost strateško važnih držav, kakor sta Nizozemska in Belgija.

Eden je nato izjavil, da Kitajska in ZDA imajo vsaj eno skupno točko: tako Peking kakor Washington želita preprečiti navzočnost drug drugega na Indokitajskem polotoku. «Če bi dosegli tak sporazum, je dodal Eden, bi Kitajci in Američani lahko bili zadovoljni, sicer ne popolnoma, toda vsaj za 50 odstotkov vsak in bilo bi že dovolj.»

Sporazum bi jamčile države ženevske konference iz leta 1954, t. j. Francija, ZDA, Sovjetska Zveza, Kitajska, Velika Britanija in države Indokitajskega polotoka. Po njegovem mnenju bi moral sporazum vsebovati nekatere vojaške določbe, ki bi urejale navzočnost tujih čet v Indokini in še posebno v Vietnamu. «To je zapleteno, zelo zapleteno, toda ni nemogoče,» je zaključil Eden. «Konec koncev je bilo tudi leta 1954 v Ženevi zelo zapleteno in vendar smo dosegli rezultat.»

V zahodnih političnih in vojaških krogih zelo pozorno spremljajo novice o odhodu severnovietnamske delegacije v Moskvo. Prepričani so, da se bo delegacija pogovarjala o vojaških potrebah v Severnem Vietnamu zaradi zaostrovanja ameriškega napada. Pri tem ugotavljajo, da Kitajska pošilja v Severni Vietnam ljudi, tehnike in material za javna dela, mostove in drugo. Kitajski inženirji in tehniki delajo noč in dan ter popravljajo železniške proge, ceste in mostove, ki jih rušijo ameriška letala. Prav tako pripravljajo nova letališča.

Na drugi strani se je zvedelo, da število sovjetskih lovskih letal «Mig» stalno narašča v Severnem Vietnamu. V zadnjem času se opaža vedno večja dejavnost teh letal. Opazovalci ugotavljajo, da je kitajska pomoč dragocena za popravljanje škode, ki jo povzroča ameriško bombardiranje, toda sovjetska pomoč je nujno potrebna, kar se tiče orožja, elektronskih naprav, radarjev, tehnikov in streliva.

Po mnenju zahodnih opazovalcev so se za obisk v Moskvo in Peking odločili severnovietnamski voditelji, ki želijo povečanje pomoči v pričakovanju nove zaostritve ameriškega napada. Nedvomno pa bodo obravnavali tudi politična vprašanja. Vse kaže, da želi Hanoj ohraniti nevtralnost med Moskvo in Pekingom.

Preteklo noč je bil južno od Hue močan spopad med sajgonskimi in osvobodilnimi četami. Nastopila sta tudi topništvo in letalstvo.

Skupina partizanov je včeraj napadla konvoj sajgonske vojske deset kilometrov od Sajgona. Partizani so zaplenili mnogo orožja in so se nato umaknili.

Ameriška letala so včeraj bombardirala obalni pas od Hajfonga do 17. vzporednika. Sestreljeni sta bili dve ameriški letali. Tiskovna agencija osvobodilne vojske je danes javila, da je bilo v zadnjih dvajsetih dneh eliminiranih v Južnem Vietnamu 7200 sovražnih vojakov, med katerimi 4665 Američanov. Osvobodilne sile so v tem času sestrelile ali uničile 120 letal.

WASHINGTON, 20 — Ameriški predsednik Johnson je nadaljeval danes obisk v petih državah vzhodne obale. Imel je vrsto govorov. V Manchestru v državi New Hampshire je izjavil, da so bili hanojski voditelji obveščeni, da bi ZDA prekinile bombardiranje Severnega Vietnama, «če bi severni Vietnamci prenehali pošiljati svoje vojake v Južni Vietnam». «Hanojski voditelji, je dodal Johnson, imajo v svojih rokah potni list za mir. Mi bi zelo želeli pustiti v miru Severni Vietnam, če bi hoteli severni Vietnamci storiti isto z Južnim Vietnamom. Lahko bo šlo za en mesec ali mnogo mesecev. Lahko tudi eno leto ali več let; nihče tega ne ve. Toda može v Hanoju imajo v svojih rokah potni list, ki odpira vrata k miru. Samo oni lahko določijo, kdaj smoter, ki ga hočejo doseči, ne zasluži več ogromne cene, ki je s tem povezana. Dokler ne bo obnovljen mir, bo naše ravnanje jasno. Izpolnjevali bomo svoje obveznosti, še dalje bomo odločno nastopali in storili bomo, kar je potrebno, da ščitimo Južni Vietnam in da ohranimo stabilnost v Aziji.»

Johnson je nato pozval osvobodilno vojsko v Južnem Vietnamu, naj ustavi svojo borbo, «ker ni več perspektive za njihovo vojaško zmago».

Govoril je nato o napovedanih političnih volitvah v Južnem Vietnamu in je dejal, da «se bodo verjetno povečali primeri terorizma in grozodejstev, ker komunisti nočejo uspeha volitev, ki pa so potrebne, zato da bo južnovietnamsko ljudstvo postavilo temelje svoje samovlade».

Johnson je nato trdil, da njegova vlada ne misli s svojo politiko uničiti Severnega Vietnama in tudi ne voditi vojne proti katerikoli drugi državi, «temveč samo preprečiti, da bi komunisti skušali vsiliti svojo voljo s silo južnim Vietnamcem».

Smithovi vojaki za Južni Vietnam?

LONDON, 20. — V britanski prestolnici krožijo govorice, da namerava rasist Jan Smith predlagati Johnsonu pošiljatev kontingenta rodezijskih čet v Južni Vietnam. Baje je bil glede tega že sprejet sklep. Toda Smith hoče prej slišati mnenje južnoafriškega rasista Vorwoerda, ki je baje pripravljen odobriti ta sklep.

Voditelj ameriškega konzularnega predstavništva v Salisburyju je izjavil, da bi ZDA odbile podoben predlog, ker ameriška vlada ne priznava Smithove vlade ter da ne upošteva «privatnih ponudb».

Demonstracije proti Sukarnu

DŽAKARTA, 20. — Danes je okoli 3000 desničarskih studentov demonstriralo proti Sukarnu zaradi incidentov, ki so se dogodili v petek v Bandungu. V tem kraju je bil med spopadi desničarskih študentov in levičarskimi ubit 24-letni desničarski študent. Nekateri časopisi pa trdijo, da je bilo šest mrtvih.

Voditelji desničarske organizacije «Kami» trdijo, da je bilo 17 študentov ranjenih, ter da so se vojaki postavili na stran levičarskih študentov. Voditelji desničarske organizacije trdijo, da je te incidente povzročil Sukarnov govor za indonezijski narodni praznik. List «Ampera» trdi, da se Sukarnov govor kritizira z več strani, «ker je zaradi številnih točk, ki so v nasprotju s politiko Suhartove vlade, izzval nezadovoljstvo med ljudstvom in je spodbujal komunistične elemente in njihove podpornike». Včeraj je delegacija desničarskih študentov izročila zunanjemu ministru Maliku izjavo, s katero protestira proti Sukarnovemu govoru. Malik je svetoval študentom, naj «ne jemljejo resno» Sukarnovega govora.

V OKVIRU SPORAZUMA O SODELOVANJU

SZ sporočila ZDA podatke ki jih je zbral «Kozmos 122»

SZ bo postavila stalno mrežo meteoroloških satelitov

NEW YORK, 20. — Sovjetska zveza je prvikrat sporočila ZDA meteorološke podatke, ki jih je registriral satelit «Kozmos 122», ki so ga izstrelili 25. junija. Meteorološke podatke je dobila družba «National Environmetal Satellite Center» v Suitlandu v državi Maryland, ki je povezana z Moskvo po teleprinterju. Podatke so dobili v četrtek. Povezava po teleprinterju s sovjetskim meteorološkim centrom deluje že dve leti, toda do sedaj si niso izmenjavali važnejših podatkov.

«Izvestija» objavljajo intervju akademika Fedorova, ki pravi, da nameravajo sovjetski znanstveniki postaviti stalno mrežo satelitov, ki bodo krožili v zelo oddaljenemu tiru okoli Zemlje in bodo vsako minuto pošiljali meteorološke podatke ter bodo vnaprej opozarjali na formiranje orkanov, ciklonov in neviht.

Fedorov je izjavil, da je satelit «Kozmos 122», ki je opremljen s sončnimi baterijami, prvi satelit te vrste. Na podlagi podatkov, ki jih bodo dobivali od satelitov, bodo enkrat ali dvakrat dnevno pripravili meteorološko karto globusa. Sovjetski znanstveniki že proučujejo podatke o žarčenju, ki jih je poslal «Kozmos 122», in pripravljajo karto, ki bo kazala moč žarčenja na vsem svetu. Poleg tega oddaja «Kozmos 122» važne televizijske slike o oblakih nad Zemljo.

Potres v Črni gori

TITOGRAD, 20. — Seizmografska postaja je danes ob 13.15 ugotovila potres lokalnega značaja jakosti 7. stopnje. Epicenter je bil blizu Petrovca ob morju, kjer sta se porušili dve stari hiši, ki sta bili že prej poškodovani. Na nekaterih drugih starih poslopjih pa so popokali zidovi. Človeških žrtev ni bilo. Potres so občutili tudi v Boki, Budvi, Tivtu in drugod, kjer pa ni bilo škode.

«Zaščitnik» sprejet na beneški festival

BEOGRAD, 20. — Jugoslovanski film «Zaščitnik», ki ga je zrežiral Vlado Slijepčević v produkciji «Avale-filma» iz Beograda, bo vključen v informativno sekcijo letošnjega filmskega festivala v Benetkah, čeprav so ga poslali z enodnevno zamudo. V Benetkah ga bodo vrteli 5. septembra ob 17.30 v veliki festivalski dvorani. Zaradi zamude pa film ne bo mogel konkurirati za festivalske nagrade.

BEOGRAD, 20. — Radio Bukarešta sporoča, da je minister za zunanje zadeve SR Romunije Kornelij Manescu sprejel vabilo italijanskega zunanjega ministra Fanfanija, naj obišče Italijo od 5. do 7. septembra t.l.

RADIO VELEVIZIJA

NEDELJA, 21. AVGUSTA

Radio Trst A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15, 23.15 — Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše; 9.50 Godalni orkestri; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 10.45 Pihalne godbe; 11.15 Oddaja za najmlajše: «Leseni lonček»; 11.50 Ringaraja za naše malčke; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Mozaik melodij; 15.00 Antologija popevk; 15.30 Ivan Pregelj: «Tolminci»; 16.00 Ljudski plesi; 16.30 Revija orkestrov; 17.00 Popoldanski ples; 18.00 Najlepše simfonije; 18.25 Motivi za vedro razpoloženje; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Italijanske počitnice; 20.00 Šport; 20.30 Zborovske skladbe Frana Venturinija; 21.00 Večerni koncert zabavne glasbe; 20.00 Nedelja v športu; 22.10 Nova glasba; 22.25 Večerni ples na berlinskem Kurfürstendammu.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja; 12.00 Plošče.

Koper

8.30, 12.30, 14.00, 14.30, 15.30, 20.15, 23.30 — Poročila; 8.15 Jutranja glasba; 9.00 Prenos RL; 10.05 Nedeljsko srečanje: «Turistični utrinki iz Postojne — Postojna včeraj, danes in jutri»; 10.20 Zabavni zvoki; 11.00 Prenos RL; 11.30 Današnji pevci; 12.05 in 13.05 Glasba po željah; 14.05 Dogodki in odmevi; 14.40 Godba JNA iz Zagreba; 15.00 in 15.45 Glasba po željah; 16.30 Nedeljsko popoldne domačih pesmi in melodij; 17.00 Prenos RL; 20.00 Orkester Werner Mueller; 20.30 Prenos RL; 20.30 Prenos RL; 23.15 Plesna glasba; 23.35 Športna nedelja.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00, 23.00 — Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.30 Kmetijska oddaja; Skladbe za godala; 10.15 Ital. plošče; 11.25 Koncenrt na trgu; 13.30 Odrska in filmska glasba; 14.00 Pisana glasba; 14.30 Nedeljski orkestri; 15.15 Oddajali smo: 17.00 Simfonični koncert; 18.40 Glasbeni spored za mladino; 19.30 Športna nedelja; 20.25 «Zemlja 70»; 21.00 Koncert Kvinteta iz Varšave; 22.00 Orkester N. Rotondo; 22.30 Glasba v večeru.

II. program

8.30, 10.30, 13.30, 19.30, 21.30 — Poročila; 7.33 Glasba za dobro jutro; 8.45 Oddaja za ženske; 9.35 Varietejski program; 11.00 Zbori z vsega sveta; 11.35 Pevci; 13.00 Sestanek ob trinajstih; 13.45 Pisan spored; 14.00 Plošče; 15.00 Slavni ameriški orkestri; 16.30 Oddaja za avtomobiliste; 17.15 Glasba in šport; 18.35 Vaši izbranci; 20.00 Glasba po željah; 21.00 Poltronissima — glasbenogovorni spored; 21.40 Plesna glasba.

III. program

18.30 Simfonični koncert; 19.15 Španska kultura; 19.30 Wagner; «Somrak bogov».

Slovenija

7.15, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.0, 24.00, 24.30 — Poročila; 9.05 Mladinska radijska igra; 10.05 Naši poslušalci čestitajo; 11.00 Še pomnite, tovariši...; 11.25 Pesmi borbe in dela; 11.45 Za prijatelje lahke glasbe; 12.00 Turistični napotki; 13.05 Naši poslušalci čestitajo; 14.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Nedeljska reportaža; 15.00 Slavni pevci; 16.05 Majhni zabavni ansambli; 16.30 Humoreska tega tedna; 17.00 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Obvestila; 20.05 Glasbene razglednice; 21.00 «Iz tisoč in ene noči»; 21.50 Športna poročila; 22.00 Kličemo letovišče; 23.10 Nočni zabavni zvoki; 24.05 Večer Antona Werbena.

Ital. televizija

10.15 Kmetijska oddaja; 11.00 Nabožna oddaja; 16.30 Športni popoldan; 18.00 Oddaja za najmlajše; 19.00 Evrovizija: prenos iz Holandske — evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnnevnik; 21.00 Avanture Laure Storm: «Trinajsti nož»; 22.00 Petnajst minut z Achillejem Toglianijem; 22.15 «Športna nedelja, kronike in rezultati, ob koncu dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 V. mednarodno tekmovanje v ritmo-simfonični glasbi.

PONEDELJEK, 22. AVGUSTA

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15, 23.15 — Poročila; 7.30 Jutranja glasba in koledar; 11.30 Šopek slovenskih pesmi; 11.45 Trije ansambli, tri dežele; 12.15 Počitniška srečanja; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Znane melodije; 17.00 Igra ansambel Ella Bondianija; 17.20 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Baročne skladbe;18.55 Glasba za pihala; 19.15 Iz ženskih tednikov in revij; 19.30 Parada orkestrov; 20.00 Šport; 20.00 Ilderbrando Pizzetti: «Fra Gherardo»; 22.50 Ansambel Franca Cerrija.

Trst

12.05 Plošče; 13.15 Mali koncert in jazz

Koper

6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 14.30, 18.30, 20.15, 23.30 — Poročila; 7.15 lGasba za dobro jutro; 8.00 Prenos RL; 8.15 in 8.40 Jutranja glasba; 9.00 Popevke; 9.30 Pod senčnikom; 10.15 Vesela glasba; 10.30 Plošče; 10.45 Zabavna glasba; 11.30 Plošče; 12.00 in 13.00 Glasba po želja; 13.50 Parada orkestrov; 14.15 Poje Lucia Altieri; 14.40 Mala prodajalna plošč; 15.00 Jug. pesmi in plesi; 15.45 Zabavna glasba; 16.00 Od popevke do popevke; 16.45 Odmevi iz dvoran in glasbenih šol; 17.00 Iz športnega življenja na Primorskem; 17.10 Glasbena medigra; 18.00 Športni ponedeljek; 18.10 Orkester Second oCasadei; 18.45 Glasba in fantazija; 19.00 Prenos RL; 20.00 Šport; 20.30 Prenos RL; 23.15 Orkester Ray Conniff; 23.35 Giuseppe Tartini.

Nacionalni program

8.00, 13.00, 15.00, 20.00, 23.00 — Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.45 Neapeljske pesmi; 9.00 Glasbene operete in komedije; 9.30 Sergej Rahmaninov; 10.05 Popevke; 10.30 Oddaja za šolarje na počitnicah; 11.00 Narodni plesi; 11.30 Jazz; 11.45 Današnji pevci; 13.30 Mladi pevci; 15.15 Wolmer Beltrami in njegov cordovox; 15.30 Plošče; 15.45 Popevke; 16.30 Program za najmlajše; 17.25 Radijska igra; 17.55 Armando Trovajoli in njegov orkester; 78.50 «Bello sguardo»; 19.05 Glasbeno potovanje; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 19.53 Pesem dneva; 20.05 Jazz; 21.30 Glasba v večeru.

II. program

8.30, 10.30, 13.30, 19.30, 21.30 — Poročila; 7.33 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 9.35 Nove ital. pesmi; 10.00 Operne arije; 10.35 Plošče; 11.15 Plošče za poletje; 11.35 Vesela glasba; 14.00 lGasbena fantazija; 14.45 Stare plošče; 15.35 Operni koncert; 16.38, 17.35 Program za mladino; 18.15 Enciklopedia; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 «Adriana Lecouvreur» — opera.

III. program

18.30 Španci zasedajo Južno Ameriko; 19.00 Bela Bartok; 19.15 lGasbena revija; 19.30 Wagner Parsifal; 21.10 Revija revij; 21.40 Radijska komedija.

Slovenija

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 24.00, 24.30 — Poročila; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Za mlade radovedneže; 10.15 Otrokov svet v umetnikovem delu; 10.30 Lahka orkestralna glasba; 11.15 Emil Adamič; 11.35 Naš podlistek; 12.15 Nimaš prednosti!; 13.05 Ludwig van Beethoven; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pojeta Branka Strgar in Božo Grošelj; 14.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Ljudski motivi v hrvatski in srbski koncertni glasbi; 15.35 Naši poslušalci čestitajo; 16.30 Ljubljanski oktet in ženski vokalni kvartet; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 V svetu opernih melodij; 19.15 Zvočni razgled; 20.05 Glasbene razglednice; 21.00 Panorama zavabnih melodij; 21.30 Komorni orkester Moskovskega državnega konservatorija; 23.10 Melidoje za lahko noč; 23.50 Literarni nokturno; 24.05 Plesna glasba.

Ital. televizija

17.00 Evrovizija Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 18.15 Spored za najmlajše; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Ameriški senatorji; 21.40 Detektivka; 22.05 «Chitarra amore mio»; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Detektivski film; 22.25 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu.

SPORED JUG. TELEVIZIJE OD 21. DO 27.-VIII.

NEDELJA, 21. avgusta

10.25 Poročila; 10.30 Narodna zabavna glasba; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.45 Oddaja za otroke; 12.15 Kapetan Tenkeš — film; Športno popoldne; 20.10 A. Schnitzer: Agonija; 20.34 Poljski pevki pojeta dela Sodobnih skladateljev; 21.00 Dnevnik; 21.45 Koncert Woodyja Hermana; 22.45 Golo mesto — film; 23.35 Dnevnik; 23.50 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 24.50 Dnevnik.

PONEDELJEK, 22. avgusta

19.40 Poročila; 19.45 Poklici v živilski industriji; 20.15 Tedenski Športni pregled; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.30 Corneille: CID; 21.30 Biseri glasbene literature; 23.48 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in waterpolu; 24.48 Poročila.

TOREK, 23. avgusta

19.30 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 20.15 Nastop Koroškega akademskega okteta; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Celovečerni film ali posnetek vaterpolo tekme iz Utrechta; 22.30 Posnetek vaterpolo tekme iz Utrechta ali celovečerni film; 23.30 Poročila.

SREDA, 24. avgusta

19.40 Poročila; 19.45 Potopisna skice; 20.00 Iz listov glasbene literature; 20.15 Turistična oddaja; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.30 A. Čehov: Striček Vanja; 23.24 Evrovizija. Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 24.15 Poročila.

ČETRTEK, 25. avgusta

19.40 Poročila; 19.45 Otroška oddaja; 20.15 po poteh Jugoslavije; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.30 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 23.25 Plesni orkester TRV Zagreb; 24.00 Zadnja poročila.

PETEK, 26. avgusta

19.40 Poročila; 19.45 Reportaža; 20.15 Opera Skozi stoletja; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.33 Film o ruskem pesniku Koljcovu; 23.00 Poročila: 23.15 Evrovizija: Evropsko pvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 24.15 Poročila.

SOBOTA, 27. avgusta

16.00 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 18.45 V dvajsetih urah po Poljski; 19.05 Poročila; 19.10 Ruski mladinski film; 20.25 Vsako soboto; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.30 Film; 22.00 Praška revija; 23.00 Svetnik — film; 23.50 Poročila; 24.05 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 24.45 Zadnja poročila.

šport šport šport

SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE: NOGOMET

DANAŠNJE TEKME I. KOLA

(NA STADIONU «PRVI MAJ», VRDELSKA CESTA 7)

ČLANI

SKUPINA A

Primorje — Barkovlje, ob 8. uri. Sodnik: P. Mahorčič, delegat: S. Kuret.

SKUPINA B

Trebče — Zarja, ob 13. uri. Sodnik: V. Svetina, delegat: F. Vitez.

Kras — Sokol, ob 14.45. Sodnik: V. Petaros, delegat: F. Vitez.

SKUPINA C

Repen — Union, ob 16.30. Sodnik: S. Kralj, delegat: S. Budin.

SKUPINA Č

Skamperle — Breg, ob 9.45. Sodnik: V. Ukmar, delegat: B. Lakovič.

MLADINCI

Primorje — Cankar, ob 11.30. Sodnik: N. NKraševec, delegat: S. Pertot.

Opozorilo. Vsaka enajsterica si mora prinesti lastno žogo.

SVETOVNO PRVENSTVO FISA V VESLANJU

8.-11.9.1966 BLED JUGOSLAVIJA

LJUBLJANA, 20. — Član odbora italijanske plavalne zveze odvetnik Sblattero iz Trsta je imel danes na Bledu sestanek z organizatorji svetovnega prvenstva v veslanju, med katerimi se je dogovoril za ureditev bivanja italijanskih tekmovalcev. Ti bodo ves čas prvenstva stanovali v neki vili v Radovljici, ki bo popolnoma na razpolago Italijanom. Ti se bodo na poti na Bled ustavili 27. in 28. t.m. v Trstu, kjer bodo prenočili v vojašnici gasilcev. Imena tekmovalcev, še niso znana, ker jih bo italijanska zveza objavila šele po zadnjem tekmovanju, ki bo 23. t.m. v milanskem Idroscalu.

DOMAČI NOGOMET

Danes bo kriška Vesna odigrala v Sežani prijateljsko nogometno tekmo z enajsterico Tabora.

PLAVANJE

Novi svetovni rekordi v ZDA

LINCOLN, 20. — Vrsta svetovnih rekordov danes med drugim dnevom plavalnega prvenstva Amerike. Don Schollander je z 1'56"2 izboljšal rekord na 200 m prosto, Pokey Watsonova pa z 2'10"5 na 200 m prosto za ženske. Moška ekipa Santa Clara Swim Cluba je s časom 3'35"4 izboljšala svetovni klubski rekord v štafeti 4x100 m prosto. Ta čas predstavlja letošnji najboljši dosežek na svetu in drugi najboljši čas sploh.

Tudi ženska ekipa istega kluba je v štafeti 4x100 m prosto izboljšala svetovni klubski rekord, ki je s 4'04"5 tudi drugi najboljši čas na svetu. Dick Roth pa je s 4'47"9 izboljšal ameriški rekord na 400 m v štirih slogih.

NOGOMET

BEOGRAD, 20. — S tekmo Crvena zvezda — Čelik se je danes začelo nogometno prvenstvo Jugoslavije. V današnji tekmi so Beograjčani premagali tekmece iz Zenice 3:2.

Z MIMOHODOM REPREZENTANC 26 DRŽAV

Včeraj začetek evropskega prvenstva

Na sporedu samo tekme v vaterpolu

UTRECHT, 20. — Predsednik evropske plavalne zveze Jan Der Vries je danes uradno otvoril 11. evropsko prvenstvo v plavanju, vaterpolu in skokih v vodo. Medtem ko je godba krajevne policije igrala «evropsko himno», ki jo bodo ponavljali ob podelitvi kolajn, so se reprezentance, 26 po številu, razvrstile ob bazenu. Največ tekmovalcev sta poslali v Utrecht obe Nemčiji, za njima pa ima številčno najmočnejšo reprezentanco Sovjetska zveza, medtem ko se je Grčija predstavila z 1 tekmovalcem in 1 voditeljem.

Na letošnjem evropskem prvenstvu nastopajo plavalci in plavalke Belgije, Bolgarije, Danske, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Finske, Francije, Grčije, Velike Britanije, Madžarske, Irske, Italije, Jugoslavije, Luksemburga, Holandske, Norveške, Avstrije, Poljske, Romunije, SZ, Španije, ČSSR, Turčije, Islandije, Švedske in Švice.

Danes so bile na sporedu samo tekme v vaterpolu. Te so se končale z naslednjimi izidi:

Belgija — Irska 8:3 (1:0, 1:0, 3:0, 3:3)
SZ — Turčija 12:0 (4:0, 3:0, 2:0, 3:0)
Švedska — Španija 4:3 (1:0, 1:3, 2:0, 0:0)
Madžarska — Holadska 6:3 (1:0, 2:0, 1:1, 1:2)
Francija — ČSSR 2:1

KOLESARSTVO

PASTURO, 20. — Felice Gimondi je danes zmagal na 219,900 km dolgi dirki za veliko nagrado Valsassine. Vrstni red na cilju je naslednji:

1. **Felice Gimondi** (Salvarani) v 6 urah 16'1", s povprečno hitrostjo 34,850 km
2. Vito Taccone z zaost. 1'32"
3. Italo Zilioli 2'20"
4. Passuello
5. Bitossi 6'48"
6. Vicentini 9'13"
7. Casalini 11'04"
8. Centomo
9. Balmamion
10. Poggiali, itd.

* * *

BEOGRAD, 20. — Danes so prispele prve poimenske prijave udeležencev letošnje kolesarske dirke po Jugoslaviji, ki bo od 4. do 15. septembra. Prve so se prijavile kolesarske zveze Vzhodne Nemčije, Sovjetske zveze in ČSSR.

JADRANJE

SPLIT, 20. — V sončnem vremenu in z ugodnim vetrom je danes 20 jugoslovanskih in italijanskih jadrnic startalo iz splitske luke na transjadransko regato, ki bo posadke jadrnic «Rorc» pripeljala po 328 morskih miljah v Trst. Predvidevajo, da bodo prvi prispeli na cilj v Trst v torek dopoldne. V letošnji peti transjadranski regati nastopa 12 italijanskih posadk iz Trsta, Ancone in Riminija ter 8 jugoslovanskih jadrnic iz Splita, Dubrovnika, Trogira in Pirana.

ATLETIKA

BRITISH GAMES

Kenijec Keino 3'53"4 na 1 miljo

LONDON, 20. — Danes se je začel miting British Games, kjer bodo atleti preizkusili sile pred nastopom na evropskem prvenstvu. Najboljši rezultat današnjega dne je dosegel Kenijec Kipchoge Keino, ki je v teku na 1 miljo zabeležil s časom 3'53"4 nov rekord Commonwealtha in drugi najboljši čas na svetu. Zelo dober čas (49"8) je dosegel tudi Italijan Roberto Frinolli v teku na 400 m ovire.

Izidi današnjih najvažnejših tekem so naslednji:

Tek na 1 miljo
1. KEINO (Kenija) 3'53"4
2. Graham (V.B.) 3'59"2
3. Simpson (V.B.) 3'59"2

400 m
1. SMITH (ZDA) 45"3
2. Mottley (Trinidad) 45"7
3. Winbolt Lewis (V.B.) 46"8

400 m ovire
1. FRINOLLI (It.) 49"8
2. Songok (Kenija) 51"3
3. Roche (Avstral.) 51"8

110 m ovire
1. HEMEY (V.B.) 14"3
2. Cornacchia (It.) 14"3
3. Parker (V.B.) 14"5

100 m
1. HINES (ZDA) 10"5
2. Kelly (V.B.) 10"7
3. Ottolina (It.) 10"8

200 m
1. DUDZIAK (Polj.) 21"
2. Hines (ZDA) 21"
3. Ottolina (It.) 21"4

800 m
1. GLOUGH (Avstr.) 1'48"6
2. Carroll (Eire) 1'49"
3. Nagy (Madž.) 1'50"5

Kopje
1. SIDLO (Polj.) 81.10 m

100 m ženske
1. HALL (V.B.) 11"9
2. Slater (V.B.) 12"
3. James (V.B.) 12"1

Daljina ženske
1. VICOPELEANU (Rom.) 6.22
2. Wilson (V.B.) 6.13
3. Rand (V.B.) 6,08

NORMALIZACIJA PO POPLAVAH NA J. TIROLSKEM

Apel toskanskih županov na Saragata Članki ob 2. obletnici Togliattijeve smrti

Amendola o nauku jaltskega memoranduma - «Avanti»: «Togliattijevi nasledniki so se ustavili pred istim zidom kot on sam»

RIM, 20. — Medtem ko iz Bocna poročajo, da je nevarnost poplav minila in da je že vzpostavljen promet na brennerski državni cesti ter da je urejen tudi železniški promet s prestopanjem, je danes obiskal Južno Tirolsko najprej poditajnik prometnega ministrstva sen. Lucchi, nato pa načelnik glavnega štaba italijanske vojske general Giovanni De Lorenzo. Opravil je inšpekcijo enot IV. armadnega korpusa ter obiskal tudi mejo pri Brennerju. Obiskal je tudi tiste vojaške enote, ki so že več dni zaposlene pri vzpostavljanju cestnega prometa.

Iz Florence poročajo, da je «Zveza demokratičnih občin» objavila besedilo *«Apela predsedniku republike»*, ki ga je podpisalo 33 županov florentinske pokrajine, ki so bili, kot je znano, suspendirani za pet dni zaradi manifestacij za Vietnam. V apelu se poudarja, da se je florentinski prefekt «že tretjič v enem letu poslužil tega nezakonitega sredstva ter s tem ponovno potrdil usmeritev osrednje oblasti, ki je v nasprotju z načelom avtonomije lokalnih ustanov, s pravico svobodnega demokratičnega izražanja državljanov in z globoko željo po miru vietnamskega ljudstva». Župani se sklicujejo na Saragatove besede, izrečene 2. junija letos in poudarjajo, da so smatrali za svojo dolžnost, da ga na ta dogodek opozorijo.

Jutri bosta potekli dve leti, odkar je umrl Palmiro Togliatti in njegov spomin bodo komemorirali pristaši KPI po vsej Italiji. Togliattijev grob je obiskala danes posebna delegacija vodstva stranke in novinarjev, parlamentarcev, sindikalistov itd. Med drugimi so bili navzoči: Nilde Jotti, Amendola, Terraccini, Napolitano in drugi.

Jutrišnja številka Unità pa bo v veliki meri posvečena tej obletnici. List bo objavil tudi članek Giorgia Amendole pod naslovom «Nauki jaltskega memoranduma», v katerem se poudarja, da se danes nahaja svet dejansko pred tisto nevarnostjo, ki jo je Togliatti predvidel, ker se je v resnici mednarodni položaj premaknil na desno. V zvezi s kitajsko KP pa je v članku rečeno, da ta stranka ne more ovirati razvoja skupne akcije v borbi za Vietnam, vendar pa se KPI ne more omejiti samo na škodo, ki jo kitajska protisovjetska polemika povzroča vietnamskemu ljudstvu. Amendola poudarja, da pomoč Vietnamu ni samo vojaško in diplomatsko dejanje socialističnih držav, temveč politično dejanje mobilizacije ljudi na vsem svetu, da bi se napadalci izolirali in narodi mobilizirali v borbi proti nevarnosti tretje svetovne vojne.

Tudi socialistično glasilo «Avanti!» je posvetilo poseben članek drugi obletnici Togliattijeve smrti, ki ga je napisal Aldo Quaglio. Med drugim pravi, da pokojnemu delavskemu voditelju ni vedno uspelo izvajati lastne direktive: «manj propagande in več politike». Članekar pravi dalje, da se Togliatti ni mogel izogniti tistemu, česar se je najbolj bal: «stranka, ki je obsojena na nenehno opozicijo». Nato obravnava članek delovanje sedanjih voditeljev KPI in pride do sledečega: «Resnica je, da so se Togliattijevi nasledniki ustavili pred istim zidom, pred katerim se je ustavil Togliatti, ker niso bili sposobni, da bi začeli bitko na terenu avtonomije in demokracije. To je zid, pred katerim stojijo že več kot deset let in ne morejo najti poguma, da bi ga preskočili, čeprav se zavedajo, da se z navzočnostjo tega zidu ne reši nobeno drugo vprašanje, ne določi se politična linija in ne more se vzpostaviti stik z drugimi demokratičnimi silami».

Danes začetek lovske sezone

RIM, 20. — Danes se začne letošnja lovska sezona. Predvideva se, da bo v Italiji odšlo na lov okrog en milijon lovcev. Le v Piemontu bodo morali čakati do 11. septembra. Hkrati pa se vodi polemika o enotnem in o ločenem začetku lovske sezone, o svobodnem izvajanju lova itd. Novo enotno zakonsko besedilo o lovu, ki še ni začelo veljati, so pripravili predstavniki Zveze italijanskih pokrajin in lovskih organizacij. Z majhnimi spremembami ga je odobrila poslanska zbornica, medtem ko v senatu še ni prišlo na vrsto. Novi zakon se namreč bistveno razlikuje od sedanjega.

OPPIDO MAMERTINA (Calabria), 20. — Še vedno niso znani vzroki zastrupitve 57 oseb, od katerih jih je 9 umrlo (8 otrok in starejša ženska). Vzroki bodo znani šele, ko bodo v Rimu pri vrhovnem znanstvenem zdravstvenem zavodu za

Prenagljen strel

MAEVA PARK

Že več tednov je živela Isabel Williams kakor omamljena, vendar vedno zadržana. Bližala se je damskemu frizerskemu salonu. Tik pred njo je stopila v poslovalnico vitka, mlada svetlolaska. Pogled nanjo je Isabel kar presunil «Če bi bila še enkrat tako mlada in lepa,» si je mislila. «Morebiti bi Gerald spremenil svoj sklep in me ne bi zapustil.»

Mlada žena, z bledozlatimi lasmi, je stopila k elegantni polici in nekaj zamrmrala. Upravnica salona, z visoko črno lakirano pričesko, jo je sprejela, pogledala v beležno knjigo in prijazno pokimala: «Takoj boste na vrsti, gospodična Farell. Kabina 7. Miss Joanne vas bo postregla.»

Isabelini frizerki je bilo ime Miss Carla. Vse deklice v salonu so jo klicale po imenu, priimek se jim ni zdel pomemben.

Za svetlolasko je Isabel stopala mimo vrsto dam, ki so sedele pod sušilnimi aparati, nasproti vrsti kabin s steklenimi stenami. Svetlolaska je stopila v kabino 7. Mimogrede je Isabel videla skozi špranjo samo Miss Joanne, čedno, živahno rjavolasko, v brezhibno beli halji.

Izabel je šla v naslednjo kabino na štev. 9. «Dober dan, gospa Williams,» je pozdravila Carla s poklicno uslužnostjo. Isabel je sedla na stol, Carla pa ji je ogrnila belo ogrinjalo in ji zataknila okrog vratu papirnat trak, da se ji ne bi zmočila obleka. Carla je opazovala Izabeline lase in upadle kodre.

«Dobro bi bilo, če bi vam natrla glavo z oljem,» je rekla Isabeli Carla. «Kakšen barvni odtenek želite? Vidim nekaj sivih las.»

«Vem,» je odgovorila Isabel in se žalostno nasmehnila. «Napravite, kar morete, Carla.» Dobro je vedela, kakšna je, ogledalo je neizprosno. Njen obraz je bil upadel in zagrenjen. Njeni svetli lasje, ki so se nekoč svetili kot zlato, so postali pusti in od barvanja rdečkasti. Carla je pričela vtirati lasišče. Pod frizerskimi spretnimi prsti je Isabeli popustil živčni krč. Ko ji je začela Carla umivati glavo, so ji tekle solze z vodo vred po licih. Zdelo se ji je nerazumljivo, da moževe spremembe ni opazila v zadnjih mesecih. Gotovo je Gerald zaljubljen že dalj časa v drugo žensko. Odločil se je, da bo pustil mesto drugega direktorja pri kartonažnem podjetju PACKARD in odšel v Mehiko.

Slučajno je Isabel našla v njegovi listnici vozovnici za letalo. Iskala je vozniško dovoljenje in našla vozovnici. Geraldova odsotnost se ji je vedno zdela sumljiva. Šele tedaj ji je postalo vse jasno. Vedno je hodil na krajša potovanja in imel telefonske pogovore. Ves se je spremenil. Več mesecev je že urejeval posle, da bi jih lahko predal drugemu. Kljub vsem tem znakom se je bala, da bi odkrila nezvestobo. Preveč bi jo bolela. Še vedno ga je ljubila. Sama pa ga ni hotela vprašati. Drevi pa bo to storila. Moralno jo bo podprla nova pričeska in dragocena obleka, ki jo je kupila zato. Ni mogla prenašati negotovosti in še dalje molčati. Hitro si je morala biti na jasnem, ker sta bili vozovnici rezervirani za naslednji petek. Končno pa mu je pripomoglo do denarja premoženje njenega očeta. V visoko družbo ga je ona vpeljala. Po vseh teh letih uspeha se je je hotel končno znebiti, da bi začel povsem novo življenje v eksotičnem vzdušju Mehike. Njo, Isabel, pa je hotel pustiti zasmehu in pomilovanju njenih znancev in prijateljev.

Njeni starši so medtem že umrli. Oče ji je zapustil podjetje, ki je Geralda postavilo na noge.

«Oprostite, prosim,» je rekla Carla in osušila Isabeline lase.

«Sedaj pa se lahko vzravnate.»

Frizerka je začela pripravljati trajno kodranje in navijala lase. V kabini je bila tišina, tako da je Isabel lahko slišala vsako besedo iz sosednje kabine.

«Da,» je pripovedoval veseli glas. «Nocoj odletiva v Mehiko. Če bi se Geraldova žena branila ločitve zakona, bo Gerald od tam vse uredil. On pravi, da je to najbolj pametno. Tudi s podjetjem bo prekinil vse zveze. Končno ga je ustanovil že ženin stari oče. Gerald pa gotovo ne bo ostal v podjetju, potem, ko bo napravil konec v zakonu. Ima pa dovolj denarja, da bo v Mehiki znova začel.»

Isabel si je tiščala z dlanmi ušesa, da ne bi slišala glasu in brnenja sušilne naprave iz sosednje kobine.

To je torej! Vitka svetlolaska s ponosno hojo, to je tista ženska, ki ji je ukradla moža. Kakšna igra slučaja, morda previdnost usode, da je sedela v kabini poleg svoje tekmice. Isabel je stisnila ustnice, da se ne bi glasno zasmejela. Kakšen pa bi bil njen smeh?

V tem trenutku je začela Carla govoriti in Isabel ni več slišala pogovora iz sosednje kabine.

«Sedaj boste pa sedli pod sušilni aparat,» je rekla Carla. Peljala je Isabel pod aparat in ji dala nekaj ilustriranih časopisov. Čez nekaj minut ji je prinesla kavo, ki jo je Izabel hvaležno popila.

Isabel je trajalo sušenje las predolgo. Vedela pa je, da ji Carla ne bi dovolila oditi z mokrimi in neurejenimi lasmi.

Kar odleglo ji je, ko je tudi svetlolaska sedla skoraj poleg nje in začela prebirati revijo.. Isabel je imela še dovolj časa. Ko so bili njeni lasje suhi, so bili zelo lepi. Ko je prišla v salon, je bila zelo zaskrbljena in zagrenjena, sedaj pa je kar žarela in spet bo postavnemu Geraldu primerna družica.

Hitro je plačala in dala Carli visoko napitnino. Ko je vzela svojo torbico in rokavice, je slišala iz sosednje kabine, kako sta se lepa svetloloska in frizerka veselo poslovili. «Na svidenje, Joanne.» «Na svidenje, Liz.»

Izabel je globoko vzdihnila. Sedaj je vedela dovolj. Sledila bo svoji tekmici. Zvedeti mora njen naslov. Njeno ime ji je sedaj znano: Liz Farell — Elizabeth Farell.

Isabel je stekla k prvi telefonski celici. Nervozno je listala po imeniku. Končno je odprla pravo stran in zagledala ime Elizabeth Farell, poleg imena pa Wilton Street 87.

Črke so ji kar plesale pred očmi. Zapomnila si je naslov, ki so ga njene ustnice tiho ponavljale. Kot v snu je zapustila celico. Nikdar v življenju pa še ni bila tako odločna kot tokrat. Obraze mimoidočih je videla samo kot meglene, svetle točke. Spomnila se je Shakespeara in Hamletovega slavnega citata... v bran postaviti se morju gorja in pokončati ga z bojem.

Prav to bo sedaj storila. Njeno morje gorja naj se končno osuši. Avtomatično je šla do parkirnega prostora, našla svoj avtomobil, vstopila in se odpeljala. Wilton Street je hitro našla. To je bila cesta novozgrajenih blokov, na južni strani mesta. Isabel je parkirala dve cesti dalje in tekla nazaj k hiši številka 87. To je bilo svetlo, elegantno poslopje, obdano z negovanim dvoriščem, v katerem so stale palme v keramičnih posodah. Majhen vodomet je pršil vodo in kapljice so se svetile v soncu. Olajšano je Isabel opazila, da ni bilo nikogar v bližini. Poiskala je tablico z napisom Elizabeth Farell in se odpeljala z dvigalom v sedmo nadstropje. V vsakem nadstropju so bili štirje apartmaji in Isabel se je krčilo srce ob misli, da je najbrž njen mož plačeval vse to Lizino razkošje.

Pritisnila je na zvonec in počakala. Sama Liz Farell ji je odprla vrata. Isabel je bila prepričana, da je njena tekmica doma in tako je tudi bilo.

«Moje ime je Isabel Williams,» je rekla Isabel, ko je zagledala Liz. Svetlolaska jo je začudeno pogledala.

«Smem vstopiti?»

«Seveda, prosim,» je rekla Liz in se umaknila, da je Isabel vstopila.

Šli sta skozi predsobo v elegantno opremljeno dnevno sobo.

V ročni torbici je imela Isabel revolver. Že dva tedna ga je nosila s seboj in si ni bila na jasnem, koga naj ustreli, sebe ali Geralda?

Potegnila je revolver iz torbice. «Ne dovolim, da bi mi taka oseba, kot ste vi, ukradla moža,» je rekla Isabel popolnoma mirno. Nato je zadela Elizabetho Farell naravnost v srce.

Isabel je vtaknila orožje v torbico. Šla je v predsobo in pogledala skozi linico v vratih. Nikogar ni bilo, zato je hitro zapustila stanovanje. Vrata so se zaprla, dvigalo jo je odpeljalo...

Malo zatem je prišla domov. Alberta, njena postrežnica, je pospravljala stanovanje in čakala nanjo. Isabel ji je hitro plačala in se zadovoljno nasmehnila, ko ji je rekla: «Gospa Williams, kako očarljivi ste danes! Nova pričeska vas je pomladila za deset let.»

Hitro je Isabel odslovila ženo in odšla nato v dnevno sobo. Neslišno je hodila po debelih preprogah. Revolver in rokavice je zaklenila v skrivni predal svoje pisalne mize.

Šla je v kopalnico pod prho, kakor da bi hotela izmiti s sebe vso grozo. Skrbno se je uredila in oblekla novo coctail obleko, ki je izzivajoče poudarjala njeno še vedno lepo postavo. Občudovala se je v ogledalu in bila je zadovoljna.

Isabel je čakala in kmalu nato je zaslišala moževe korake. Počasi mu je šla naproti. Stal je v predsobi ves zatopljen v svoje misli. Klobuka in plašča pa še ni odložil in aktovko je držal v roki. Kako čeden je bil videti, tako možat, postaven in simpatičen. Isabel je ob pogledu nanj prevzel občutek zmage, ker je tega moža iztrgala drugi iz rok. Iztrgala za vedno.

«Dober dan, Gerald,» je rekla.

Pogledal jo je in njegov začudeni pogled jo je poplačal za vse muke tega dne.

«Isabel,» je rekel. «Komaj te poznam. Sijajna si. Popolnoma spremenjena.»

To je moja zmaga, si je mislila. Rahlo ga je poljubila na lice. «Pripravila ti bom coctail,» je rekla. Spet je čutila začudenje na njegovem obrazu. Dolgo, dolgo se že nista poljubila, ali pa kramljala kot normalni zakonski par. Niti prepirala se nista več.

Vlila je gin in wermouth v kozarce in dodala ledene kocke. Ves čas pa je premišljevala, kako sta se mogla tako odtujiti. Morebiti je bila sama kriva. Zanimala se je preveč za gospodinjstvo in si

(Nadaljevanje na 5. strani)

TRŽAŠKI PEVCI NA GORENJSKEM

Skupina tržaških pevcev: sopranistka Danijela Hrvatin, tenorist Carlo Biasini, baritonist Fausto Krusich in basist Tullio Zanier, je nastopila pred kratkim v Kamniku, Radomljah in Mengšu. Skupina je že lani dosegla lep uspeh na turneji po Istri. Dejstvo, da je Danijela Hrvatin rojena v Radomljah, pa je bilo očitno odločilno, da so pevci obiskali omenjene kraje. Pri klavirju jih je spremljala prof. Cossetto, za napovedovalca pa je bil Miha Kavčič. Tenorist Biasini sodeluje že dve sezoni pri mariborski Operi, ostali pa so prav tako znani z raznih nastopov. Vsi pevci so iz šole profesorice petja Giorgie Madile Fornasari.

Vsi trije koncerti so bili zelo uspešni; občinstvo je zahtevalo ponovitve in dodatke.

Kraški motiv

OB STOLETNICI SMRTI ZNANSTVENIKA IN RODOLJUBA

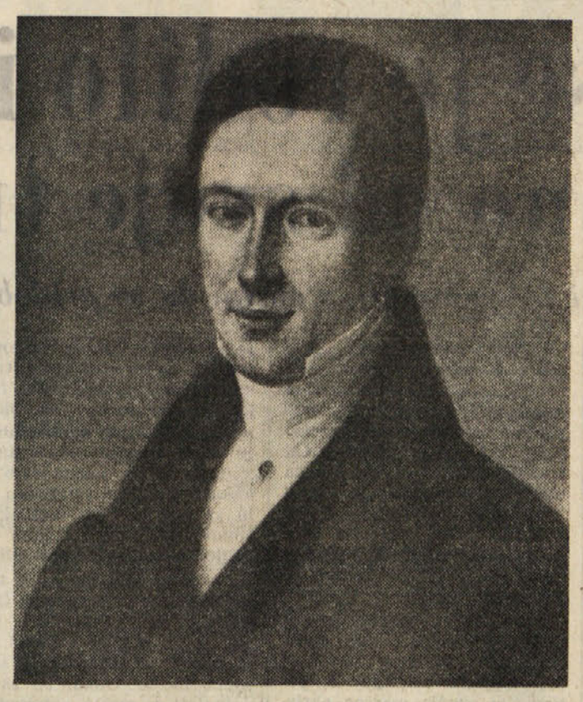

Henrik Freyer (7.7.1802-21.8.1866)

Marljivi naravoslovec je več let deloval tudi v Trstu

Henrik Freyer se je rodil 7. julija 1802 v Idriji. Njegov stari oče Ernest Freyer, doma v Zatcu na Češkem, je ustanovil leta 1754 v Idriji rudniško državno lekarno in jo je vodil do svoje smrti. Že Janez Scopoli se je potegoval za ustanovitev lekarne v Idriji, a ni dobil dovoljenja. Po Ernestovi smrti je prevzel vodstvo lekarne njegov sin Karel, Henrikov oče. Oba Freyerja sta bila znana kot odlična botanika in sta bila v tesni zvezi z več naravoslovnimi strokovnjaki. Tako se je mladi Henrik pri očetu in med očetovimi znanci že v zgodnji mladosti seznanjal z rastlinami in živalmi ter se navzel ljubezni do naravoslovja. V času Ilirije je služboval v Idriji francoski naravoslovec Holandre. Ta je urejal razne zbirke prirodnin. K sodelovanju je pritegnil tudi mladega Henrika. Leta 1815 so vpisali Henrika v ljubljansko gimnazijo. V tem času so slovela Hladnikova javna predavanja iz botanike na gimnaziji, so pa bila dovoljena dijakom šele od 5. razreda naprej. (Takratne gimnazije so bile šestrazredne.) Hladnik dolgo časa ni dovolil Freyerju, da bi obiskoval ta predavanja, ker se je bal, da ne bi zaradi njih zanemarjal drugih obveznih predmetov.

Leta 1819 se je vpisal Henrik v gimnazijo na Reki in tu je končal srednjo šolo. Nato se je vrnil v Ljubljano in dokončal študij filozofije. Leta 1825 je Freyer opravil izpit in dobil naziv magistra farmacije. Nato se je vrnil domov in pomagal do leta 1827 ostarelemu očetu pri delu v lekarni. V tem času je z veliko vnemo obiskoval bližnjo in daljno okolico Idrije ter marljivo zbiral rastline in žuželke. Na teh naravoslovnih pohodis se je seznanil z marsikaterim naravoslovcem. Jeseni 1827. leta je odpotoval na Dunaj, da bi tam dokončal lekarniške študije. Na Dunaju je študiral poleg drugega tudi fiziko, kemijo, mineralogijo, zoologijo in botaniko.

Po končanem študiju je bil v lekarniški službi na Hrvaškem, v Gradcu in Ljubljani. Upal je, da bo postal po očetovi upokojitvi vodja lekarne v Idriji. Ker se mu ta želja ni izpopolnila, je sprejel avgusta 1832 mesto kustosa v deželnem muzeju v Ljubljani. Takoj po namestitvi so poslali Freyerja v Dvorni naravoslovni kabinet (kasnejši Naravoslovni muzej) na Dunaju, da se nauči pri tamkajšnjemu kustosu Jakobu Hecklu tehnike prepariranja živali.

Mesto kustosa v ljubljanskem muzeju je bilo v tem času le provizorno. Kljub temu je Freyer opravljal to službo z veliko požrtvovalnostjo nad 20 let. Skrbno je urejal herbarije in prepariral sesalce, ptiče, ribe, dvoživke in pajke. Uredil je že takrat obsežno zbirko žuželk. Poleg vsega tega pa ni zanemaril svojih pohodov v naravo, kjer je zbiral rastline in živali. Leta 1838 je spremljal saškega kralja Friderika Avgusta II., ki se je zelo zanimal za botaniko, na botanične oglede. Najprej sta se povzpela na Sv. Lovrenc pri Polhovem Gradcu, da bi si kralj ogledal blagayev volčin, nato pa v Idrijo. Freyer ga je peljal ob Idrijci h Kobili in k Divjemu jezeru, kjer si je kralj z velikim zanimanjem ogledoval zelo redek kranjski jeglič. Botanik Freyer pa ni pozabil peljati visokega gosta že na Jelenk, da je v Kendovi steni spoznal dražestni jeglič, ki sta ga dotlej poznala samo Freyer in Ferjančič.

Freyer je pri svojih prirodoslovnih proučevanjih Kranjske pogrešal vsebinsko bogato karto, v kateri bi bile vnesene vse geografske podrobnosti pokrajine. Zato se je kot prirodoslovec in ne kot geograf začel pečati z mislijo, da karto Kranjske, izdela sam. Veliko marljivega in natančnega dela je bilo potrebno za to zamisel. Z vztrajnostjo je pa le uspel, da je karta Kranjske izšla 1844. leta.

Kot široko razgledan naravoslovec se je prav tako živo kot za biologijo zanimal tudi za tedaj še mladi vedi — geologijo in paleontologijo. Zelo rad je obiskoval kraške jame, v katerih je vneto izkopaval in brskal po ilovici in tudi našel veliko okostij jamskih medvedov. Na idrijskem področju je obiskal več jam. Največkrat je obiskal Ravensko jamo nad Cerknem. Le-to je premeril, narisal načrt in nabral mnogo vzorcev aragonitnih kapnikov in sige.

Freyer, ki je hotel spoznati vso Kranjsko, je moral zaradi njene gorate površine tudi v planine. Rastlin, živali in kamenin ni nabiral samo v ravninah. Zanimalo ga je, kakšna favna in flora je visoko v gorah. Tako se je polagoma razvil tudi v drznega planinca, ki se je povzpel na Mangart. Nekaj let kasneje se ni odrekel tudi vzponu na Triglav.

Henrik je bil zelo razgledan in delaven naravoslovec. Bil je član kmetijskih družb za Kranjsko, Goriško in Koroško, Montaničnega društva za Notranjo Avstrijo, dopisni član društva naravoslovcev, Društva ljubiteljev vrtne kulture v Moskvi in Botaničnega društva v Regensgurgu. Dopisoval je z mnogimi naravoslovci različnih dežel. Pripravljal je delo «Flora Carnioloe et Carinthiae», ki pa je nedovršeno ostalo v rokopisu. Leta 1842 je izdal Freyer v Ljubljani knjigo: «Fauna der in Krain bekannten Säugethiere, Vögel, reptillijem und Fishes», v kateri našteva 376 vrst vretenčarjev. Poleg latinskih imen živali navaja slovenska imena. Za primerjavo raznih pisav «kranjščine» je dodan primerjalni abecedar po Trubarju, Metelku, v ilirščini, češčini in poljščini Freyer torej ni proučeval slovenske narave samo kot naravoslovni entuziast, temveč tudi kot slovenski kulturni delavec.

Leta 1853 je bil imenovan za kustosa v tržaškem zoološkem anatomskem muzeju. Z velikim veseljem je sprejel to novo službeno mesto, ker je želel, da bi se pobliže seznanil tudi z morsko favno.

Sredi plodnega dela v Trstu pa je začel hirati. Po družinskem izročilu so ga zrušili preveliki napori, deloma pa tudi strupeni učinki arzena in drugih kemikalij, s katerimi je imel neprestano opravka. Leta 1864 je hudo zbolel in po dveletnem hiranju je umrl v Ljubljani 21. avgusta 1866.

Ta velik mož je poleg Scopolija, Hacqueta in drugih znamenitih mož, ki so se rodili in živeli v Idriji, mnogo pripomogel k napredku naravoslovnih znanosti. Kraj, čas, okoliščine in ljubezen do narave, do spoznanja njenih skrivnosti in zakonitosti ga je gnalo do vsega tega, kar nam je zapustil in njegova dediščina še danes služi strokovnjakom

Ohranili ga bomo v spominu tudi kot velikega rodoljuba, ker je za vse nove podatke in imena vnašal slovenske besede; lahko smo ponosni, da se je ta zaslužni mož rodil, živel in delal pri nas v Idriji.

IVAN HLAČA

(Idrijski razgledi», štev. 2)

IZBRANO DELO LEVA NIKOLAJEVIČA TOLSTOJA

Roman VOJNA IN MIR je izšel v štirih knjigah pri DZS

Lev Nikolajevič Tolstoj velja za eno osrednjih osebnosti svetovne književnosti, saj je to pisatelj, ki je v svojih delih dal «neprekosljive podobe ruskega življenja», kot je zapisal Lenin. S to označbo je bilo izrečeno Tolstojevi umetnosti priznanje za odlično poznavanje ruskega življenja 19. stoletja, za brezobzirno resnično slikanje stvarnosti, za njegov umetniški pogum, ki je trgal krinke z obličja družbe ter kazal njeno resnično podobo. Za pisatelja, misleca in nravstvenega reformatorja ruske družbe je borba za resnico v umetnosti ena temeljnih gibal njegovega ustavrjanja, ki se kaže tudi v njegovem psihološkem realizmu. Tolstoj ne prikriva slabih strani svojih junakov, kajti njegov smoter je pokazati človeko duševno notranjost v vsej njeni zamotanosti in protislovnosti. Njegovi ljudje se veselijo in trpijo, se dvigajo in padajo. In takoj je tudi človekovo notranje življenje za Tolstoja nenehno gibanje, razvojni proces, ki ga pisatelj spremlja in odkriva v vseh njegovih odtenkih in najbolj skritih gibalih. Lev Tolstoj je že dolgo prijatelj slovenskih bralcev in že dolgo imamo njegova poglavitna dela v slovenskem prevodu. Pred tremi leti je znova izšel roman Vojna in mir, pravkar je pri Mladinski knjigi izšla Ana Karenina. Seveda pa vse te izdaje ne morejo nadomestiti ljubiteljem dobre knjige enotno urejene in opremljene ter zaokrožene knjižne zbirke. Zato se je Državna založba Slovenije odločila, da poleg svojih drugih zbirk izda v letošnjem letu se Izbrana dela Leva N. Tolstoja v dvanajstih knjigah. Pravzaprav v desetih knjigah, ker bosta zadnji dve knjigi obsegali monografijo o pisatelju, ki jo je napisal član Francoske akademije Henri Troyat. O Tolstojevem življenju in delu je napisanih ogromno knjig in znanstvenih razprav. Troyatovo delo pa predstavlja prav gotovo eno najbolj tehtnih monografij o Tolstoju, zato se je založba odločila prav zanjo. Tako bodo slovenski bralci in prijatelji umetniške besede dobili v dvanajstih knjigah prvikrat zaokroženo, skupno izdajo najpomembnejših Tolstojevih del. Prva knjiga bo obsegala sledeča dela: Detinstvo, Deštvo, Mladost; druga knjiga: Sevastopol, Kozaki, Hadži Murat. Nadaljnje štiri knjige bo obsegal roman Vojna in mir, sedmo in osmo knjigo Ana Karenina. Deveta knjiga bo knjiga znamenitih Tolstojevih novel, med katerimi bo tudi znana Kreutzerjeva sonata. V deseti knjigi bo izšel roman Vstajenje, zadnji dve pa bosta posvečeni monografiji o pisatelju.

Pravkar so kot prve prišle na knjižni trg štiri knjige romana Vojna in mir v prevodu Vladimira Levstika in opremi Uroša Vagaje. Pisati o tem velikem tekstu kot o drugih knjigah bi bilo zgrešeno. Kajti Vojna in mir je delo, ki je že dolgo last vsega kulturnega sveta, ki bi ga moral poznati vsak, ne samo izobražen in šolan človek, ne samo tisti, ki rad bere, temveč vsak, ki je prekoračil prvo, najnižjo stopnjo omike. Naj zato na ta veliki tekst samo opozorimo vse tiste, ki dela vendarle morda še ne poznajo. Kot pove že naslov sam, obravnava ta roman dve vojni: vojno na tujih tleh (1805-1807) in vojno v Rusiji, ki je prinesla Napoleonov poraz. Tolstoj je objektiven pripovednik, ki ne piše samo o ruskih zmagah, temveč opisuje tudi poraze in skuša odkriti njih vzroke. Seveda pa Vojna in mir ne riše samo življenja na fronti, temveč opisuje tudi življenje v zaledju, zlasti v tedanjem Peterburgu. Upodobljeni so torej vojni, zgodovinski dogodki in pa življenje v Rusiji v začetku 19. stoletja. Vse to pa je pripovedovano z izredno umetniško močjo, ki uvršča ta roman med največja dela svetovnega slovstva.

Slovenska izdaja je ponatis prevoda Vladimira Levstika, ki je prvikrat prišel med naše ljudi že pred vojno. Levstikov mojstrski prevod je kljub letom ohranil vse kvalitete in niti malo ni zastarel. Sicer pa pomeni prav izdaja izbranega dela L. N. Tolstoja tudi počastitev spomina prevajalca Vladimira Levstika, ki je v prevodih ruskih klasikov tudi sam dosegel največje mojstrstvo.

BORIS GRABNAR

Amerika za ekranom

Boris Grabnar je novinar in publicist, zaposlen sedaj na ljubljanski televiziji. Pred dvema letoma se je študijsko mudil v Združenih državah Amerike in to veliko deželo dvakrat prepotoval podolgem in počez. Rezultat teh njegovih poti pa ni bila samo njegova strokovna obogatitev, temveč tudi knjiga Amerika za ekranom, ki jo je pravkar izdala založba Obzorja v Mariboru, gotovo naš najmočnejši založnik potopisne literature. Sorazmeroma obširna Grabnarjeva knjiga je izšla v zbirki Križem sveta (kot 20. knjiga) v opremi Bronislava Fajona. Avtorjev tekst dopolnjujejo številne originalne fotografije, tako da predstavlja knjiga že po zunanji podobi prikupno publikacijo.

Ni dolgo tega, kar smo v slovenščini dobili podobno knjigo Bogdana Pogačnika «Povsod so ljudje», ki je deloma tudi posvečena Ameriki in srečanjem slovenskega publicista z ameriškimi razmerami. Obe knjigi sta si v marsičem podobni. Pri obeh namreč ne gre za običajni potopis v navadnem pomenu besede temveč tudi za razmišljanja, celo za esejistično obravnavanje posameznih pojavov in problemov, ki jih je na svoji poti srečal ali spoznal eden ali drugi publicist. Vendar pa se Grabnarjeva knjiga bistveno razlikuje od Pogačnikove. Če gre pri knjigi «Povsod so ljudje» za šopek bolj ali manj samostojnih in slučajnih spisov o posameznih srečanjih, posameznih deželah, za slučajno združitev več različnih potopisnih tem v eni knjigi, je Grabnarjeva knjiga ubrana na eno in isto temo. In ta tema je: Amerika v očeh slovenskega izobraženca, kritičnega, razmišljajočega izobraženca, ki prihaja iz stare Evrope, topot celo iz socialistične dežele, v novi svet, v svet kapitalizma in njegovih protislovij. In prav zato so avtorjeve ugotovitve in njegova spoznanja toliko bolj zanimiva. Vsakemu našemu človeku bodo povedale ne samo marsikaj novega, mnogo zanimivega, temveč tudi poučnega in koristno vzpodbudnega.

Grabnar je prepotoval ves ameriški kontinent in pri svojem študijskem popotovanju prišel v stik s številnimi ljudmi, predvsem izobraženci, ljudmi, ki delajo pri televiziji, radiu, filmu, pri gledališču, z umetniki, pisatelji, režiserji, igralci in z javnimi delavci najrazličnejših strok. Grabnar zvesto beleži srečanja z vsemi temi ljudmi in iz njih besed, podprtih z lastnimi opažanji, niza vtise o delu kulturnih ustanov, predvsem radia, televizije, gledališča in filma. Seveda pa se dotika tudi drugih živih in aktualnih problemov sodobne Amerike, kot so na primer versko vprašanje, črnsko vprašanje, Indijanci, industrializacija, dinamika življenja. Grabnarjeva pripoved torej ni nikak navaden potopis temveč gre za beležke o spoznanjih, v katere skuša avtor prodreti, za razmišljanja in celo za esejistično pisane odstavke. Gre torej za knjigo, ki poleg običajnih potopisnih beležk in zanimivosti vsebuje mnogo resnega študijskega gradiva o velikem svetu Amerike.

V Grabnarjevi knjigi bo torej bralec zaman iskal strani o tem, kakšni so na primer hoteli v ZDA, kako hitro vozijo dvigala, kakšni so vlaki, kako je z avtomobilskim prometom in drugimi zunanjimi podobami, ki jih vidi vsak popotnik po svetu. Takšni so bili potopisi o tujih deželah pred leti. Grabnar je mnogo resnejši, pri tem pa ga seveda zanimajo zlasti vprašanje kulturne problematike. Grabnarjeva knjiga pa je pri tem vseeno zelo zanimiva knjiga slovenskega izobraženca, ki spoznava svet Amerike, ki skuša probleme tega sveta analizirati, razumeti in jih v prikupni obliki tudi posredovati slovenskemu bralcu. Grabnarjeva knjiga je kljub nekemu višjemu nivoju vseskozi pisana privlačno in zanimivo. Pri tem pa je zanimivo, da nam je Grabnar posredoval podobo Amerike, ki je morda bolj simpatična kot nam jo predstavljajo drugi avtorji. Bolj človeška se nam kaže Amerika in bolj vsakdanja avtorjeva spoznanja pa so tudi bolj razumevajoča. In ker so njegova izvajanja analitično kritična, se nam predstavljena Amerika kaže kot vsaka druga dežela s svojimi posebnostmi, težavami in problemi, toda z ljudmi, ki pošteno, z delom in novimi idejami streme k napredku. V tem pogledu je Grabnarjeva knjiga prav gotovo redka knjiga med slovenskimi spisi o Ameriki, saj se ne postavlja na neko načelno stališče, temveč izhaja iz opažanj, spoznanj in razumevanja. Kot že poudarjeno, pa je knjiga napisana tudi dovolj zanimivo za povprečnega bralca. Kakšnih drugih priporočil zato knjiga res ne potrebuje.

Sl. Ru.

Pred nevihto (Foto Magajna)

S POTOVANJA PO MEHIKI

Mesto Guanajuato se je rodilo iz zlata sedaj pa živi siromašno od svoje tradicije

Mesto je tako stisnjeno, da so morali pokriti reko, ki teče skozenj, z oboki, da so pridobili na prostoru

MEXICO, avgusta. — V Guanajuatu se zdi, da je bilo vedno vse narode. Mesto je bilo najprej bogato in šele nato je postalo siromašno. To je bilo prvo mesto v Mehiki, ki je organiziralo vstajo proti Špancem, potem pa je postalo konservativno. Najprej je imelo kapitalizem in šele potem fevdalizem. Meščani so izgnali Špance, da bi pozneje trdili, da je njihovo mesto pravzaprav majhen del Španije. Končno, ni niti čudno, če teče glavna ulica v mestu — pod zemljo. Ko je avstrij. nadvojvoda in na silo postavljeni meksikanski cesar Maksimilijan to mesto obiskal, ga je neki rudar v svoji zdravici takole pozdravil: «Naj živi Maksisilijan — cesar mehikanske republike!» V nekem pismu svojemu cesarskemu bratu Francu Jožefu na Dunaju se je Maksimilijan čudil temu monarhističnemu republikanstvu. Za Guanajuato je bilo to nekaj navadnega. Enostavno zaradi tega, ker je ves v paradoksih.

Mesto je nastalo povsem slučajno. Dva španska viteza pustolovca sta med iskanjem bogastva v tej koloniji zanetila ogenj, da bi prenočila. Kamen, na katerem sta zanetila ogenj, pa se je začel bleščati. Španska viteza tokrat nista bila Don Kihota: sedela sta na zlatu in, seveda na njem ostala.

Legenda ni izmišljena. Znani sta tudi njuni imeni. Na kraju kjer je bil ogenj, so sezidali tudi cerkev. Še vedno eno najbolj bogatih v Mehiki — s tremi zlatimi oltarji. Za njima so prišli tudi drugi. Tako je nastal Guanajuato. Nekoč največji rudnik zlata in srebra na svetu. Če se računa vrednost zlata po prebivalcu ali pa po kvadratnem metru, je bil to najbogatejši rudnik sveta. Vznikel je iz zemlje, pritisnjen z vseh strani z visokimi stenami, blesteč kot vulkan. V nekem nenavadnem družbenozgodovinskem procesu, ki je zvabil teoretike, da trdijo, da je tu najprej nastal kapitalizem in šele potem fevdalizem. Pravijo namreč, da so španski pustolovci tukaj najprej odprli rudnike in vpeljali mezdno delo ter ustvarili kapital in dobiček. Potem ko so postali bogati na kapitalističen način, so začeli s svojim kapitalom ustvarjati agrarni fevd, ker so ugotovili, da jim bo pridelovanje hrane prineslo nov dobiček v novih naseljih okrog rudnika. Kapitalist je na ta način v Guanajuatu postal fevdalec, nato pa tudi fevdalni plemenitaš ter tako ustvaril edinstven primer inverzije v družbenem razvoju. Ta teorija je seveda samo približna z nekoliko sociologije in malo fantazije. Sicer pa: kot vse legende v Guanajuatu.

Kapitalisti ali fevdalci — gospodarji Guanajuata so tu ustvarili najrazkošnejše mestece kontinenta. Petindvajset rudnikov so ogradili z debelimi trdnjavskimi zidovi. A mestna fiziognomija je bila zopet vsa orisana z razkošnimi potezami palač in cerkva, ki so jih gradili z zapuščinami bogatašev. Čeprav je bil Guanajuato najmanjše mesto, je imel največje gledališče. Pravijo, da so se Španci v prvi vrsti zaradi Guanajuata oziroma njegovih rudnikov tako vztrajno in trdno držali Mehike.

Ko je končno dosegel svojo neodvisnost skupaj z Mehiko, je Guanajuato ponovno šel v nasprotno smer. Rudniki namreč kot ljudje, umirajo. Nekoliko hitreje ali pa počasneje. Zlasti rudniki zlata. A z njimi je začelo umirati tudi mestno bogastvo. Ponosen in razkošen je Guanajuato namesto od zlata in srebra, začel živeti od svoje tradicije. Od spominov. In iz mesta prvega uporniškega napada je postal trdnjava konservativnosti. To je edino mesto v Mehiki, kjer je majhni in brezpomembni desničarski stranki vedno zagotovljena zmaga.

Na srečo je odkril Guanajuato v zadnjih letih novo zlato žilo: turizem. Tistih osem majhnih rudnikov so potisnili v ozadje mestne aktivnosti. Odrekli so se ponosni izolaciji in postopnemu aristokratskemu umiranju. Mestne palače so odprle svoja vrata tujcem, če ne zaradi drugega, pa vsaj za to, da jim pokažejo svoje zlato in da spravijo v denar vsaj svojo zlato zgodovino.

Morali bi opazovati ameriškega turista, kadar mu rečejo, da se je nekoč to mesto na podlagi posebnega dekreta španskega kralja imenovalo «Santa fe y Feal de minas Guanajuato». Turistu se zdi, kot da je nenadoma že s tem, da hodi po mestnih ulicah, tudi sam dobil kompliciran plemiški naslov, ki mu tako zelo manjka v njegovem bogataškem kompleksu. V želji, da mu ne pokvarijo iluzijo, mu seveda nikoli ne povedo, da se za tem kraljevskim naslovom skriva mnogo bolj prozaično ime v indijanskem jeziku «tarasko»: «Guanayhuata», kar pomeni — žabji hrib.

V prvem trenutku se potniku zdi, da ne bo nikoli prišel do Guanajuata. Cesta se vleče čez klance, iz katerih se zdi, da ni izhoda. Na koncu pa se iz njih vendarle izvleče in pride do mesta, ki je kot da bi ga narisali na strmih kamnitih stenah. Naravnost neverjetno je, kako so ga mogli tu zgraditi. Stisnjeno je ob dve strmini in je videti kot kubistična slika brez tretje dimenzije. Ves je zapleten v bogati mozaik svojih hiš, od katerih je vsaka drugačne barve in drugačne oblike. Stavbe se preskakujejo, izhajajo ena iz druge, zadržujejo se in skupaj se vzpenjajo v skoraj navpične hribe. Komaj je ostalo nekaj prostora za majhne ulice, «kaljehone», na katerih se okna med seboj poljubljajo. Eden takih kaljehonov se celo imenuje «del beso», ulica poljubov, ker se je čez njo, na dveh oknih, rodila in s tragičnim poljubom končala neka ljubezen. Seveda — kot v vsaki legendi — med ubogim fantom in bogato deklico in zato je bila tudi ta ljubezen nemogoča. Nemogoča zlasti v Guanajuatu, kjer je lahko samo zlato uresničilo tisto, kar je nemogoče, kot je nemogoč tudi ta neverjetni romantični splet palač, cerkev, uličic, fontan in spomenikov. Na pičlih nekaj kvadratnih kilometrih se je tukaj stisnilo toliko stavb, kolikor bi jih zadostovalo za kakšno razkošno velemesto. Če bi ga razvlekli po ravnini, bi Guanajuato seveda izgubil vso svojo romantiko ozkih uličic.

Da pa bi bilo vse to še bolj zapleteno, je med stenami Guanajuata tekla tudi reka. Morali so jo pokriti z oboki, da bi dobili več prostora za stisnjeno mesto. Odkar so začeli prihajati v mesto avtomobili, pa se je Guanajuato skoraj zadušil. Če so vozila vendarle našla prostor, pozneje niso našla izhoda. In takrat se je nekdo spomnil pokrite reke, ki teče pod mestom. Prekrili so korito z asfaltom in ustvarili «najlepšo ulico na svetu». Tako se je zgodilo, da vodi glavna ulica Guanajuata pod kamnitimi oboki kolonialnega sloga 6 km daleč, med železnimi svetilkami. Le ponekod so oboki odprti, da bi potnik odkril nepričakovane arhitektonske kombinacije fasad velikih palač, ali pa da bi po strmih rampak odpeljal človeka ponovno nepričakovano na neki mestni trg. To ulico imenujejo tudi «Ulica brez oken in vrat», ker je na njenih obokih sezidano celo mesto.

Tako je Guanajuato zamenjal izginulo zlato z romantiko svojih ulic. Sedaj čaka, da mu ona prinese novo zlato. Rudarji izumirajo, toda porajajo se turistični kombinatorji. Če pa se ne ukvarja ne z enim ne z drugim, potem se Guanajuatanec bavi s politiko ali diplomacijo. Veliko število politikov in diplomatov Mehike je iz Guanajuata. Saj ni niti čudno, pravijo, tu. Zrasli so v mestu, kjer ni niti ene ravne ulice niti enega pravega kota. Prav tako kot v politiki.

FRANE BARBIERI

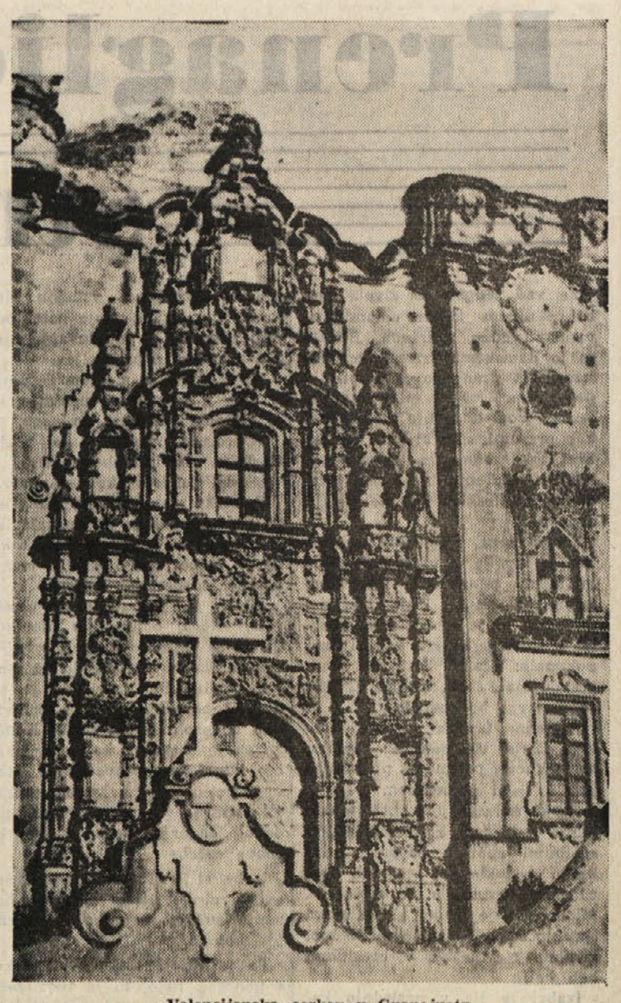

Valencijanska cerkev v Guanajuatu

KRIŽANKA

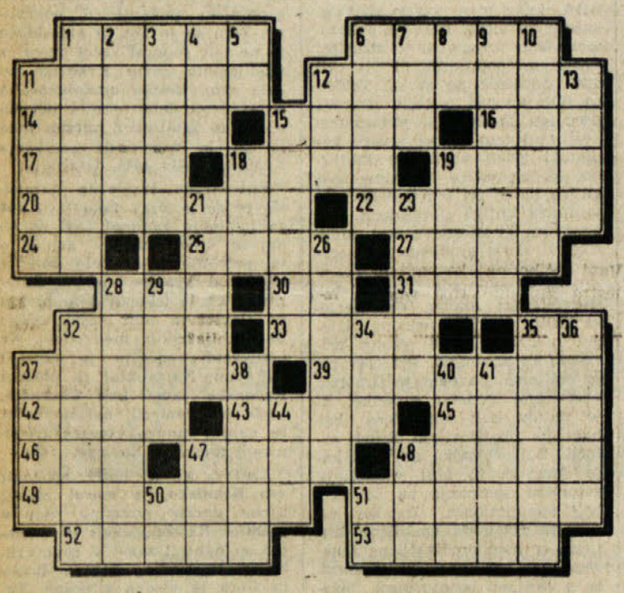

VODORAVNO: 1. dan v tednu, 6. mesto v severni Italiji, 11. dinast, 12. stik, dotik, 14. znameniti francoski kipar (Auguste, «Poljub»), 15. težko oklopno vozilo, 16. ime umrlega indijskega premiera Šastrija, 17. sorodnik, 18. reka, ki teče skozi Firence, 19. vaba na trnku, 20. italijanski violinist in skladatelj (Giuseppe, 1692-1770), 22. v prah zdrobljen korund, 24. sto kvadratnih metrov, 25. najvišja gora v Karavankah, 27. odličen slovenski violinist (Igor), 28. klica, poganjek, 30. pritrdilnica, 31. rastlina, ki se uporablja v tekstilni industriji, 32. žensko ime, 33. popularni kanadski popevkar (Paul), 35. začetnici prvaka ljubljanske Drame, 37. država v Srednji Ameriki, 39. hrvatski operni skladatelj («Ero z onega sveta»), 42. del obraza, 43. skupek, 45. od začetka prejšnjega stoletja izumrla ptica, ki je bila podobna golobu in velika kot gos, 46. svetovno znano kopališko mesto v Belgiji, 47. besedni očrt, 48. kamen, s katerim v zlatarstvu preizkušajo kakovost zlata, 49. močno razstrelivo, 51. nemški fašist, 52. mesto na Poljskem ob reki San.

NAVPIČNO: 1. besednjak, 2. moderna navigacijska naprava, 3. ukaz, odlok, uredba, 4. del tedna, 5. kemični znak za argon, 6. zavest lastne vrednosti, 7. četrti rimski kralj, ki je zgradil pristanišče Ostijo, 8. ozek konec polotoka, 9. široka sekira, 10. atiški heroj, po katerem se imenuje vrsta visokih šol, 11. sorta, 12. mongolski vladarski naslov, 13. zračni pritisk, 15. žarnice na tri elektrode, 18. pripadnik staroslovanskega rodu, 19. drugo ime za belugo, 21. muslimanska vera, 23. jadranski otok blizu Zadra, 26. slovenski slikar, bidermajersko usmerjen portretist (Matevž, 1792-1855), 28. večja koncertna skladba za petje in orkester, 29. koralni otok v tihomorskem arhipelagu Tuamoto, 32. rdeč okrasni kamen, 34. rudarsko delo, 35. človek, ki uživa v tujem trpljenju, 36. popularni škotski romantični pisatelj in pesnik (Walter, «Ivanhoe»), 37. maškara, 38. hladetina, žolca, 60. ribiški trnek, 41. najlažja kemična prvina, 44. največji morski sesalec, 47. osebni zaimek srednjega spola, 48. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 50. začetnici izumitelja dinamita, 51 začetnici jugoslovanskega izumitelja, ki je deloval v ZDA.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. — Beograd, 7. kobalt, 13. Idrija, 14. srkanje, 15. Onega, 16. stenj, 17. uk, 18. liga, 19. mlaka, 20. aba, 21. Ono, 22. krava, 23. klen, 24. gangrena, 26. kralj, 27. ring, 28. branje, 29. Angola, 32. koma, 33. torzo, 34. paviljon, 38. Ovid, 39. Komen, 40. ara, 41. moč, 42. novec, 43. Krek, 44. IS, 45. barin, 46. kanal, 47. seminar, 49. Kupido, 50. tlačan, 51. pemikan. NAVPIČNO: 6. A(nton) A(škerc), 10. A(lfred) N(obel), 49. K(ristan) E(tbin).

ARGONAVTI

ČEPRAV BOGAT IN SLAVEN JE «EL CORDOBES» PRECEJ OSAMLJEN

Za en sam nastop v areni zasluži nad 10 milijonov lir

Njegova zasluga je, če je najbolj priljubljena španska igra - bikoborba prebrodila krizo
Ogromno število občudovalcev, vendar strokovnjaki niso zadovoljni z njegovo tehniko

V času, ko na obalah Malage začnejo cveteti mandeljni, kar se dogaja že okrog božiča in sonce že visoko žari na nebu, se prireditve najbolj priljubljene španske širokoljudske igre: bikoborbe, osredotočijo v glavnih mestih na severu. Po znamenitih prazničnih dneh «Ferias de Sevilla», so «corride» v veliki areni španskega glavnega mesta dosegle višek in pritegnile ogromno množico ljubiteljev bikoborbe. Sredi maja se je v Madridu začelo praznovanje na čast mestnega patrona Sv. Izidora in tiste dni je v areni na «Plaza de Toros» nastopil najbolj znan in oboževani toreador Španije Manuel Benitez, imenovan «El Cordobes». Trikrat je stopil v areno in si pridobil ogromno slavo, ko je premagal šest divjih bikov.

Prireditelji «corride» so «El Cordobesu» za vsakega ubitega bika izplačali milijon pesetas, približno 10 milijonov lir, kar je doslej največja vsota, ki so jo izplačali toreadorju. S tem je «El Cordobes» dosegel še en rekord v svoji hitri karieri.

Sorazmerno z zahtevami mladega toreadorja so seveda za prireditve, v katerih je nastopal «El Cordobes», tudi vstopnice neznansko podražili. Čeravno so bile vstopnice skoraj nedosegljive in zelo drage, pa je bila arena, ki sprejme 25.000 gledalcev, do zadnjega kotička zasedena. Za to je skrbel tudi sam «El Cordobes», ki je pokupil nekaj vstopnic in jih razdelil med svoje občudovalce. Sicer mu to ne bi bilo potrebno, kajti, kjer sam nastopa, je vedno dovolj ljudi, ki se pehajo pred vhodom v arene. Zlobneži sicer pravijo, da je «El Cordobes» večkrat pokupil vstopnice in jih porazdelil svojim občudovalcem, toda to ne bo držalo. To so samo govorice zlobnih jezikov, ki «El Cordobesu» zavidajo slavo in bogastvo. Dejstvo pa je, da so pri vsaki «corridi», v kateri je nastopal mladi toreador, bili vsi prostori zasedeni, blagajne pa polne denarja.

Na splošno je znano, da so v zadnjih letih španske «corride» zašle v težave in da je bikoborba na splošno preživljala krizo.

K rešitvi kritičnega položaja so v dobršni meri prispevali tuji turisti. Vsi tisti, ki so obiskovali Španijo, so seveda obvezno hodili tudi v arene, da prisostvujejo «corridam». Po vsej srednji in severni Evropi je nastala rečenica, ki je bila tudi nekakšno geslo za turiste: «Vsak mora enkrat v življenju v Španijo in vsak mora enkrat v življenju prisostvovati «corridi». Prav zaradi tega so lanskega leta v Španiji našteli skoraj tisoč prireditev bikoborb, pri teh prireditvah pa je sodelovalo nad 5000 toreadorjev, kar predstavlja rekordno število.

Znano je, da izdajo Španci za to svojo strast ogromne količine denarja, veliko več kot za gledališče, kino in ples. In celo priljubljeni nogomet ne predstavlja nobene konkurence za «corride». V zadnjih časih se je število rejcev bikov za bikoborbo bliskovito povišalo na tristo, kljub temu je reja bikov ostala še vedno draga in tvegana zadeva. Poleg tega je treba upoštevati, da stane letna najemnina za arene v velikih mestih od 6 do 10 milijonov pesetas, kar niso mačje solze.

In bil je prav «El Cordobes» tisti, ki je dosti pripomogel, da so «Fiestas de Toros» ponovno postale znamenite, da se gledalci pustijo zavzeti od svojih strasti in nagonov ter se opajajo ob pogledu na krvave hrbte podivjanih bikov. Toda «El Cordobesova» slava in sloves nista nesporna. Strokovnjaki in kritiki, ki zelo gledajo na tradicijo čiste bikoborbe, niso zadovoljni z novim toreadorjem, ker ne upošteva vseh dosedanjih tradicionalnih pravil, kako je treba najprej bika ukrotiti in ga nato ubiti. Klasične figure in naskoki, ki jih mora toreador skorajda po obrednem zaporedju in z igrivo lahkotnostjo opraviti pred napadajočim bikom, pri «El Cordobesu» zbledijo in ne pridejo do izraza. «El Cordobes» ima svojo tehniko, s katero opaja svoje gledalce. S svojimi nastopi se v doslej še nepoznanem obsegu izpostavi divjemu biku in s tem tudi smrti. Množico sicer očara, toda hitrim in vrtoglavim gibom pred bikom manjka nekaj bistvenega, kar strokovnjaki pogrešajo: zadnji miren, gotov in premišljen smrtni zamah s tenkim mečem.

Manuel Benitez ima naravno nadarjenost za bikoborbo. Zraste! je v zelo revnih razmerah, že mlad osirotel, brez vsakršne šolske izobrazbe in še danes skoraj analfabet, se je sledeč svojemu nagonu, posvetil bikoborbi in se kot bleščeča zvezda pojavil na nebu španske bikoborbe in hitro zaslovel. Impulzivnost in preudarnost sta pri njem, tako kot pri mnogih Špancih, ravno v takem razmerju, da zna privesti množico gledalcev do prave histerične navdušenosti, skoraj do omame. Krog njegovih občudovalcev se širi daleč izven njegovega mesta Cordobe, celo izven Španije in evropske celine. Iz Južne Amerike se je lani vrnil s 50 milijoni pesetas, kar še enkrat potrjuje slavo, ki si jo je pridobil.

«El Cordobes» se za svoje uspehe mora tudi zahvaliti svoji mladosti. V areno lahkotno stopa s pozibavajočim se korakom in se smehlja gledalcem s fantovsko brezbrižnostjo. Čeprav ima skoraj trideset let, še vedno vztrajno nosi dolge lase s pričesko «à la Beatles», kar še bolj podčrtava njegov mladeniški nastop. Kakor na Angleškem za Beatlese, se v Španiji zanj skoraj histerično poteguje mladina in še posebno mlade ženske. Benitez mora vedno paziti, da ima stike z občudovalci in da v areni ustvari vezo z gledalci, sicer se zna zgoditi, da takoj propade njegova razvpita slava.

Benitez rad sliši, da mu pravijo «señorito» in mu je zelo laskalo, da ga je bivši argentinski predsednik Peron povabil na lov. Doslej je zaslužil ogromno bogastvo, kar mu je omogočilo, da je nakupil velika posestva in da živi kot «hidalgo», kot mali plemič. Odveč je, če omenimo, da ga obdajajo številne lepe ženske, vendar se zdi, da pri njih ne najde prave sreče. Preveč je egoističen in njegova osebnost doseže svoj višek samo tedaj, ko se arena trese od burnega ploskanja in odobravajočega kričanja njegovih občudovalcev. Toda njegovi tovariši in številni bikoborci pravijo, da je «El Cordobes» kljub svojemu bogastvu in slavi zelo osamljen mladenič. Ni izključeno, da mu njegov tekmec Linares dela mnogo skrbi.

cl—ja

HOROSKOP

Veljaven od 21. do 27. avgusta

OVEN (od 21. 3. do 20.4.) Znašli ste se v zelo ugodnem zasebnem položaju, morate pa skrbeti, da si ga boste ohranili. Pokažite dobro voljo. Srečali boste ljudi, ki vam bodo v življenju dosti pomenili. Ne zanemarjajte dela.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Male ljubezenske nevšečnosti naj vas ne skrbijo. Ne izgubljajte vere v sebe. Vse se bo ugodno rešilo. Tudi v družinskem krogu si ne delajte skrbi, raje poskusite razumeti osebe, ki so vam ob strani.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Važno je, da opustite sanje in se lotite resnega dela. Preživeli boste srečne urice s prijatelji, ki vam bodo pomagali pri reševanju zapletenih vprašanj. Bodite bolj previdni v denarnih posegih.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Morali se boste potruditi, če se boste hoteli rešiti negativnih vplivov na ljubezenskem področju. Ne nasedajte besedam tistih ljudi, ki so vam nevoščljivi. Skrbite, da boste svoje delo v redu opravili.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Trenutno razočaranje naj vas ne moti. Mnoge skrbi so plod vašega trenutnega razpoloženja. Skušajte odpraviti dvome in doživeli boste srečne trenutke. Pokažite večje razumevanje z ljubljeno osebo. To vam bo samo koristilo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Važno je, da se odločite. Ne bo vam koristilo, če ne boste ljubljeni osebi pokazali svoje namere. V družbi vas čakajo važne naloge. Osredotočite vse svoje sile za izvršitev svojih načrtov na delu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V ljubezenskih odnosih boste doživeli prijeten teden. Sestali se boste z zelo simpatičnimi osebami, s katerimi boste delali važne načrte. Na finančnem področju bodite zelo previdni. Pazite tudi na zdravje.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zanimajte se za tiste osebe, ki vam bodo lahko pomagale. Ne razburjajte se, če bo sredi tedna v družini nastal nesporazum. Z malo dobre volje in razumevanjem se boste izognili nevšečnostim. Svoje delo boste v redu opravili.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Pazite, da vam trenutno razpoloženje ne pokvari prijetnih odnosov z ljubljeno osebo. Ne bodite preveč nepotrpežljivi, da ne boste zašli v kočljive položaje. Obeta se vam velik zaslužek, če boste pazili na svoje koristi.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Če se boste znašli v nevzdržnem položaju in boste zaradi tega živčni, ne krivite drugih, ker ste vse sami zakrivili. Bodite bolj strpni, ne bo vam škodilo. Dobili boste važna sporočila, ki se tičejo izrecno vas samih.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Obetajo se vam srečni dnevi, ker so vplivi zvezd zelo ugodni za vas. Sporazumeli se boste z ljubljeno osebo in spoznali boste nove ljudi. Imeli boste priliko, da se izkažete in izpolnite svoje načrte.

RIBI (od 20. 2. do 20.3.) Preživljate dobo, ko se morate dobro obvladovati, zato ne smete zamuditi izrednih priložnosti sentimentalnega značaja in denarnih koristi. Imate lepo priliko, da navežete nova poznanstva. Bodite vestni.

iz naših krajev

PO TRADICIONALNEM KMEČKEM PRAZNIKU NA OPČINAH

Za uspeh osmega Kmečkega tabora so poskrbeli tudi Openci sami

Ustanovitelj Kmetijske zadruge Marij Grbec in trije zaslužni kmetovalci nagrajeni z zlato kolajno - Kulturni in zabavni program ter razstava kmetiskijh strojev

V prosvetnem domu na Opčinah se je v ponedeljek ob polnoči zaključil 8. tradicionalni Kmečki tabor, ki ga prireja že 8 let zaporedoma Kmetijska zadruga iz Trsta. Glavna zasluga letošnjega Kmečkega tabora je v prvi vrsti od domačinov z Opčin, predvsem pa bivših par-

Marij Grbec

tizanov in prosvetarjev. Kajti oni so imeli prvo besedo pri pripravah, kot pri organizaciji kulturnega sporeda, ki je bil v nedeljo popoldne, ter na splošno pri vsakem delu v treh dneh tabora. Predsednik Kmetijske zadruge tov. Marković je v svojem nedeljskem nagovoru pohvalil marljive domačine in dejal, da če ne bi Openci poprijeli za delo, verjetno letošnjega tabora ne bi bilo.

Letos je bilo že osmo srečanje kmetov in njihovih prijateljev, ki so se zadržali v domači in prijetni družbi pri kozarcu dobrega domačega vina in pršuta. Na tem taboru so imeli naši kmetovalci priložnost, da izmenjavajo mnenja in izkušnje ter da vzpostavijo nove in medsebojne prijateljske in gospodarske stike. Na letošnjem Kmečkem taboru so imeli naši kmetovalci posebno priložnost, da si ogledajo razne kmetijske stroje in priprave za poljedelstvo, ki so bili letos razstavljeni v večjem številu kot ostala leta. Letos pa ni bilo razstave sadja in povrtnine. Na taboru je bilo več stojnic, kjer so točili domače belo in črno vino ter kraški teran, seveda ni manjkalo tudi za pod zob, kot na primer čevapčičev, pršuta, klobas in rib.

Po slovesni otvoritvi, ki je bila v soboti zvečer, so se navzoči zabavali vse do pozne ure. V nedeljo so tabor odprli že zjutraj, ki pa je dosegel svoj višek ob 19. uri, ko je spregovoril predsednik zadruge in nato nagradil štiri marljive kmetovalce, med njimi tudi tov. Marija Grbca, ustanovitelja Kmečke zadruge. Nagrajenci z zlato kolajno so bili poleg tov. Grbca še Franc Škerjanc iz Campor, Jožef Slamič iz Rocola in Ivan Mauro iz Milj, ki je na žalost letos umrl, zato so zlato kolajno izročili svojcem pokojnika.

Po razdelitvi nagrad sta nastopila člana prosvetnega društva z Opčin, Pavla Kraner in Drago Gorup, ki sta recitirala dve Gregorčičevi pesmi, in sicer «O nevihti« in «Vinski duhovi». Sledil je nastop mešanega pevskega zbora Zgonik-Saležb, ki je pod mojstrsko roko pevovodje Janka Obada prav dobro zapel Volaričevo «Kaj doni», Vodopivčevo «Naročilo», Adamičevo «Naša pesem», Venturinijevo «Pozdrav domovini» in Medvedovo «Naša zvezda». Nato je sledila enodejanka Čehova «Medved», ki so jo dobro podali domači prosvetarji, in sicer Pavla Kraner v vlogi Popove, Drago Gorup kot Luka in Stanko Hrovatin v vlogi Smirnova.

Po končanem lepem kulturnem sporedu je sledil ples, na katerem je igral «Lovski kvintet» iz Ljubljane, ki je zabaval mlade in stare pare vse do polnoči.

V ponedeljek, na veliki Šmaren, se je tabor začel popoldne in trajal do polnoči. Proti večeru je tabor obiskalo veliko število ljudi, ki so se zadržali zadovoljni in veseli v prijetni družbi do 24. ure, ko je bilo tabora konec.

M. M.

Škropiti je treba proti sivi grozdni plesni

Ravnateljstvo za kmetijstvo deželnega odborništva za kmetijstvo gozdove in hribovsko gospodarstvo sporazumno z observatorijima za rastlinske bolezni iz Gorice in Trsta opozarja vse kmete na borbo proti grozdni sivi plesni. Ravnateljstvo pravi, da je treba sedaj zadnjič škropiti proti tej okužbi, ker bodo v nasprotnem primeru posledice vidne šele neposredno pred trgatvijo zlasti na Tokaju, sivem Pinc-u in belem Pinotu. Škropiti je treba predvsem grozdje. Škropljenje je treba opraviti najkasneje 20 do 25 dni pred predvideno trgatvijo, se pravi med 20 in 25. avgustom, da se preprečijo morebitne škodljive posledice.

ŠT. MAVER

Prejeli smo sledeči dopis:

V nekem slovenskem listu je nekdo z očetovskim opominom lepo opozoril tri štmaverske fante, «ki so pa le izjeme», na njihovo obnašanje do treh tujcev.

Sedaj hočemo mi v listu pojasniti, da dogodek ni tako potekal, kot ga opisuje dopisnik omenjenega lista, in s tem opravičiti tiste tri fante. Hočemo tudi spomniti dopisnika, naj govori resnico, kajti ta prej ali slej pride na dan. Če pa je hotel s svojim dopisom očrniti tiste tri mladeniče, se je pošteno zmotil, kajti je s tem, da jih je dal v časopis, pokazal svojo neotesanost in neolikanost.

Na Kmečkem taboru na Opčinah sta z uspehom nastopila pevski zbor Zgonik — Saležb (slika zgoraj) in dramska skupina PD z Opčin (slika spodaj)

Podpore in posojila kmetovalcem prizadetim po vremenskih neprilikah

Izvrševalna pravila zakona so že v veljavi - Prošnje za podpore in posojila je treba vložiti do 20. septembra

Nedavno so stopila v veljavo izvrševalna pravila o nakazilih pomoči kmetijskim posestvom na osnovi deželnega zakona št. 33, ki se nanaša na «deželni solidarnostni sklad» za preprečitev in popravilo škode, ki jo povzročajo kmetijstvo vremenske neprilike. Hkrati je bil objavljen tudi dekret predsednika deželnega odbora, s katerim je bila priznana povzročena škoda po vremenskih neprilikah od 1. maja do 30. decembra 1965, ter so bila označena prizadeta področja razdeljena na goriško tržaško in videmsko pokrajino ter na pordenonsko okrožje.

Da bi omenjena pravila začeli izvrševati, je bil na odborništvu za kmetijstvo, gozdove in gorsko gospodarstvo v Vidmu sestanek načelnikov kmetijskih nadzorništev in gozdnih nadzorništev v deželi. Na sestanku so proučili izvrševalna pravila omenjenega zakona v zvezi s prošnjami, ki so bile predložene za ugotovitev škode.

Prvi del izvrševalnih pravil zakona št. 33 se nanaša na posege, da se prepreči škoda po toči, slani in zmrzeli. Ti ukrepi so že v veljavi in so bile že dane denarne podpore za postavitev naprav za borbo proti toči z raketami itd., ter prispevki za zavarovalnino proti toči.

Na sestanku so proučili tudi izvrševalna pravila glede pomoči deželne uprave za izdajo prispevkov za obnovitev prizadetih obdelovalnih površin in nasadov, prispevkov za gradnjo in popravilo poškodovanih zgradb in drugih zidanih naprav, ter za nakup živine in raznih strojev. Poleg tega so razpravljali tudi o možnosti izdajanja petletnih posojil z nizkimi obrestmi v okviru tako imenovanega krožnega sklada.

Deželna uprava bo na osnovi omenjenega zakona dala neposrednim obdelovalcem, najemnikom, spolovinarjem, kolonom in soudeležencem, posameznikom ali pa skupinam, ki so bili prizadeti, prispevke za stroške, ki jih imajo za obnovo kmetijskih naprav in zalog v sledeči meri: do 80 odst. stroškov malim posestvom ali neposrednim obdelovalcem, posameznikom ali pa skupinam; do 65 odst. stroškov srednjim posestvom in zadrugam; do 40 odst. stroškov velikim posestvom. Glede pomoči za predujme kmetijskim kreditnim zavodom za posojila kmetom, bodo odobrena posojila z 2 odst. obrestno mero z amortizacijo v petih letih z vračanjem v rednih obrokih. Obresti bodo znižane na 1 odst. za neposredne obdelovalce, spolovinarje, kolone in soudeležence za posameznike ali skupine.

Prošnje za prispevke bodo morale biti predložene do 20. septembra letos na deželno odborništvo za kmetijstvo, gozdove in hribovsko gospodarstvo potom gozdnih nadzorništev za kmetije, ki se nahajajo v hribovskih občinah, za ostale kmetije pa potom pokrajinskih ali občinskih kmetijskih nadzorništev. Prošnje za kreditne ugodnosti pa bodo morale biti predložene izključno potom pokrajinskih kmetijskih nadzorništev. Prizadeti kmetje dobijo na uradih pristojnih nadzorništev vzorce prošenj in vsa druga potrebna pojasnila.

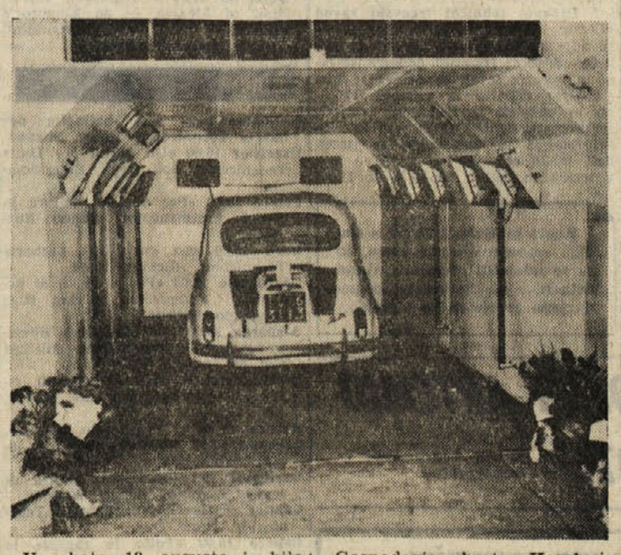

V soboto, 13. avgusta je bilo v Padričah na številki 43 veliko slavje. Skoraj vsi vaščani so se zbrali pred novo mehanično delavnico, ki je blizu vaške cerkvice na cesti, ki pelje proti Ključu in v Trst. Poleg domačinov in vaščanov okoliških vasi, se je otvoritve nove delavnice udeležilo lepo število lastnikov in zastopnikov raznih mehaničnih delavnic tudi iz mesta. Po blagoslovu župnika Živca, so si gostje ogledali lepo moderno poslopje.

Gospodarja, brata Karel in Rafael Grgič sta razkazala gostom lepo urejene prostore.

Nato je sledila zakuska. Poslopje nove servisne postaje in mehanične delavnice na Padričah je dolgo 21 metrov, široko pa 11 metrov ter ima veliko dvorišče. Opremljeno je z najmodernejšimi napravami za vsa popravila ter pranje in čiščenje avtomobilov. Delavnica ima tudi lepo moderno peč za hitro sušenje barvnega laka.

V osmicah se vidi, kakšno vino smo pridelali

Po lanski slabi letini letos bo boljše vino

Kdor misli, da bo tudi slabo vino vnovčil, se zelo moti - Napredek kletarstva pri naših vinogradnikih

Osmičenje je završeno; zgodaj je letos začelo in zgodaj končalo. Osmiške pipe so stočile razmeroma dosti vina. Ustregli bomo pridelovalcem in potrošnikom, če povemo, kaj so osmiški gosti o tem menili. Razumljivo je, da od lanske letine nismo mogli pričakovati kaj odličnega, saj so bile vremenske prilike zlasti v zadnjih šestih tednih tako neugodne, da so krčile pridelek na količini in kakovosti kot redkokdaj poprej. Peronospora je pobrala svoj delež, še posebno v primerih, kjer je bila borba proti njej pomanjkljiva. Zato pa so vinogradniki to leto, ki sicer ni tako peronosporno, bolj previdni in se zavedajo, da je škropljenje koristno tudi ob zorenju grozdja, v drugi polovici avgusta in celo v prvi polovici septembra. Brez zdravih pljuč (listov) ni normalnega zorenja grozdja, ni sladkorja in zdrave pijače.

Opazna pa je bila tudi letos stara šibkost, ki se je nekateri vinogradniki ne morejo otresti. Semkaj štejemo računarja samo s količino, češ da se vino itak proda. Takšen račun je presneto jalov in ne zadovoljuje niti najmanj zahtevnih pivcev; kritike niso v čast nikomur: ne dotičnim ne gospodarjem, niti dotični vasi. Kdor nekaj pridela za trg, mora upoštevati predvsem kakovost blaga, še posebej pa vina. Pustimo torej po možnosti grozdje na trti do njegove popolne zoritve.

Naši vinogradniki postopno napredujejo v kletarstvu in uvidevajo njegovo vlogo v vinarstvu. To je nujnost v današnji stvarnosti in s tem se je treba sprijazniti in to tembolj, ker je v interesu našega gospodarstva. Nekateri gospodarji so v tem uvidevnejši in se po možnosti ravnajo po načelih umnega kletarstva, drugi so za to manj dovzetni in menijo, da je njihovo ravnanje pravilno. Ne upoštevajo, da je mošt (vino) tekočina, ki se navzame slabosti posode in napak, ki zmanjšajo njegovo kakovost. V naših osmicah bi res ne smeli naleteti niti na redke primere porjavitve vina, motnosti, okusa po plesnobi, lesu ali drugih napak.

Prav tako ne storimo pivcem nobene usluge, če se po nepotrebnem poslužujemo kemikalij. Najstarejše sredstvo, ki uničuje škodljivce v vinu in posodi, je žveplo v več oblikah. Razširjena je uporaba kalijevega melabisulfita ali po naše bisulfita, ki ga stavijo v mošt ali v vino. Okus, ki ga večkrat pusti v vinu, še posebno, če nismo z njim ravnali pravilno, je neprijeten in v takem primeru slišimo pivce, da tožijo o glavobolu. Izkušen vinogradnik pravi, da kletari brez bisulfita, pač pa žvepla vinsko posodo in skrbi za njeno popolno čistočo, v sode pa natoči zdrav mošt.

J. F.

PREČNIK

Še je pri nas nekaj živine in še nekaj izkoriščamo pašnike. A ko je živina na cesti, smo v skrbeh, ker je vedno bolj izpostavljena nevarnosti prometa. Najhuje pa je napajanje pri napajališčih, ki sta obe ob pokrajinski cesti Šempolaj — Mavhinje. Svarilo nekaj sto metrov pred vasjo je za nekatere voznike odveč, ker si domišljajo, da se morajo vsi ukloniti njihovim kapricam. Čujemo o nekem napredku. A kakšen napredek naj bi bil ,če se tako brezobzirno prezirajo koristi našega kmeta? Mi kot preprosti vaščani vemo, da smo vsi odvisni drug od drugega; kako da ne more ali noče tega razumeti civilizirani vaščan? Nas je narava sicer zelo skromno nagradila, a kar damo potrošnikom, je pristno in zdravo ter proizvod težkega dela. Vsaj toliko naj bi razumeli objestni dirkači skozi vas, ki izpostavljajo nesreči nas in sebe. Zdi se nam potrebno poročati, da je toča, ki je v juniju klestila v Cerovljah in Mavhinjah, prizadela tudi nas in skrčila vinski pridelek za kakih 15 odst. Grozdje je sicer redko, a zdravo in precej lepo. Če ima naša zemlja dovolj vlage, ne moremo se glede njene rodnosti tožiti.

KONTOVEL

Svoj čas smo že pisali, da je občinska uprava lepo obnovila zadnji del Stare ceste, ki pelje iz Barkovelj na Kontovel. Še enkrat izražamo svoje zadovoljstvo za popravilo te ceste, ki je bila toliko let v obupnem stanju in je bila bolj podobna hudourniku kot cesti. Hkrati pa moramo dati priznanje občinski upravi, da je zabranila vožnjo z avtomobili po tej cesti, kar je bilo nujno potrebno saj je zelo strma in bi avtomobili predstavljali za ljudi veliko nevarnost.

Še eno dobro delo je napravila občinska uprava v zadnjih časih v naši vasi. Na cesti, ki pelje iz Podškolja k Ceru je bil vzpostavljen enosmerni promet, in sicer v smeri proti Ceru, ter enosmerni promet po cesti, ki pelje od Cera skozi Kamence do Opoke, in sicer na glavno cesto Prosek-Kontovel, v smeri Opoke. Dokler ni bil postavljen enosmerni promet je bila zlasti na prvi cesti velika nevarnost za pešce, ker je cesta zelo ozka in strma. Sedaj je ta nevarnost v glavnem odstranjena, čeprav še vedno vozijo avtomobili samo v eno smer. Avtomobiliste pa opozarjamo, naj bodo na tej cesti previdni, da ne pride kdaj do kake nesreče.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Na «šagri» v Reziji so bili tudi turisti iz Jugoslavije

Za praznike so prišli izseljenci na kratek obisk

Preteklo nedeljo in ponedeljek je bilo v Reziji posebno živo, saj praznujejo tam za Veliki Šmaren svojo domačo «šagro». Za to priliko je prišlo na kratek obisk večje število izseljencev iz te doline ki so zaposleni po raznih državah zahodne Evrope in tako je bilo precej živahno po vseh večjih naseljih v dolini.

Najbolj živahno je bilo seveda v Ravenci in pa v Stolbici. Šolarji so pod vodstvom svojih učiteljev pripravili posebno prireditev in domače turistično društvo je priredilo ples na prostem.

V ponedeljek zvečer so imeli v Ravenci folklorni nastop skupine iz Bele, ki je nastopila v kostimih iz leta 1600 ob ubranih zvokih citer, ki so tu nekakšno tradicionalno glasbilo.

Praznovanje se je nadaljevalo tudi v torek, ko so imeli fotografsko razstavo in srečolov. Praznovanje so zaključili zvečer z umetnimi ognji. Poleg domačih izseljencev se je letos udeležilo rezijanske šagre tudi več turistov, ki so prišli iz sosednje Jugoslavije, ter nekaj celo iz Bolgarije in Madžarske.

Zadnje dni je bil dohod v dolino nekoliko otežkočen zaradi zemeljskega usada pri Resiutti. Včeraj pa so odstranili še zadnje ostanke materiala s ceste in zopet vzpostavili normalen promet. Žal pa ni šlo vse gladko in so zabeležili tudi eno smrtno žrtev prometa. 26-letna učiteljica Bianca Linosa iz Rezjute je šla prejšnji dan peš po cesti proti Reziji, ko jo je od zadaj podrl nek avtomobilist iz Milana. Čeprav so jo takoj odpeljali v bolnišnico v Humir., ji tam niso mogli več pomagati in kmalu po prevozu je podlegla poškodbam.

Henrik Freyer

(Nadaljevanje s 3. strani)

ustvarila lasten krog znancev. Že kot dekle je bila skromna in bojazljiva. Ko je Gerald prosil za njeno roko, je bila zelo presenečena in ni vedela, ali jo zares ljubi, ali pa bi rad uspel s pomočjo denarja njenega očeta.

«Zakaj pa ne odložiš pašča,» je začudeno vprašala, ko je Gerald vstopil. Se vedno je držal aktovko v eni roki, v drugi pa šop papirjev. Končno je postavil aktovko na mizo in vzel v roko kozarec s coctailom. «Ne bom ostal pri večerji,» je rekel in dušku izpil pijačo.

Isabel je prevzel strah in čutila je, kot da jo nekaj stiska za vrat. Negibno je stala in čakala, kaj ji bo povedal.

«Žal mi je, da ti moram to povedati, Isabel,» je sočutno začel, «toda zaljubil sem se v drugo.»

«Vem,» si je trpko mislila. Njene oči pa so ga srepo gledale.

Papirje je dal v aktovko in zaprl ključavnico. «Nameraval sem te zapustiti šele v štirinajstih dneh, danes pa mi je podjetje zaupalo novo nalogo in zdelo se mi je bolj umestno, da takoj z vsem končam.»

Gerald jo je sedaj skoraj ljubeče gledal: «Mislim, da je bolje tako. Tako ne bo časa za solze in očitke. Uredil sem vse denarne zadeve, lahko boš dobro živela. Vse je pri advokatu Upam, da boš privolila v sporazumno ločitev.»

Ko mu ni odgovorila, je rekel: «Odpotovala bova še danes z letalom ob 10. uri.»

«Misliš,» si je mislila Isabel. Želela je, da bi bila poleg, ko bo našel svojo ljubico ustreljeno. Nihče, tudi Gerald je ne bo obsodil takega dejanja. Njen mož ni vedel, da ji je bilo znano njegovo razmerje z Liz Farell.

«No, dobro,» je rekel v zadregi. «Zdravstvuj, Isabel.» Njegove mrzle ustnice so se površno dotaknile njenega lica. Stala je vsa omamljena in imela je občutek, da je iz kamna, tako da ni mogla spregovoriti niti besedice. Gledala ga je, ko se je pokril s svojim elegantnim klobukom, ki mu je tako pristojal.

«Jaz, jaz ti bom pisal,» je še počasi pristavil. «Zakaj ne bi ostala prijatelja?»

Isabel si je pokrila z dlanjo usta, da ne bi živčno zakričala, ali se celo zasmejala. Gerald pa je imel občutek, da bo vsak čas bruhnila v jok. Hitro je rekel: «Prosim te, ne delaj scen. Če resno pomisliš, že dolgo nisva bila mož in žena. Nič več si nisva pomenila. Boš videla, kako hitro boš vse pozabila.»

Gerald je pritisnil na kljuko, ker si je že želel oditi.

«Le pojdi,» si je mislila Isabel, «saj se boš kmalu vrnil.»

Tedaj se je še enkrat ozri in se oprostil. Ves rdeč je bil v obraz, kot kak zaljubljen, mlad študent. «Hitetj moram na letališče. Joanne me že čaka.»

Vse se je zavrtelo okrog Isabel. Komaj je opazila, da so se vrata za možem zaprla in slišala je odmev njegovih korakov po stopnicah. Ti koraki so ga vodili k Joanne.

Joanne je bila njegova ljubica in ne Liz. Joanne iz kabine 7, čedna rjavolaska Frizerka, ki je zabavala Liz Farell, medtem ko jo je stregla.

KMEČKA ZVEZA, ZVEZA MALIH POSESTNIKOV IN KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU sporočajo, da je za izlet v Ptuj in Ljubljano združen z ogledom kmetijskega kombinata in mednarodne vinske razstave v Ljubljani, ki bo 27. in 28 t. m., na razpolago še nekaj prostorov v drugem avtobusu.

Vpisovanje na sedežu Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov v Ul. Geppa 9.

JURIJ KOROLJKOV 57.

Človek, za katerega ni bilo skrivnosti

Roman o znamenitih sovjetskih obveščevalcih Sorgeju in Vukeliću

O načrtu «Kan toku en», prav tako kot tudi o «Ocu» — ki je neprestano veljal kot vojaški načrt vojne s Sovjetsko zvezo, se je Richardu posrečilo dobiti precej natančne informacije. Avtor «Kan toku en» je bil generalni poročnik Tominago iz japonskega generalnega štaba. Njemu so zaupali, naj nujno izdela vsestranski načrt napada na Sovjetsko zvezo, upoštevaje sovjetsko-nemško vojno, ki je že potekala. Tako mobilizacija rezervistov kot tudi prehod kvantunške armade v stanje vojaške pripravljenosti — vse to je bilo del načrta «Kan toku en». Richardu samo ni bila znana smer napada posameznih armad, zdaj pa ga je Kreitschmer prestavil v strateške skrivnosti japonskega generalnega štaba.

Načrt «Kan toku en», ki ga je bil potrdil tudi cesar, so hranili v operativnem oddelku generalnega štaba. Za njegovo izvršitev so kopičili japonsko vojsko na mandžurski meji. In vse to je bilo naperjeno proti Sovjetski zvezi, proti sovjetskemu ljudstvu, na straži katerega so, skupaj z rdečo armado, stali vztrajni in odlični ljudje na čelu z neutrudnim svoji dolžnosti fanatično predanim komunistom Ramzajem.

Vendar pa načrti, pa če so bili zastavljeni še tako bistroumno, ostajajo vendar samo načrti in pred Ramzajem je stala nova naloga — proučiti, kako bodo uresničevali načrte japonske soldateske. Glede razvoja dogodkov je bil Sorge čedalje bolj prepričan, da požrtvovalna borba sovjetskega ljudstva ovira zamisli agresorjev in jim meša račune.

Avgusta je k veleposlaniku Ottu prišel vojni minister Tozio, da bi potipal, kako stoje stvari na sovjetsko-nemški fronti. General, ves plešast, z gostimi, kratko pristriženimi brki in široko razmaknjenimi, zvitimi očmi, je prišel k veleposlaniku na služben obisk in je bil podoben obzirnemu poslovnemu človeku.

Richard Sorge je bil prevajalec. Med razgovorom je dobesedno prevajal besede veleposlanika Otta, ki je storil vse, da bi prepričal generala Tozio, da stoje zadeve na fronti odlično in da je usoda Moskve zapečatena, vse to so bile zadnje novice s fronte. Neprepričljivost v Sorgejevi intonaciji, ki jo je general lovil, ali pa morda pretirano hvalisanje z uspehi, k čemur je prav tako pripomogel Sorge s svojim prevodom, vse to je povzročilo, da je Tozio postal previden. Blitzkrieg se Hitlerju ni posrečil. Tozio, očitno ni verjel besedam veleposlanika Otta in nezadovoljen je odšel. Kmalu je vojni minister naročil Osimi, naj vse to podrobneje poizve v Berlinu.

Osima je precej hitro poslal odgovor, ki se ga je posrečilo prebrati nemškim dešifrantom. Japonski veleposlanik je brzojavil iz Berlina:

«V začetku avgusta sem zvedel za upočasnitev tempa napredovanja nemških čet v Rusiji. Ne držijo se vnaprej določenih rokov napredovanja. Moskvo in Leningrada niso zavzeli v določenem roku. Po vašem naročilu sem se obrnil glede pojasnila na gospoda ministra von Ribbentroppa, ki je na razgovor povabil gospoda feldmaršala Keitla, načelnika štaba vrhovnega poveljstva nemških oboroženih sil. Gospod feldmaršal mi je pojasnil, da so upočasnitev tempa napredovanja povzročile razvlečene komunikacije in zaostajanje zalednih enot za prvimi vrstami. Neskladje med načrti in resničnim razvojem operacije znaša tri tedne, kar pa pri tako velikanski kampanji nima bistvenega pomena.»

Richard je doumel; usoda našega Daljnega vzhoda kot tudi vse dežele se je zdaj odločala na sovjetsko-nemški fronti, na poljih Podmoskovja. Vse je bilo odvisno od zdržljivosti sovjetskih enot, od njihove sposobnosti storiti tisto, kar je bilo skoraj nemogoče zaustaviti nemške horde in jih ne spustiti v srce Sovjetske Rusije. Hkrati s tem pa je doumel tudi to, da je bila usoda Moskve odvisna tudi od tega, ali se bo sovjetskemu poveljstvu posrečilo umakniti nekatere vojaške enote z Daljnega vzhoda in jih premestiti na zahod. Toda zato so v Sovjetski zvezi morali vedeti, ali namerava Japonska tisto poletje začeti z vojno proti Rusiji.

Nameni japonske soldateske so se pojasnili v začetku septembra. Spočetka je Richard prejel signal od Osakija — treba se je sestati. Sestala sta se podnovi v kavarni «Imperial». Osaki je že sedel za mizico, ko se je Richard prikazal na vratih. Na ulici je bilo zadušljivo, toda debeli zidovi kavarne so ohranjali hlad. Ozka okna, kot strelne line, zaprte z oranžnimi zastori, so skopo spuščala svetlobo in v prostoru je vladal prijeten somrak

Pila sta ohlajeni sok s ginom, se pogovarjala o nepomembnih stvareh in sama nista vedela, zakaj sta se spomnila starih japonskih pesnikov in Osaki je začel na pamet recitirati Hitomarine elegije:

Odpodlo je rumeno listje klena,
in z jaspisovo vejo sel je stopil predme
pogledal sem ga —
in se znova spomnil
tistih dni, ko sem še bil s teboj!

Richard je poprosil za ogenj, se nagnil nad vžigalico in Osaki je, kot bi nadaljeval z recitiranjem, polglasno rekel:

«Tajni svet je ob prisotnosti cesarja določil smer ekspanzije. Poslušajte...»

Osaki je začel navajati nekatere odlomke iz sklepa tajnega sveta. Ni uporabljal beležnice — izredna lastnost obveščevalca:

«Japonska ostaja pri svoji politiki pohoda proti jugu.» To je prvo. «Hosumi Osaki je prebral nekaj verzov, potem pa je znova spregovoril kot bi z dvigom roke poudarjal poudarjene zloge v pesmi.» Drugič: «Če bomo v drugi polovici oktobra ostali brez upanja, da bi Združene države zadostile našim zahtevam, bomo prisiljeni začeti vojno proti Ameriki, Angliji in Nizozemski.» Tretjič: «Načrta 'Ocu' in 'Kan toku en' se, dosledno z zgoraj povedanim, odlagata». Imam vse; Mijagi potrjuje bližnje akcije flote v smeri južnih morij. Včeraj sem ga videl.»

(Nadaljevanje sledi)

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23,6, najnižja 18,7, ob 19. uri 23; zračni tlak 1011,9 pada, vlaga 60 odst., veter 11 km jugozahodnik, nebo 6 desetink pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,2 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 21. avgusta
Ivana
Sonce vzide ob 6,12 in zatone ob 20,04. Dolžina dneva 13,52. Luna vzide ob 12,19 in zatone ob 22,42
Jutri, PONEDELJEK, 22. avgusta
Timotej

DEŽELNA POLITIKA PRORAČUNSKIH IZDATKOV

Naša dežela potroši nad tri četrt proračunskih izdatkov za naložbe

Medtem pa porabi Sicilija za proizvodne izdatke komaj tretjino proračuna, Sardinija pa nekaj manj kot polovico

Včeraj smo pisali, kakšne smotre zasleduje deželna uprava v zvezi z načrtovanjem, kar bo s časom nujno vplivalo tudi na sestavljanje proračunov, ki so v bistvu seznam raznih izdatkov, saj se deželni dohodki le malo spreminjajo, ker so odvisni od deleža, ki ga dobi dežela od državnih davkov in taks, pobranih na njenem področju. To pa se glede dohodkov dogaja tako, ker ni dežela uvedla lastnih davkov, saj je že drugih preveč.

Za deželo v razvoju, kot je naša, je zato zelo važna politika, ki jo njeni organi izberejo pri določanju izdatkov, to je, po kakšnih kriterijih se ravnajo pri namembi in razdelitvi finančnih virov, s katerimi razpolaga. Proučitev proračunov teh prvih dveh let življenja dežele, zlasti če jih primerjamo s proračuni avtonomnih dežel, kot sta Sicilija in Sardinija, poudarja osnovne značilnosti politike izdatkov, katero stalno izvaja deželni odbor; to je, da dežela določa levji delež finančnih virov za donosne naložbe in za posege na gospodarsko torišče, saj je prav ta odsek najbolj važen in odločilen za nagel gospodarski razvoj.

Znano je, da se izdatki dežele (kot tudi države in drugih javnih uprav) delijo na dve kategoriji: po eni strani na tekoče izdatke, ki vsebujejo splošne upravne stroške (za urade, osebje, itd.) in nakazila, ki jih knjižijo pod postavko «prenosi» (vsi prispevki, ki jih daje dežela za socialno skrbstvo, za kulturno športno in rekreativno dejavnost ali za določene socialne pobude); po drugi strani pa na izdatke «kapitalnega računa», to je za proizvodne izdatke in naložbe. Ravno razmerje med izdatki za splošna bremena in za prenose in med izdatki za naložbe kaže, kakšna je osnovna politika izdatkov določene javne ustanove. Kolikor je v proračunu višja vsota izdatkov za naložbe, toliko bolj nagel bo gospodarski in socialni razvoj teritorialne ustanove, na katero se proračun nanaša.

V proračunu naše dežele je celotni izdatek v proizvodne namene zelo velik, saj doseže od 77 do 78 odstotkov celotnih proračunskih izdatkov. Če primerjamo ta podatek s podatkom za Sicilijo in Sardinijo, vidimo, da naša dežela v tem prednjači, saj nameni Sicilija za produktivne izdatke samo 34 odstotkov celotnega proračuna, Sardinija pa 48 odstotkov.

Na otvoritvi, ki ji bodo prisostvovali predstavniki najvišjih deželnih in krajevnih oblasti, bo imel uvodni govor član komisije za prevoze Evropske gospodarske skupnosti dr. Lambert Schaus. Napovedujejo, da se bo zaključnega dela tečaja, ki bo trajal do 9. septembra, udeležil tudi minister za promet in civilno letalstvo Scalfaro.

Slovo dr. Mazze od pokrajinskih upraviteljev

Pred odhodom na novo odgovorno mesto v Milan, se je vladni komisar dr. Mazza včeraj poslovil od pokrajinskih upraviteljev. Na sedežu pokrajinske uprave so ga sprejeli predsednik izredne pokrajinske komisarske uprave dr. Pasino in drugi pokrajinski funkcionarji. Dr. Pasino se je v kratkem nagovoru zahvalil dr. Mazzi za vse kar je v letih službovanja v Trstu napravil za mesto in še posebno za vse kar je napravil v korist pokrajinske uprave. Dr. Pasino je podaril dr. Mazzi v spomin sliko Livia Rosignana.

Včeraj je dr. Mazza sprejel na poslovilnem obisku številne predstavnike raznih ustanov in organizacij. V petek so se poleg drugih poslovili od dr. Mazze tudi predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi in člani izvršnega odbora zbornice.

Jutri ob 17.30 pa se bo dr. Mazza pred odhodom iz Trsta srečal s tržaškimi časnikarji v časnikarskem krožku.

PO 40 DNEH STAVKE KAMNARJEV

Sindikalni zvezi napovedujeta razširitev stavke na druge stroke

Nabiralno akcijo v prid stavkajočim bodo razširili na vse ozemlje

Včeraj sta se sestali pokrajinski tajništvi Nove delavske zbornice CGIL in Pokrajinske sindikalne zveze CISL ter proučil resni spor, ki se tiče kamnarjev, kateri že 40 dni stavkajo, da bi dosegli izboljšanje svojih gmotnih razmer. Kljub zanimanju nabrežinskega župana in oblasti in čeprav so pokazali sindikati veliko pripravljenost za kompromisno rešitev spora, ga doslej ni bilo mogoče rešiti samo zaradi nepopustljivosti delodajalcev.

Spričo tega sta pokrajinski tajništvi sklenili, da raztegneta nabiralno akcijo za stavkajoče iz kraških občin na vse ozemlje ter da bosta pozvali delavce vseh strok, naj dajo svoj prispevek, da se podpre borba kamnarjev.

Če bi se ta položaj nadaljeval in ne bi nič kazalo, da se bo spor takoj rešil, bosta pokrajinski tajništvi sklicali splošno stavko v vseh kraških očinah.

Tajništvi sta dali vsem sindikatom navodila za zbiranje prispevkov v podporo borbi kamnarjev.

Solidarnost PSI s kamnarji

Snoči je bila v Nabrežini skupščina krajevne sekcije PSI. Pokrajinski tajnik Arnaldo Pittoni je podal poročilo o političnem položaju s posebnim poudarkom na socialistično združitev in na upravne volitve, ki bodo v prihodnjem novembru.

Med skupščino so med drugim odobrili resolucijo, v kateri izražajo solidarnost z delavci nabrežinskih kamnolomov, ki stavkajo že od 11. julija, ter željo, da bi se čimprej rešil spor na podlagi pravičnih zahtev delavcev.

Sporočilo FIM-CISL

Italijanska zveza kovinarjev, včlanjena v CISL v Trstu, sporoča, da so na razpolago na njenem sedežu v Ul. Carducci št. 35 nove razpredelnice plač za delavce, zaposlene v podjetjih za popravljanje ladij, ki so podpisala sporazum Confapi.

SLIKOVITA PROMETNA NESREČA NA OPENSKEM KRIŽIŠČU

Pet Turkov skoraj brez praske v popolnoma uničenem avtomobilu

Zaradi blazne hitrosti je šofer izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je zavozilo skozi semafor na pločnik, podrlo 7 količkov in smerno tablo in nato še 20 m drselo po strehi po cesti

Na velikem križišču Narodne ulice in trbiške ceste na Opčinah se je včeraj popoldne ob 14. uri pripetila slikovita prometna nesreča. Na samem križišču se je prevrnil švicarski avto, v katerem se je peljalo pet turških državljanov. Potniki pa so imeli veliko srečo, ker so se nepoškodovani izvlekli iz prevrnjenega avta. Samo šofer, 30-letni delovodja Dural Kemal iz Tunal Mhi Pelvaniarja v Turčiji, se je ranil po desni roki in podlakti ter po desni strani prsi in se bo moral zdraviti 10 dni.

Turški državljani, ki so vsi uslužbeni v Švici, so se v avtu studebaker SH 13544 (CH) iz Svice peljali v Turčijo na počitnice. Nekaj časa so se včeraj ustavili tudi v Trstu in popoldne so se po trbiški cesti peljali proti Sesljanu. Kemal je iz Trebč privozil avto z vso naglico, ko pa je privozil v neposredno bližino velikega križišča, se ni zavedel semafora, ker ga je tedaj oslepilo sonce. Kemal se niti ni zavedel, da mora na križišču zavoziti po ovinku. Pridirjal je po trbiški cesti in še preden se je zavedel nevarnosti, zavozil na ovinek. Zaradi hitrosti pa je avtomobil zaneslo na desno, da je vozil samo po dveh desnih kolesih, pri tramvajskem tiru pa je s silo treščil v rob pločnika, v divji vožnji podrl sedem količkov, nosilcev varnostne verige, izrul tudi smerno tablo nove avto ceste in se nato prevrnil. Avto je z zadnjim levim delom treščil v železno ograjo in nato po strehi drsel naprej še približno 20 metrov.

Redki očividci in mestni stražniki v semaforski kabini so mislili, da so vsi potniki v avtu mrtvi. Turki pa so imeli veliko srečo, ker so nepoškodovani prišli iz prevrnjenega avta. Kot rečeno se je samo laže ranil šofer. Njega so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na drugi kirurški oddelek.

Potnike v avtu je verjetno rešila tudi prtljaga, ki so jo natovorili na prtljažnik na strehi. Dopustniki so namreč s seboj imeli vse polno prtljage, ki so jo potem izvlekli izpod prevrnjenega avta in položili na pločnik. Prihiteli so agenti letečega oddelka policije in s komisariata na Opčinah, potrebne formalnosti pa so opravili mestni stražniki, ki so službovali na križišču.

Bila je prava sreča, da se Turki niso poškodovali, sreča pa je bila tudi v tem, da je bil v trenutku, ko je Kemal privozil na križišče, semafor odprt in da na pločniku ni bilo nobenega pešca, ker bi se lahko pripetila prava tragedija.

Avto, ki je ves uničen, saj je po mnenju strokovnjakov na njem nad milijon lir škode, so s pomočjo premičnega žerjava cestne pomoči AGIP na Opčinah, odpeljali na neko dvorišče na Proseški cesti. Turški dopustniki pa so na cesti čakali na svoje prijatelje, ki so kot oni potovali domov v Turčijo, da so jih vzeli s seboj.

Študijske štipendije Cividin-Rosenwasser

Tržaško županstvo sporoča, da je bil razpisan natečaj za študijske štipendije za učne uspehe v šolskem letu 1965-66 za skupno vsoto 532.000 lir, ki jih je dalo na razpolago občini gradbeno podjetje Cividin in Rosenwasser iz Trsta za dijake srednjih tehničnih šol v Trstu, in sicer: dve štipendiji po 85.000 lir za dijake tretjega in četrtega tečaja tehničnega industrijskega zavoda «A. Volta»; dve štipendiji po 85.000 lir za dijake tretjega in četrtega tečaja za geodete tehničnega trgovskega in geodetskega zavoda «Leonardo da Vinci»; ena štipendija za 85.000 lir za dijake prvega leta državnega umetniškega zavoda za opremljanje in dekoracijo ladij; dve štipendiji po 53.000 lir za dijake prvega in drugega tečaja za geodete tehničnega trgovskega in geodetskega zavoda «Leonardo da Vinci».

Natečaj je namenjen dijakom, ki imajo italijansko državljanstvo in stalno bivališče v eni od občin tržaške in goriške pokrajine. Prošnje za natečaj je treba vložiti najkasneje do 12. ure 19. septembra letos. Vse podrobnosti dobijo prizadeti dijaki na tajništvih omenjenih šol ter na občinskem oddelku za šolstvo.

ŽALOSTNO ZAKLJUČENO LETOVANJE

Nemška avtomobila trčila pri sesljanskem campingu

Vozač in njegova žena ranjena, oba avtomobila pa močno razbita

Na cesti, ki pelje iz Sesljana v camping «Pineta» je včeraj prišlo do trčenja dveh nemških avtov. Pri nesreči sta se ranila zakonca Rauhaus iz Ipperfelda, Heisenghnenden 7. Bilo je okrog 13.30, ko je 28-letni nemški državljan Robert Rauhaus s svojim avtom ford taunus V-AA-662 (D) z državne ceste št. 14 zavil na cesto proti sesljanski obali, nato pa v camping «Pineta», kjer zakonca preživljata počitnice. V avtu se je peljala tudi Rauhausova 29-letna žena Kristal Schroeder. Nemški turist je vozil navzdol po strmi cesti proti campingu, ko pa je privozil na ovinek, ki obrača na desno, se je moral premakniti proti sredini cestišča, ker pred seboj ni imel pregleda nad cesto. To je bilo zanj usodno. Prav tedaj je nasproti z avtom ford taunus D-PN-602 (D) privozil 59-letni nemški državljan Oswald Hettrich iz Duesseldorfa in trčenje je bilo neizbežno.

Zaradi močnega sunka sta se zakonca Rauhaus v svojem avtu pobila in ranila. Na pomoč ponesrečencema so takoj prihiteli bolničarji RK, ki te dni postajajo na velikem ovinku pred Sesljanom, ter odpeljali ranjeno Schroederjevo v bolnišnico. Nekaj časa potem pa so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico tudi njenega moža. Žensko so sprejeli na nevrokirurški oddelek, kjer se bo morala zdraviti 12 dni zaradi udarcev in ran po čelu, rokah in nogah, Rauhausu pa so dali samo prvo pomoč in bo okreval v petih dneh. Pri trčenju se je pobil po glavi in kolenih.

Oba avtomobila sta bila precej razbita, odstranili pa so ju s pomočjo premičnega žerjava ACI, ki je poleg avta RK stal te dni ob državni cesti med «velikošmarensko operacijo» za varnost na cestah.

Nesreča francoskega turista

Žrtev prometne nesreče je postal sinoči 38-letni francoski državljan, bolničar Michel Toilet iz Bassina v Savojski pokrajini. Toilet je blizu hotela «Miramar» prečkal istoimenski drevored, ko ga je z avtom fiat 500 TS 75533 podrl Fernando Quargnai iz Ul. Pier della Francesca, ki je vozil proti Miramarskem gradu. Pri nesreči se je Toilet pobil po glavi in zatilju ter se ranil po levi obrvi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja od 9 do 12 dni sprejeli na nevrokirurški oddelek.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

ZARADI DEL V BARKOVLJAH

Začasno prestopanje na tramvaju št. «6»

Ravnateljstvo podjetja Acegat sporoča, da bo tramvajska služba na progi št. «6», ki vozi od Sv. Ivana v Barkovlje, 23. in 24. t.m. zaradi del pri ureditvi izliva v morje potoka «Boved» začasno spremenjena. Tramvaji bodo vozili do sedeža veslaškega kluba «Saturnia», nakar bodo morali potniki izstopiti in prestopiti v avtobus, ki jih bo odpeljal do zadnje postaje v Barkovljah. Isto bo veljalo za povratne vožnje. Poleg tega pa tramvajskim vozilom ne bodo priključili prikolic. Zato bodo na tej progi, od Ul. Carducci (pri Portici) do Barkovelj in nazaj vozili tudi avtobusi.

Nadalje ravnateljstvo podjetja Acegat javlja, da bodo z današnjim dnem ukinjena postajališča filobusa štev. «17» v Ul. F. Severo pri hišnih številkah 45, 63 in 64 ter nadomeščene z dvema novima postajališčema, in sicer na delu Ul. F. Severo med Ul. sv. Frančiška in Ul. Marconi. Postajališče za vozila, ki vozijo pri S. Cilinu, bo pri hišni številki 53, za vožnje v obratni smeri pa pri hišni številki 54.

Jutri začetek sedmega tečaja za prevoze EGS

Jutri bo v glavni dvorani tržaške univerze slovenska otvoritev sedmega mednarodnega tečaja višjih študijev o prevozih v okviru Evropske gospodarske skupnosti.

Pisma uredništvu

Cenjeni g. urednik!

Dne 13. 7. t. l. sem se nahajal v Trstu pri firmi Vatovec. Potem, ko sem kupil pralni stroj, sem odšel v podjetje Fiat, kjer sem nabavil previeke za avtomobil.

Pred tem sem v neki majhni trgovini kupil ležalni stol. Gospa je starejša in, ker ni obvladala slovenskega jezika, sva se sporazumela po nemškem. V trgovini se je nahajal tudi mlajši fant, ki mi je pokazal pot do Fiatove trgovine. Da ne bi nosil kupljenega ležalnika in ženske torbice, ki sem jo že predhodno kupil, sem oboje pustil v tej trgovinici s prošnjo, da bom oboje dvignil, ko se bom vračal s kupljenimi previekami za avtomobil. Medtem sem padel v nezavest, ker sem diabetik z visokim sladkorjem v krvi. Seveda sem medtem izgubil spomin, tako da se sedaj sploh ne morem orientirati, kje se ta trgovinica nahaja.

Sedaj se nahajam v mariborski bolnišnici na zdravljenju. Zelo mi je težko, ker sem navedene predmete kupil za prijatelje. Zato vas lepo prosim, da objavite mojo prošnjo, kajti upam, da bom samo na ta način dobil vrnjen ležalnik in torbico. Za oboje sem plačal cca 23 tisoč it. lir. V slučaju, da dobite naslov trgovine, kjer sem pustil navedene predmete, vas vljudno prosim, da mi ga pošljete na naslov:

Friš Jože,
Maribor, Kosarjeva 50/b

Op. ur. Lastnika trgovine, na katero se to pismo nanaša, vljudno prosimo, da se prošnji pisca odzove na naslov našega uredništva ali naravnost na piščev naslov v Mariboru.

Mladina priredi danes, 21. t.m. pri BANIH
tradicionalno Jernejevo šagro
Partnerice bodo otvorile ples v manderjerskih nošah. — Igrala bo godba na pihala iz Trebč. Posloval bo dobro založen bife!

BANCA DEL FRIULI
Società per azioni — Fondata nel 1873
SEDE SOCIALE E DIREZIONE GENERALE — UDINE: Via Vittorio Veneto, 20
SEDE CENTRALE: Via Prefettura, 9 — UDINE — Tel. 53551-2-3-4
Mestne agencije v Vidmu
št. 1 — Drevored Volontari della Libertà 12-b Tel. 56-288
št. 2 — Ul. Poscolle, 8 (Trg del Pollame) Tel. 56-567
št. 3 — Ul. Roma, 16 (blizu železniške postaje) Tel. 57-350
št. 4 — Ul. Pracchiuso, 44 (Trg Cividale) Tel. 53-700
Glavnica L. 300.000.000
Rezerve L. 1.850.000.000
Podružnice: Artegna - Aviano - Azzano X - Buia - Caneva di Sacile - Casarsa della Delizia - Cervignano del Friuli - Cedad - Codroipo - Conegliano - Cordenòns - Cordovado - Cormòns - Fagagna - Gemona del Friuli — Gorica - Gradiška - Gradež - Lido di Jesolo - Latisana - Lignano Sabbiadoro - Maniago - Mereto di Tomba - Moggio Udinese - Tržič - Mortegliano - Montereale Valcellina - Ovaro - Pagnacco - Palmanova - Paluzza - Pavia di Udine - Pieve di Cadore - Pontebba - Porcia - Pordenone - Portogruaro - Prata di Pordenone - Sacile - S. Daniele del Friuli - S. Donà di Piave - S. Giorgio di Livenza - S. Giorgio di Nogaro - S. Vito al Tagliamento - Spilimbergo - Talmassòns - Tarčent - Trbiž - Tolmezzo - Torviscosa - Tricesimo - Trst - Valvasone - Vittorio Veneto.
Izpostave: Bibione (sezonska) - Caorle (sezonska) - Clauzetto - Faedis - Lignano Pineta (sezonska) - Meduno - Polcenigo - Travesio - Venzone.
Davčne izterjevalnice: Aviano - Meduno - Moggio Udinese - Pontebba - Ovaro - Paluzza - Pordenone - S. Daniele del Friuli - S. Giorgio di Nogaro - S. Vito al Tagliamento - Torviscosa.
Brzojavke: Generalno ravnateljstvo in osrednji sedež: FRIULBANCA — Podružnice: BANCA FRIULI
Denarne vloge: nad 71 milijard — Upravljalni sklad: nad 84 milijard

Šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo zrelostni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1965-1966 dne 17. septembra 1966 ob 8,30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej, vstopni in razredni — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1965-1966 dne 1. septembra 1966 ob 8,30 s pismenim izpitom iz slovenščine.

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, je vpisovanje za šolsko leto 1966-1967 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1966. Navodila za vpisovanje so razvidna na oglasni deski v zavodu.

Solsko skrbništvo v Trstu sporoča, da je bil objavljen razglas o ustanovitvi stalne pokrajinske lestvice za učitelje, ki niso v statežu, na osnovi zakona št. 574 od 25. julija letos.

Prizadeti si lahko ogledajo razglas pri šolskem skrbništvu, pri šolskih nadzorništvih ali pa na didaktičnih ravnateljstvih.

* **Državni strokovni trgovski zavod** v Ul. Diaz 20 obvešča, da se je začelo vpisovanje za šolsko leto 1966-67 za sledeče strokovne usposobitve: za uradnike tajništev podjetij, za uradnike računovodstev v podjetjih, za uslužbence spediterskih in prevoznih podjetij in za uslužbence upravnih zadev. Za informacije in vpisovanje se prizadeti lahko obrnejo na tajništvo zavoda vsak torek in petek od 10,30 do 11,30.

* **Državni tehnični trgovski zavod «Carli»** sporoča, da se je začelo vpisovanje za šolsko leto 1966-67 za sledeče oddelke: trgovski oddelek (dnevni in večerni tečaji za delavce); specializiran oddelek za zunanjo trgovino in oddelek za izvedence podjetij in korespondente tujih jezikov. Za informacije in vpisovanje se prizadeti lahko obrnejo na tajništvo šole v torkih in petkih od 10,30 do 11,30.

Karel in Rafael Grgič s Padriča se zahvaljujeta vsem, ki so se udeležili otvoritve njune delavnice na Padričah, za podarjeno cvetje in za voščila.

PRIPOROČAMO OBISK!
4. septembra bo ob 17.30 na Proseku koncert domačega pevskega zbora in godbe na pihala ter zborov iz sosednjih krajev.
Čisti dohodek prireditve gre v korist gradnje in obnove prosvetnega doma na Proseku.
Slovenska prosvetna zveza

Danes zvečer zaključni umetni ognji

Podjetje La Giaquinto iz Vidma bo danes zvečer zaključilo letošnji ciklus umetnih ognjev v tržaškem zalivu, ki ga je tudi letos priredila letoviščarska in turistična ustanova. Podjetje Giaquinto je praktično ekskluzivno podjetje te stroke v naši deželi, ugled pa uživa po vsej državi, zaradi česar ga pogosto vabijo tudi v druga italijanska letoviščarska mesta, kjer prirejajo umetne ognje.

Program današnje zaključne prireditve je naslednji: začetek ob 21. uri z otvoritvenim ognjemetom, nato hitro spuščanje posamznih bomb, spuščanje havajskih ognjev, letečih kometov, magičnih škatelj, bomb velikega kalibra z razpokom v obliko margerit in ciklamnih vencev, pajkov, meduz, srebrnkastih trakov itd. Finale bo trajal polnih 8 minut.

Gledališča

Miramarski park — Danes nadaljevanje sugestivnih predstav «Luči in zvoki». Ob 21,30 v nemščini «Der Kaisertraum von Miramare» in ob 22,45 v italijanščini «Massmiliano e Carlotta».

Jutri ob 21,30 v angleščini «Maximilian of Mexico — an Emporor's tragedy» in ob 22,45 v italijanščini. V torek tedenski odmor.

Kino

Nazionale 16,00 «La battaglia dei mods» Technicolor, Ricky Shayne.
Excelsior 16,00 «Un bikini per Didi» Technicolor, Bob Hope, Elke Sommer.
Fenice 16,00 «Per qualche dollaro in meno» Eastmancolor, Lando Buzzanca.
Eden 16,00 «La costa dei barbari» Technicolor, Richard Todd.
Grattacielo 16,00 «Per il gusto di uccidere» Technicolor, Craig Hill, Fernando Sancho.
Alabarda 15,00 «Le ore nude» Rossana Podesta, Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 15,00 «Tempo di vivere» Colorscope, Liselotte Pulver, John Gavin.
Aurora 15,30 «7 magnifiche pistole».
Cristallo 15,30 «Baleari operazione oro» Technicolor.
Garibaldi 16,30 «La vera storia di Jess il bandito» Robert Wagner.
Capitol 16,00 «Non disturbate» Technicolor, Doris Day.
Impero 16,00 «Tutte le ragazze lo sanno».
Moderno 16,30 «Agente 077 spionaggio internazionale» Technicolor. Zadnji dan.
Vittorio Veneto Revija kriminalnih filmov, 15,30 «Scotland Yard sezione omicidi» Sean Connery.
Astra 16,00 «Agente 007 missione Goldfinger».
Ideale 15,30 «L'uomo di Hong Kong» Technicolor, Jean Paul Belmondo, Ursula Andress.
Abbazia 15,00 «Fantomas minaccia il mondo» Technicolor, Jean Marais, Milene Demongeot.

LETNI KINO
Satellite 21,00 — blagajna ob 20,30 «L'affare Blindfold» Technicolor, Rock Hudson, Claudia Cardinale.
Paradiso 21,00 — blagajna ob 20,30 «Il principe guerriero» Technicolor, Charlton Heston, Richard Boone.

Slovensko planinsko društvo v Trstu se iskreno zahvaljuje Milku Bambiču za umetniško dekoracijo spominske knjige s škatlo, ki jo je društvo poklonilo planinskemu domu «Zorko Jelinčič» na Crni prsti.
Odbor SPDT

Izleti

SPDT priredi 11. septembra izlet na Vrsno nad Kobaridom ob priliki proslave 60. obletnice smrti pesnika Simona Gregorčiča. Vpisovanje v Tržaški knjigarni.

Vespa · Ape
EKSKLUZIVNO ZASTOPSTVO IN PRODAJA
TRIESTE — TRST
UL. S. FRANCESCO 44
TEL. 28-940
Takojšnja izročitev ali dostava vseh novih modelov skuterjev VESPA in trikolesnih tovornih vozil APE v kateri koli kraj v Jugoslaviji
Ekskluzivna prodaja vseh originalnih rezervnih delov in pribora «PIAGGIO»

Kino fotografski material
SEGULIN
Trst, Ul Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo

modellina calzature
klasični in najnovejši modeli čevljev najboljših znamk
VELIKA IZBIRA ZA MOŠKE - ŽENSKE - OTROKE
Ul. F. Filzi 3, TRST, tel. 37-797
(vogal Ul Machiavelli)

V MILANU
so v prodaji pri:
CASIROLI — Piazza Duomo 31
tel. 80.66.74
PRIMORSKI DNEVNIK
DELO
Politika
Vjesnik
Borba
Tovariš
Pavliha

Sintetične preproge
in preproge za hodnike iz plastike «BALATUM» in «MERAKLON». Moderno pokrivanje podov z gumo, «MOQUETTE» in ploščice «RIKETT» in «ARMSTRONG». Bežna vrata «ROLLPORT», beneške zavese (tende veneziane) Hitra ureditev s specializiranim osebjem. A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6 Tel. 95-919

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
Novo:
Eberhard:
Zgodovina Kitajske L 2.200

Mali oglasi

«CITROEN» — Samaritani in Miceu — Servis v Ulici Rittmayer 4-a. Razstava in prodaja avto potrebščin v Ulici Giulia 41.

PRODAMO štirisobno stanovanje z večjo dvorano in z dvojnimi tôaletnimi pritiklinami v središču mesta — samostojna ogrevalna napeljava. Telefonirati na 35-388 od 17. do 19. ure.

TRGOVINA pohištva Bruno — oprema za kuhinje in dnevne sobe iz formike. Lastna izdelava. Fonderia 3 (blizu bolnice).

Žaga na trak, cirkularka, krožni lo-ščilnik, vrtalni stroj, ugodno na prodaj. Bevilacqua, Ul. Tesa št. 12 — Trst.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pok. Ivana Bizjaka daruje Danila Tavčar 1000 lir za Dijaško Matico.

Gustinčič Ivana por. Rože daruje 5000 lir za Dijaško Matico.

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikšnem sočustvovanju ob izgubi naše drage

Dore

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali.

Družina Poggi

Trst, 21.8.1966

ZAHVALA

Prisrčna zahvala vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Josipa Albertija

Posebna zahvala vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena, hčere in sinova z družinama

Boljunec, 21.8.1966

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali in nam pomagali ob težki izgubi našega dragega moža in očeta

FELICEJA MAURIJA

Posebna zahvala č. g. župniku, pevskemu zboru, darovalcem cvetja in vencev, vsem ki so prispevali z denarno pomočjo ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Družina Mauri

Boljunec, 21.8.1966

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 20. avgusta 1966 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 8 oseb.

UMRLI SO: 61-letni Giuseppe Turchesi, 61-letni Vittorio De Lorenzo, 46-letna Maria Navarra-Suarez, 54-letni Alojz Zubin, 57-letni Ignazio Visintini, 45-letni Danilo Visintini, 67-letni Francesco Zarri; 67-letni Renato Valenti.

OKLICI

Kovač-mehanik Renato Marchioro in delavka Mariagrazia Moratto, šofer Alberto Vezzosi in pletilja Flaminia Tarrini, novinar Romano Sancin in uradnica Silva Ursella, kemik Giovanni Contino in dr. kemije Ariella Ciani, poslovodja Ermenegildo Valenta in gospodinja Virgilia Zupancich, trgovec Arturo Pino d'Astore in gospodinja Giulia Famularo, pleskar Gregorio Viridanti in delavka Liliana Besti, prodajalec Diego Concina in prodajalka Maria Svetlic (Santini), delavec Fabio Scocchi in delavka Luciana Tavuzzi, trgovec Riccardo Boscolo in gospodinja Laura Domanini, mehanik Mario Centazzo in gospodinja Livia Mohorcic, delavec Luciano Delbello in prodajalka Germana Rudez, delavec Fabio Tirreni in uradnica Maria Grazia Rossi-Iaculin, radiotehnik Dario Boncore in gospodinja Irina Rener, delavec Gianfranco Galasso in delavka Anna Armani, delavec Luigi Baldissera in šivilja Marinella Volpis, upokojenec Luigi Bentivoglio in ravnateljica otroškega vrtca Cornelia Silli, inženir jedrske fizike Franco Balsero in gospodinja Lucia Carini, industrijski izvedenec Adriano Petronio in uradnica Bruna Martignano, električar Otello Giombetti in prodajalka Ondina Ravalico, študent Edoardo Comino in gospodinja Nadia Luxa, tehnični uradnik Mario Colotti in prodajalka Claudia Bernardon, častnik trgovske mornarice Gianfranco Dorlighieri in knjigovodkinja Lidia Bavuder, uradnik Vito Pentassuglia in učiteljica Luisa Maria Clini, mehanik Leo Trampuz-Bisiacchi in gospodinja Renata Svetlich, elektromehanik Albino Cesar in prodajalka Margherita Puric, varilec Mario Coslovich in delavka Lidia Magrin, tehnični uradnik Francesco Fornaretto in učiteljica Maria Paola Valentini, mehanik Salvatore Varin in prodajalda Nadia Prodan, uradnik Sergio Robba in uradnica Maria Luisa Lovisato, pek Luciano Cacovich in strežnica Serena Levis, mestni stražnik Luigi Panzini in šivilja Liliana Babich, inštalater Claudio Jelosek in delavka Maria Grazia Fracaros, risar Gabriele Logarini in šivilja Sigfrida Walzl, šofer Ennio Principe in delavka Giuliana Vimmer, uradnik Claudio De Bortoli in šivilja Dolores Copetti, mehanik Franco Poropat in uradnica Graziella Zubin, podnarednik finančnih straž, Giovanni Schivani in gospodinja Lucia Ferraro, pomorski inženir Fedoro Nevierov in uradnica Silva Vriz, trgovec Sergio Gladi in gospodinja Luisa Benta, tehnični uradnik Mario Martini in delavka Anna Maria Annante, geometer Cesare Mario Pessina in knjigovodkinja Leonilda Weffort-Paroni, električni varilec Gino Barut in gospodinja Serena Cenizza, delavec Aldo Bellemo in šivilja Stella Tomaselli, uradnik Ausonio Hirst in prodajalka Silvia Reiter, uradnik Luigi Sodaro in študentka na univerzi Alida Zorzenon, uradnik Mario Carli in uradnica Franca Milocco, karabinjer Giovanni Piredda in uradnica Vilma Marini, uradnik Antonio Ussai in prodajalka Gemma Gerini, uradnik Claudio Giordano in gospodinja Fiorella Denave, električar Lucio Fragiacomo in uradnica Rita Piemonte.

URARNA — ZLATARNA
LAURENTI
Trst, Largo S. Santorio, 4
Tel. 723240
Bogata izbira najboljših švicarskih znamk ur in zlatnine ZA POROKE in KRSTE
Poseben popust!

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Barbo-Carniel, Trg Garibaldi 4; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Vielmetti, Borzni trg 12; G. Papa Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19,30 do 8,30)

All'Alabarda, Ul. dell'Istria 7; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

LOTERIJA

BARI	58	38	32	9	20
CAGLIARI	28	33	68	71	90
FIRENCE	86	34	1	75	90
GENOVA	65	82	7	53	4
MILAN	18	45	17	47	38
NAPOLI	89	53	18	55	3
PALERMO	32	21	44	56	31
RIM	76	11	68	63	41
TORINO	89	12	21	60	27
BENETKE	13	86	84	5	40

ENALOTTO
X 1 2 2 1 2 X 2 2 1 X 1
KVOTE: 12 točk — 8.726.000 lir, 11 točk — 198.300, 10 točk — 19.400.

TRST Ul. Boccaccio 3
Telefon 28-373
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje tudi v inozemstvo

ODSLEJ TUDI V KOPRU NOV TURISTIČNI
EP MARKET
KOPER, CESTA JLA
- blago široke potrošnje
- živila
- bife
- menjalnica
- 10 odst. popusta pri nakupu neprehrambenega blaga s tujo valuto
- parkirni prostor
- odprto neprekinjeno od 6.00 do 20.00 ob nedeljah pa od 7.00 do 11.00
EP REHRANA
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA

Grgič
MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJ

POMEMBNA IN POTREBNA TRGOVSKA PRIDOBITEV

V Kopru so včeraj odprli nov moderen obrat-market

Novo samopostrežno prodajalno je zgradilo grosistično ljubljansko podjetje «Prehrana» - Načrte je izdelal prof. arh. Mihevc

Koper se presenetljivo naglo prilagaja naraščajočim potrebam med. narodnega in domačega turizma pa tudi zahtevam naraščajočega prebivalstva v mestu samem in v njegovi neposredni okolici. Eden izmed dokazov tega prilagajanja je tudi odprtje novega sodobnega «marketa», t.j. specializirane samopostrežbe trgovine, ki lahko domala v celoti zadosti potrebam tujega in domačega kupca. Nova «market»-prodajalna stoji ob cesti JLA, t.j. ob glavni dostopni cesti v središče mesta iz tržaške strani in njena lokacija predstavlja praktično začetek nove urbanistične ureditve Kopra z realizacijo širokega bulvarja, ki se bo razširil na levi strani sedanjega ozkega cestišča. Z dograditvijo še drugih objektov vzdolž tega bulvarja se bo podoba Kopra na tem predelu temeljito spremenila in zadobila moderen izgled, istočasno pa bo mesto pridobilo obsežen parkirni prostor, ki postaja zaradi naraščajočega avtomobilskega prometa vedno bolj potreben.

Otvoritveni nagovor ob odprtju novega «marketa» je imel predsednik delavskega sveta podjetja «Prehrana» iz Ljubljane, ki je dalo pobudo za zgraditev tega pomembnega trgovskega lokala in tudi poskrbelo za njegovo realizacijo. V svojem nagovoru je predsednik Avsec dal tudi nekaj bistvenih podatkov o novi zgradbi, ki so jo pričeli graditi v decembru lanskega leta, kar pomeni, da je spričo težav, na katere so naleteli graditelji zaradi samega terena, bila zgrajena v rekordnem času. Objekt ima dve etaži: v kletni etaži, ki ima 850 kv. m brutto površine, bo grosistično skladišče, iz katerega bodo oskrbeli domače in tuje ladje. Poleg tega bodo lahko zalagali tudi ostalo detajlno mrežo na koprskem in ostalem istrskem področju. Skladišče v kleti ima tri velike hladilne komore, namenjene predvsem za skladiščenje svežega mesa. V pritličju objekta so vsi prostori namenjeni samopostrežni trgovini P-marketu. Vsi ti prostori merijo brutto 650 kv. m, netto pa 600 kv. m. Od tega odpade na prodajne prostore vključno z mesnim oddelkom in bifejem 312 kv. m, na skladiščne prostore s hladilnicami 791 kv. m, na ostale pomožne prostore s kuhinjo, sanitarijami za uslužbence in goste 97 kv. m.

Načrt za ta objekt je napravil «Investbiro» v Kopru, a glavni projektant je bil prof. arh. Edo Mihevc. Vsa gradbena dela je prevzelo Splošno gradbeno podjetje «Gorica» iz Nove Gorice s svojimi kooperanti. Stroški za notranjo opremo trgovine bodo znašali okrog 35 milijonov starih dinarjev, medtem ko obračun gradbenih stroškov, ki bo vsekakor zelo visok zaradi težkega terena (zgradba sloni na 106 pilotih, ki segajo 15 do 20 m globoko) še ni zaključen.

Potem ko se je govornik zahvalil še krajevnim oblastem za nudeno pomoč in razumevanje pri gradnji in realizaciji tega objekta kakor tudi vsem graditeljem je predsednik skupščine občine Koper Barbič prerezal tradicionalni trak in s tem uradno odprl novi obrat. Številni gostje so si nato ogledali vse prostore in z zadovoljstvom ugotavljali, da je nova moderna, funkcionalna in dobro založena trgovina z vsem potrebnim asortimentom res pomembna pridobitev za Koper, ki ima tako zaradi svojega pristaniškega kot turističnega pomena vedno večje potrebe in zahteve tudi na področju trgovske in prodajne mreže.

Med gosti je bil tudi župan koroške slovenske občine Sele blizu Borovelj, Franc Nebec.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 21. t.m. ob 16., Cinemascope Technicolor film:

NON DISTURBATE

(NE MOTITE)

SIJAJNA KOMEDIJA

Igrata: DORIS DAY in ROD TAYLOR

Kino na Opčinah

predvaja danes, 21. t.m. ob 16. uri film Metro

METRO-GOLDWYN-MAYER presenta Una produzione CARLO PONTI

SOPHIA LOREN · PAUL NEWMAN
DAVID NIVEN

LADY L

DALIO · CECIL PARKER
PHILIPPE NOIRET · MICHEL PICCOLI
CLAUDE DAUPHIN

Prodotto da CARLO PONTI · Diretto da PETER USTINOV

V ponedeljek, 22. t.m. ob 18. uri ponovitev filma:

LADY L

POLETNI KINO «SATELLITE»

Borgo S. Sergio (avtobus 19-20-21) predvaja danes, 21. t.m. ob 21.15 — ponovitev prvega dela — film:

L'AFFARE BLINDFOLD

(ZADEVA BLINDFOLD)
(Mojstrovina v vohunstvu — v barvah)

Igrajo: R. HUDSON, CLAUDIA CARDINALE in J. WARDEN

KINO VRIŽU

predvaja danes, 21. t.m. ob 16. uri Cinemascope barvni film:

Gli implacabili

(NEIZPROSNI)

Igrajo: CLARK GABLE, JANE RUSSEL in ROBERT RYAN

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 21. t.m. ob 16. uri barvni film:

SAUL E DAVID

Igrajo: N. WOOLAND, G. GARKO, L. MARQUEZ

RAZPISNA KOMISIJA PRI CDS PODJETJA

razglaša prosto delovno mesto

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA

za nabavno - prodajno službo in vodenje skladišča v Kopru

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Vse informacije posreduje kadrovska služba podjetja, Ljubljana, Kersnikova 2 in naše predstavništvo v Kopru

PREHRANA

EXPORT - IMPORT
LJUBLJANA

Zastrupitev s hrano

Na četrti medicinski oddelek bolnišnice, kamor so jo prepeljali z zasebnim avtom, so včeraj popoldne sprejeli 74-letno gospodinjo Ludmillo Pizon vd. Godina iz Ul. Soncini 75. Pizonova se bo morala zdraviti dva tedna zaradi zastrupitve s hrano. Povedala je, da je opoldne doma zaužila juho, piščančevo meso in zelenjavo, jedi, ki jih je pripravila malo prej. Kmalu potem pa so jo napadli hudi želodčni krči, da se je morala zateči v bolnišnico.

Goriško-beneški dnevnik

VESTI IZ ŠTANDREŽA

Kmalu se bo zopet začelo prosvetno in športno delo

Nekatere ulice še čakajo, da jih bodo asfaltirali

V zadnjih mesecih so v Štandrežu poskrbeli za prevleko številnih ulic z asfaltno maso in tako prihranili prebivalcem ob njih precej prahu in blata v deževnem vremenu. Vendar pa je ostalo še precej drugih in tudi precej prometnih ulic brez asfaltne prevleke in prebivalci ob njih se pritožujejo, da so nanje pozabili.

Kakor so asfaltirali ulico Natisone, pravijo, po kateri vozijo smeti na odlagališče ob Soči, tako bi lahko asfaltirali tudi druge bližnje ulice, kot na pr. Livenza, ali pa Ticino, po kateri hodijo delavci tovarne svile na delo. Občinska uprava bi opravila to delo z majhnimi stroški ter prihranila na vzdrževanju teh ulic, ker bi ne bilo treba potem zanje več gramoza.

Po poletnem mrtvilu, ki se sedaj naglablje proti koncu, se tudi štandreški športniki in pevci pripravljajo na jesensko sezono. Odbor Juventine pripravlja nogometni turnir, ki naj bi se ga udeležilo kakih osem moštev iz Gorice in okolice. Turnir bi veljal kot nekak trening za redno tekmovanje ter naj bi se vršil v septembru. Zmagovalec bo dobil lep pokal. Dokončno se sicer v zadevi še niso odločili in pomenili, vendar izgleda, da je stvar, skoro gotova.

Tudi mladi pevci domačega zbora «O. Župančič» nameravajo v sredini septembra ponovno začeti z vajami, pod vodstvom svojega pevovodje Lupina. Če bodo nadaljevali z vajami vsaj s tako vestnostjo in navdušenjem kot preteklo leto, potem bodo prav gotovo napravili še lep korak naprej in se naučili še novih pesmi za bodoče nastope, ter s tem potrdili prosvetno tradicijo Štandreža.

Jutri obnovitev dela v industrijskih obratih

Jutri se obnovi delo v velikih industrijskih obratih v Tržiču. Kolektivne počitnice so imeli delavci CRDA, OET in SEM-Detroit. V nekaterih obratih so imeli delavci prosta dva tedna skupaj, v drugih pa po en teden. V Solvay in v pristaništču se delo tudi med prazniki ni ustavilo. Nekaj delavcev je delalo tudi v CRDA, in sicer na ladji «Eugenio C.».

Posojila za gradnjo delavskih stanovanj

V uradnem vestniku od 9. julija je bila objavljena preferenčna lestvica prosilcev za posojilo pri gradnji delavskih stanovanj (Gescal), ali za povečanje odnosno izboljšanje že obstoječih stanovanj te kategorije. Gre za prošnje, ki so bile vložene na osnovi razglasa od 31. avgusta 1965.

Prizadeti prosilci si lahko ogledajo začasno preferenčno lestvico, ki je na vpogled pri pokrajinskem uradu za delo v Gorici ali na podružnicah v Tržiču, Ronkah, Gradiški, Krminu in Gradežu. Eventualne pritožbe je treba vložiti pri pokrajinski komisiji za dodelitev stanovanj Gescal v Gorici, Ul. Crispi 9, najkasneje do 8. septembra.

Obnova trgovskih obrtnic

Goriško županstvo vabi vse trgovce, ki še niso dali obnoviti svoje obrtnice za leto 1966, da v ta namen čimprej predložijo svoje obrtnice na občinskem protokolnem uradu.

IZ SOVODENJSKE OBČINE

Končno so odstranili telefonske drogove s ceste

Nekaj pripomb vaščanov iz Rupe

Končno se je telefonska družba le odločila ter je pred nekaj dnevi odstranila telefonske drogove v Sovodnjah, ki so stali sredi razširjene pokrajinske ceste ter ovirali nadaljevanje del za njeno ureditev. To bo omogočilo podjetju Matiroli, da bo lahko prevleklo cestišče z asfaltom po vasi ter uredilo tudi kanalizacijo ob cesti. Vaščani z zanimanjem sledijo napredku teh del, kakor tudi gradnji mostu čez Vipavo.

Tudi v Rupi so zadovoljni, ker je občinska uprava poskrbela za asfaltno prevleklo po nekaterih glavnih ulicah. Škoda ker se niso spomnili, da bi istočasno odstranili tudi grobljo v bližini trgovine pred klancem proti cerkvi. Z buldozerjem bi takrat lahko hitro in poceni opravili to delo, ter olajšali promet na tem križišču. Pravtako bi morali opozoriti nekatere hišne lastnike blizu cerkve, ki še vedno niso uredili svojega gnojišča, da bi podvzeli potrebne sanitarne ukrepe ter preprečili nesnago in smrad, ki je zlasti v poletnih mesecih neznosen in škodljiv zdravju.

Trčenje vozil v Drevoredu 20. septembra

V Drevoredu 20. septembra, nasproti počitniškega doma Villa Serena, se je včeraj ob 14. uri pripetila prometna nesreča med dvema osebnima avtomobiloma, ker ni bila spoštovana predpisana zavorna razdalja.

Zdravnik Ivan Komjanc, star 42 let, bivajoč v kraju Malchesine v pokrajini Verona, se je s «flavio» VR 115455 peljal po Drevoredu XX. septembra proti mestnemu središču. Za njim se je s fiatom 600, registracija GO 17404 peljal strugar Dario Bensa, star 21 let, doma iz Pevme št. 41. Ko se je Komjanc pravilloma ustavil na svoji desni, se je od zadaj zaletel v njegov avtomobil Bensa s fiatom.

Šoferja fiata so odpeljali v goriško civilno bolnišnico v Ul. Vittorio Veneto, kjer so ga pridržali na zdravljenju za 10 dni zavoljo udarca v glavo.

Na obeh vozilih je bila povzročena izdatna materialna škoda.

Avtomobilist podrl kolesarja

Avtomobilist Duilio Brusso iz Tržiča je včeraj podrl v Ul. Valentinis kolesarja 32-letnega Benita Zillia, ki se je peljal v isto smer. Kolesar se je pobil po glavi, zlomil si je nekaj reber, potolkel po roki, kolku in gležnju; v bolnišnici bo ostal 30 dni.

V Ul. Formica je padla s kolesa 9-letna Jadranka Calzut. Z rešilnim avtom Zelenega križa so jo nekaj po 13. uri pripeljali v goriško bolnišnico; popraskala se je po licih in bo okrevala v nekaj dneh.

VOZNIKI SO PREMALO PREVIDNI

Trčenje avtomobilov na Korzu zavoljo izsiljevanja prednosti

Sopotnica iz Gorice se je pošteno udarila v glavo
Avtomobilist in mopedist trčila v Ul. Nizza

Na križišču Korza Italia in Ul. Manzano se je včeraj ob 14. uri pripetila prometna nesreča med dvema osebnima avtomobiloma; vzrok je bil izsiljevanje prednosti.

S volkswagnom z registracijo GO 32852 se je po Ul. Aquileia pripeljal 56-letni Oliviero Gorini iz Ul. Rossin 15; z njim se je peljala tudi žena 44-letna Maria Lepener, poročena Gorini. Pri prometnem otoku pred vstopom na Korzo se je Gorini ustavil ter zavil v levo proti mestnemu središču. Z njegove desne, se pravi iz Ul. Manzano pa je silil na Korzo, dasiravno ni imel prednosti, voznik kadeta 26-letni Mario Toso iz Gradeža. Prišlo je do neizogibnega trčenja, pri katerem se je Gorinijeva udarila v glavo; v bolnišnici so jo pridržali na opazovanju. Na obeh vozilih je nastala občutna škoda.

Poldrugo uro kasneje sta pred zavodom Stella Matutina v Ulici Nizza trčila avtomobilist in mopedist. Ranil se je Mario Rožič, mopedist, star 23 let, doma iz Ul. Carso 13, sel po poklicu. Zaradi raznih prask, ki jih je zadobil pri nesreči, so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč; zdravnik sodi, da se mu bodo v petih dneh rane zacelile, šok pa ponehal.

Avtomobilist 67-letni Giuseppe Pierattoni iz Ul. Carducci 73 se je iz mesta peljal po Ul. Nizza v smeri proti Ul. Casale. Rožič se je pripeljal iz nasprotne smeri; na sredini cestišča je prišlo do trčenja z zgoraj omenjenimi posledicami.

Akcija za spominsko ploščo skladatelju Vinku Vodopivcu

Klub starih goriških študentov, ki so pred prvo svetovno vojno obiskovali srednje šole v Gorici, je v svojem prizadevanju, da ohrani spomin na zaslužne rojake, ki so dali važen doprinos za napredek goriških Slovencev na gospodarskem, političnem in kulturnem področju, omogočil, da so lani postavili spominski plošči dr. Antonu Gregorčiču na Vrsnem in Andreju Gabrščku v Kobaridu.

Za letos pripravlja klub odkritje spomijske plošče znanemu ljudskemu skladatelju Vinku Vodopivcu. Ploščo naj bi postavili v Kromberku, kjer je Vodopivec živel in delal od 1907 pa do svoje smrti leta 1951. Njegovo delo je trajne vrednosti in je prodrlo med široke plasti ljudstva, saj je nam Goričanom Vinko Vodopivec v glasbi to, kar Simon Gregorčič v poeziji. Za kritje stroškov je klub zbral med svojimi člani nekaj sredstev, kar pa še ne zadostuje. Zato se obrača za pomoč in prispevke tudi na slovensko javnost na eni in drugi strani meje, da bi lahko v določenem času izvedli to lepo zamisel.

Prispevke v lirah pošljejo prijatelji iz Gorice in Goriškega ter Tržaškega lahko na poštni čekovni račun št. 24/17418 «Vinoagraria» — Piazza Vittoria 7 — Gorizia. Obenem naj označijo namen prispevka.

«POLETNE PESMI»

Drevi drugi del semifinala v Tržiču

Sinoči pozno zvečer se je v Tržiču na zabavišču CRDA zaključil prvi del semifinalnega deželnega tekmovanja «Poletne pesmi» za izbiro najlepših popevk, ki jih bodo prihodnjo soboto predstavili občinstvu v Parco delle Rose v Gradežu. Sinoči so izbrali pet, danes pa bodo izbrali pa preostalih pet finalnih pesmi.

Priletna ženica padla s kolesa

V goriški civilni bolnišnici so včeraj dopoldne pridržali na zdravljenju 75-letno Benedetto Bukovec iz Romansa. Imela je zlomljeno levo zapestje ter se bo zdravila 30 dni.

Bukovčeva se je v petek zvečer s kolesom peljala z njive; na volan je naložila dva polna koša zelenjave, ki sta jo ovirala pri vožnji. Izgubila je ravnotežje ter padla. Šele včeraj dopoldne se je zatekla v bolnišnico.

Popravni izpiti na osnovnih šolah

Didaktično ravnateljstvo za slovenske osnovne šole na Goriškem sporoča, da se bodo dne 1. septembra začeli ponavljalni izpiti čez peti razred osnovne šole za tiste dijake, ki niso izdelali v poletnem roku.

Za zaščito kmečkega pridelka

Goriški župan je s posebno okrožnico prepovedal kroženje po poljskih poteh, ki niso odprte za javni promet, vsem tistim, ki za to niso upravičeni. Poljski čuvaji imajo nalog, da naložijo globo za take prekrške.

VOZNI RED VLAKOV Z GORIŠKE POSTAJE

ODHODI Z GORIŠKE POSTAJE

PROTI TRSTU: 5.41 (A), 6.41 (A), 7.39 (D), 8.05 (A), 9.16 (D), 11.17 (A), 14.02 (A), 16.31 (A), 18.16 (DD), 18.58 (A), 20.02 (A), 21.37 (A), 22.53 (D), 23.05 (DD*), 23.52 (A).

PROTI VIDMU: 4.28 (A), 6.24 (A), 6.55 (D), 7.26 (A), 8.04 (D), 9.30 (D), 11.00 (A), 13.01 (D), 13.43 (A), 14.16 (DD*), 15.36 (A), 17.47 (A), 19.01 (A), 20.01 (D), 21.03 (A), 22.22 (D), 23.51 (A)

ZA NOVO GORICO: 8.59 (A), 14.07 (A), 20.05 (A).

PRIHODI NA GORIŠKO POSTAJO

IZ TRSTA: 4.27 (A), 6.21 (A), 6.53 (D), 7.24 (A), 8.03 (D), 9.28 (D), 10.58 (A), 12.59 (D), 13.38 (A), 14.15 (DD*), 15.34 (A), 17.45 (A), 18.56 (A), 19.59 (D), 21.01 (A), 22.21 (D), 23.50 (A).

IZ VIDMA: 5.36 (A), 6.39 (A), 7.37 (D), 8.02 (A), 9.14 (D), 11.15 (A), 13.59 (A), 16.28 (A), 18.14 (DD), 18.52 (A), 19.58 (A), 21.35 (A), 22.51 (D), 23.03 (DD**), 23.49 (A).

IZ NOVE GORICE: 10.03 (A), 15.20 (A), 21.25 (A).

A — potniški vlak; D — brzovlak; DD — ekspresni vlak.

*) Vozi ob praznikih od 26. junija do 11. septembra 1966.

**) Vozi ob delavnikih pred praznikom od 25. junija do 10. septembra 1966.

Kino

Gorica

VERDI. 15.15: «Kyss, kyss e bong, bong». G. Gemma e Lorella De Luca; italijanski kinemaskope v barvah.

CORSO. 15.15: «Colpo grosso a Galata bridge». H. Bucholz in S. Koscina; ameriški kinemaskopski film v barvah.

MODERNISSIMO: 15.30 — 22.30: «La Valle della vendetta». Burt Lancaster in Sally Forrest; ameriški film v barvah.

VITTORIA 15.30: «I due pretoriani». Franco Franchi in Ciccio Ingrassia; italijanski kinemaskopski film v barvah.

Tržič

MARCELLIANA 14.—21.30: «Sfida invernale». H. Fonda, L. Darnell, Victor Mature in J. Fonda.

AZZURRO. 15.00: «Allarme dal cielo». A. Smagghe in M. Bozuffi; kinemaskopski film v barvah.

EXCELSIOR. 14.00: «Il collezionista». T. Strumph in S. Eggar; v barvah.

PRINCIPE. 15.00: «Uccidete Johnny Ringo». B. Hossein in G. Palyn; kinemascope v barvah.

Ronke

EXCELSIOR. 16.—22.: «Agente 007, dalla Francia senza amore». Connery.

RIO. 16.00: «Come ingualamo l'esercito». F. Franchi in C. Ingrassia.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO, Verdijev korzo št. 57, tel. 28-79.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Jutri, 21. avgusta je v Gorici odprta cvetličarna VOIGTLANDER, Ul. IX. avgusta 3, tel. 24-33.

TEMPERATURA VČERAJ

Najvišja 24 stopinj ob 17. uri, najnižja 15,2 stopinje ob 7. uri; povprečna vlage 80 odst.

Darovi in prispevki

Za Dijaško Matico je darovala družina Mermolja iz Gorice 5.000 lir namesto cvetja na grob pokojnega Viktorja Vižintina.

POKRAJINSKO KMETIJSKO NADZORNIŠTVO SPOROČA

Prispevki in pobude za razvoj ter izboljšanje živinoreje

Prispevki se nanašajo na nakup goveje živine, na gradnjo svinjakov, kokošerejsko opremo in čebelarstvo

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo sporoča kmetovalcem, da bo s sredstvi, ki so jih stavili na razpolago Urad za kmetijstvo, gozdarstvo in gospodarstvo hribovitih predelov dežele Furlanije-Julijske krajine in krajevne ustanove, izvedlo v prid izboljšanja živinoreje, sledeče pobude:

Prispevek v znesku 25% nakupne cene za nakup mlade goveje živine sivorjave pasme.

Živinorejci, ki nameravajo to jesen kupiti mlado živino sivorjave pasme, dobrega porekla in ki izhajajo iz vzrelišč, ki niso okužena po jetiki in brucelozi, lahko vložijo prošnjo na kolkovanem papirju za 400 lir, na pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo, kateri je treba priložiti tudi posestno polo.

Prošnje je treba dostaviti v roku do 5. septembra p. m.

Prispevek v znesku 40% za zidanje novih in izboljševanje že obstoječih svinjakov.

Vsi kmetovalci, ki nameravajo sezidati ali izboljšati svinjak, morajo predložiti pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu prošnjo na kolkovanem papirju za 400 lir in ji tudi dodati posebno polo.

Po končanem delu bo posebna komisija pregledala izvršeno delo in odmerila do največ 40% prispevka.

Omenjene prošnje je treba oddati pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu v roku do 15. septembra p. m.

Prispevek v znesku 35% nakupne cene za nakup racionalne kokošjerejske opreme.

Kmetovalci-košjerejci, ki nameravajo nabaviti primerno kokošjerejsko opremo (krmilnike, napajalnike, valilna gnezda itd.) morajo v roku do 30. septembra predložiti pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu prošnjo na kolkovanem papirju za 400 lir, ki bo po odobritvi nabavljene opreme odmerilo prispevek v najvišjem znesku 35% vrednosti navedene v računu.

Prispevek v znesku 35% nakupne cene za nabavo čebelarskega orodja in racionalnih panjev tipa Zniderščič.

Kmetovalci-čebelarji, ki nameravajo nabaviti racionalno čebelarsko orodje (trčalnice, okvirje, satnice, strugala, kadilnike, varovalne klobuke itd.) in nadomestiti stare panje z novimi racionalnimi tipa Zniderščič, morajo predložiti prošnjo na kolkovanem papirju za 400 lir.

Po nakupu bo nabavljen material pregledan, nakar bo odmerjen prispevek do največ 35% vrednosti nakupne cene, navedene v računu.

Omenjene prošnje je treba oddati v roku do 30. septembra.

Kmetovalce obveščamo, da morajo biti vse navedene prošnje oddane živinorejskemu uradu pokrajinskega kmetijskega nadzorništva v TRST — Ulica Ghega, štev. 6/I, vsak dan, razen sobote, od 9. do 12.30 ure.

Izvršen zaporni nalog

Po nalogu tržaškega kazenskega sodišča so agenti s komisariata v sodni palači predvčerajšnjim aretirali in pospremili v zapor 61-letnega Francesca Roiza iz Androne San Cilino 5. Roiz je bil obsojen 2. maja letos na petnajst dni zapora zaradi tihotapstva, vendar kazni ni obsedel. Kazen bo moral prestati sedaj.

Tatovi ukradli dva avta

Predvčerajšnjim so neznani tatovi odpeljali kar dva avtomobila. Na komisariatu pri Sv. Soboti se je zglasil 34-letni mesar Vittorio Scodeggio iz Ul. Pigafetta 1 in povedal, da so mu neznanci odpeljali fiat 600 TS 61571, ki ga je bil pustil blizu doma. Avto je bil vreden 400.000 lir.

Izpred doma so neznanci odpeljali avto fiat 500 TS 49038 tudi 52-letni učiteljici Livii Petronio por. Mathis iz Ul. Rinaldo Carli 18. Petronijeva je tatvino prijavila na komisariatu Starega mesta in povedala, da je bil avto vreden 250.000 lir. Policisti so uvedli preiskavo, da bi izsledili tatove.

S postelje je padla

Včeraj popoldne so z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico 89-letno Anno Cater por. Strocher iz Ulice del Muraglione 4 in jo s prognozo okrevanja v 15 dneh sprejeli na četrti medicinski oddelek zaradi udarcev po kolenih, desni roki, nosu in glavi. Ponesrečenko je v bolnišnico spremljala njena 66-letna hči Elsa. Povedala je, da je njena mati zaradi bolezni že leto dni ležala v postelji. Pred petimi dnevi pa je zaradi nenadne slabosti padla s postelje in se poškodovala.

Polovično opravljeno delo

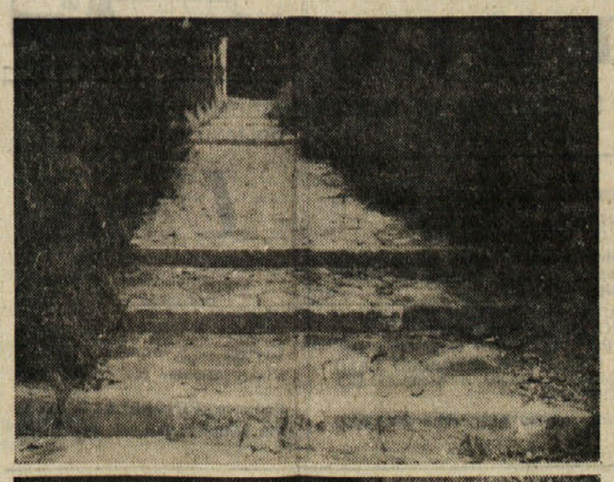

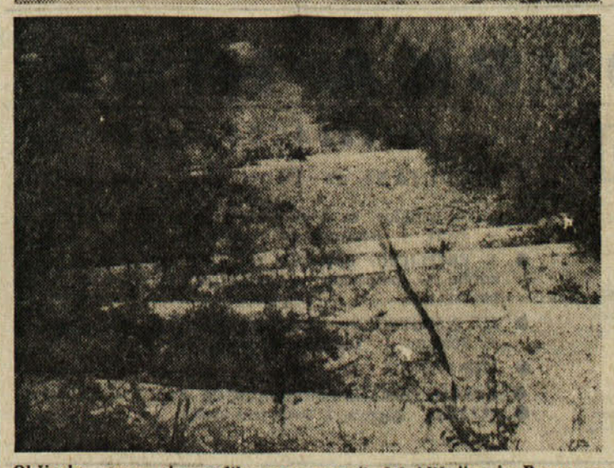

Občinska uprava je uredila samo zgornji del bližnjice iz Pevme na Oslavje; spodnji pa je še vedno podoben strugi potoka, kjer bi kazalo delo dokončati. Krajšnjice se radi poslužujejo pešci, ki so namenjeni na Oslavje, ker jim prikrajša pot in se z njo izognejo prometu na glavni cesti. Uporabljajo jo tudi otroci, zlasti šolarji. Zgornja slika kaže urejeno, spodnja pa neurejeno krajšnjico

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE v občini Gorica od 14. do 20. avgusta 1966; 12 mrtvih, 3 poroke, 10 oklicev in 23 rojstev.

SMRTI: hotelirka 82-letna Olga Verizzo, vdova Bernt, 84-letni Alessandro Malfatti, 76-letna Maria Veronese, por. Zoccoletto, 11 ur star David Vecchiet, 66-letni Mario Giaconi, 56-letni Mario Boscarol, 36-letni vratar Umberto Tonut, 19 ur stara Cristina Sclaunich, 59-letni delavec Francesco Susic, 57-letna Giuseppina Gregori, vdova Ronco, delavec 58-letni Franco Iannis, 62-letni Antonio Calligaris.

POROKE: tiskar Silvano Vogrig in prodajalka Rosanna Calisti, trgovec Dino Roner in profesorica Ana Budihna, delavec Luigi Kumar in šivilja Teresa Čadež.

OKLICI: elektrotehnik Marjani Sfiligoj in Marjeta Žandar, karabinjer Vincenzo Paradiso in uradnica Alessandra Fischanger, mehanik Sergio Crassini in gospodinja Rita Bergamasco, sel Renzo Tarondi in delavka Franca Mazzuchin, profesor Antonio Vecchia in profesorica Luisa Gonano, geometer Piereugenio Cargnel in Atonietta Pajani, tekstilni pomočnik Lidio Iavcic in tekstilna delavka Lidia Percon, tekstilni delavec Mario Morsan in šivilja Maria Codermaz, strugar Dario Bensa in prodajalka Milojka Devetak, uradnik Diego Spangher in uradnica Caterina Albiero.

ROJSTVA: Frankie Suligoj, Edoardo Sgubin, David Piovesana, Daria Petruz, Paola Dejust, David Vecchiet, Sabrina Lavarian, Francesca Bonat, Paola Giangirolami, Roberta Antonaci, Gianfranco Trevisan, Alessandro De Martis, Cristina Sclaunich, Luca Scarel, Curzio Bernes, David Tomsič, Marco Devetta, Maria Parzianello, Pierpaolo Sardelli, Andrea De Pace, Donatella Tomasin, Tiziana Oblak, Stefano Visintin.

Sporočamo žalostno vest, da nas je včeraj nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, tast in ded

Gustav Cunta

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek 22. avgusta ob 11. uri iz mrtvašnice splošne bolnišnice v Gorici, Ul. V. Veneto, na glavno pokopališče.

Žalujoči: žena Fani, hčerka Magda, zet Albin ter vnuka Eleonora in Danijel

Gorica, 21. avgusta 1966

KMEČKA BANKA

GORICA, Ul. Morelli 14 - Tel. 2206

Nudi Vam ugodne pogoje za trgovske posle in bančne storitve (vezane in proste hranilne vloge, tekoče račune, posojila, vnovčevanje in eskomptiranje trgovskih menic, posle z inozemstvom menjava tujih valut, plačevanje davkov, telefona, luči itd.)

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 - GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

TURIZEM

«Hotel Mantova» Vrhnika in restavracija Močilnik

vam lepo in poceni postrežeta

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

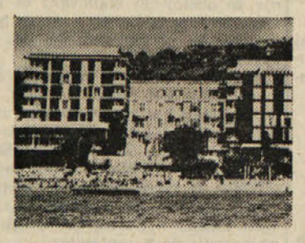

Moderne sobe,
mednarodna kuhinja,
«GRIL BAR»
z mednarodnim programom
odprt vsako noč
razen ob sredah.

HOTEL LEV LJUBLJANA

VOSNJAKOVA 1
TELEF. 310-555

Telegram LEVHOTEL
Telex 31350

KATEGORIJA «A»
Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracije - Restavracijske terase - Dancing kavarna - Zabavni in artistični program - plesna glasba - Aperitiv bar - Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Banketne in konferenčne dvorane - Čitalnica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikopterje - Boksi za pse - Hladilnica za divjačino.

"DARWIL"

najnovejši izum moderne tehnike

SUPERAUTOMATIC s 57 rubini in z 88 rubini
«Luis D' Or»
najtanjša ura na svetu

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I nadstropje

Import - Export

Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izredni popusti - Garancije

ŠVICARSKA SUPERMARKA

Hotel ADRIA

ANKARAN
(bivši S. Nicolo)
VABI

Hotel «TRIGLAV»

KOPER — Tel. štev. 16

Prvorazredna restavracija, udobne sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar s programom.

Priporočamo svoje obrate
«GIUSTERNO»
z olimpijskim bazenom ter restavracijo
«RIŽANA»
s specialitetami, postrvmi in rečnimi raki.

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI

tel. 7

Moderno urejeni hotel ⊖ Pristna kuhinja s specialitetami na žaru — goriška postrv ⊖ Lep vrt ⊖ Vsak dan glasba in ples ⊖ Ribolov celo leto ⊖ Lastna čolnarna

---

Hotel BELLEVUE

LJUBLJANA — Telefon 313133

priporoča cenjenim gostom domačo in mednarodno kuhinjo ⊖ Teraša ⊖ Vrt ⊖ S terase lep razgled na Ljubljano.

G. P. SIDRO Piran telef. 73349

nudi odlične specialitete in izbrane pijače v svojih obratih:

- Restavracija «POD ARKADAMI»
- «PRI TREH VDOVAH»
- Restavracija «SIDRO» in kavarna — nočni bar
- «TRI PAPIGE» z internacionalnim programom.

Avtopromet Gorica

NOVA GORICA — Tel. 21044
opravlja kvalitetne, hitre in varne prevoze potnikov in tovora doma in v inozemstvu.

TURISTIČNI URADI V: Novi Gorici, Tolminu, Bovcu, Ajdovščini, Postojni in Sežani vam nudijo vse potrebne informacije in vam hitro in solidno organizirajo izlete po Jugoslaviji in inozemstvu ter nudijo vse ostale turistične usluge.

NOVA RESTAVRACIJA ŠTERK

AJŠEVICA
PRI NOVI GORICI
TEL. 21-114

VSAK DAN RAKI — POSTRVI — SPECIALITETE NA ŽARU

Restavracija «LIPA»

ŠEMPETER (Nova Gorica) tel. 21458

Vedno izbrane jedi in pijače, cene zmerne

URARNE in ZLATARNE SEDMAK

- TRST Viale XX Settembre 16 tel. 96016
- NABREŽINA (center)
- SESLJAN (center)

ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

TAPETNI PAPIR
NAJBOLJŠIH DOMAČIH
IN INOZEMSKIH
PROIZVAJALCEV
DOBITE
PRI...

CIANO

TRST - VIALE XX SETTEMBRE 38-b

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 - TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

KOMPAS

KADAR OBIŠČETE SLOVENSKO PRIMORJE, ISTRO ALI KVARNERSKO RIVIERO

vam nudi vse vrste turističnih uslug

KOPER — ŠKOFIJE — PORTOROŽ — IZOLA — POREČ — ROVINJ — PULA — RABAC IN OPATIJA

V vseh poslovalnicah lahko kupite tudi kvalitetne turistične spominke, izdelke ljudske obrti ter cigarete in alkoholne pijače svetovnoznanih inozemskih proizvajalcev. V poslovalnicah na obmejnih prehodih pa lahko kupite tudi bencinske bone.

KOMPAS bo vedno najboljši svetovalec na potovanju.
Zato se z zaupanjem obrnite na KOMPAS.

HOTEL Poldanovec

LOKVE PRI NOVI GORICI - Tel. Čepovan 3

Odlična pestra hrana ⊖ Divjačina ⊖ Dobra primorska vina ⊖ Moderne sobe ⊖ Izposojevalnica rekvizitov za vse športe ⊖ Balinišča ⊖ Minigolf igrišče ⊖ Izposojevanje konj lipicancev za jahanje ⊖ Izleti v naravo.

Ne samo pozimi, na LOKVAH je lepo tudi poleti!

Restavracija URŠKA

LJUBLJANA
Privoz št. 11

Pristna domača in mednarodna kuhinja in pijače.
Strežejo učenci gostinske šole v narodnih nošah.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracijo, kavarno
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen ponedeljka in barski program ★ *In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239*

Trgovsko podjetje MANUFAKTURA NOVA GORICA

prireja ob otvoritvi nove trgovine v pritličnih prostorih nebotičnika razstavo artiklov domače obrti in narodne umetnosti; odprta bo do 21. avgusta (tudi ob nedeljah) od 8. do 20. ure.

OBIŠČITE RAZSTAVO IN NOVO TRGOVINO, KJER SI LAHKO KUPITE RAZSTAVLJENE IZDELKE

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta · redno linijo z Južno Ameriko redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA», Piran Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 035-22, 035-23
Telegrami: Plovba Piran
Telefoni: 73-470 do 73-477

UNIVERSALTECNICA

TRST - TRIESTE — Corso Garibaldi, 4 — Tel. 41243 - 50486
Goldonijev trg, 1 — Tel. 90191

PRALNI STROJI SUPERAVTOMATIČNI
CGE — CANDY — CASTOR — HOOVER — REX
AVTORADIO
AUTOVOX — CONDOR — VOXSON — GRUNDIG — BLAUPUNKT
HLADILNIKI
FIAT — CGE — REX — AEG — IGNIS
RADIO IN TELEVIZIJSKI APARATI
GRUNDIG — PHILIPS — VOXSON — PHONOLA — TELEFUNKEN — CGE
PEČI NA KEROSEN
JUNO — GASFIRE

- *SERVIS IN JAMSTVO BREZPLAČNO V VSEJ JUGOSLAVIJI*
- *IZREDNE CENE ZA IZVOZ*

Hotel GALEB

Restavracija RIBA
Koper

Nudimo vse hotelske usluge. — 10% popust za restavracijske usluge razen ob sobotah in nedeljah.

BOVEC

ALP HOTEL
HOTEL KANIN
HOTEL GOLOBAR

nudijo vse hotelske usluge.
Priznana domača in inozemska kuhinja.
Telef. 21 in 51

Priporočamo tudi obisk hotela «Planinski orel» v Trenti in gostišče v Soči in Logu pod Mangrtom

---

MEBLO

TRGOVINA S POHIŠTVOM NA DROBNO

NOVA GORICA — KIDRIČEVA ULICA 18

PROIZVAJAMO VSE VRSTE POHIŠTVA ZA IZVOZ V NEMČIJO, FRANCIJO, ITALIJO IN DRUGE DRŽAVE.

NUDIMO: spalne sobe, dnevne sobe, omare za garderobo divane, naslanjače in znane žimnice na vzmeti «JOGI» več tipov.

IZKORISTITE 10% POPUST PRI VSAKEM NAKUPU V TUJI VALUTI ⊖ PREVOZNI IN CARINSKI STROŠKI SO V BREME KUPCA PO PREDPISIH NJEGOVE DRŽAVE ⊖ SPEDICIJSKE OPERACIJE IZVRŠIMO SAMI ⊖ KUPCEM IZ OBMEJNEGA PASU JAMČIMO DOSTAVO NA DOM IN MONTAŽO.

Ob nakupu pri nas boste pribranili, ker so naše cene ZNATNO NIŽJE KOT INOZEMSKE.

ZAGOTOVITE SI
ODLIČNO PIVO

UNION

Ljubljansko pivovarno zastopajo:

Podjetje NANUT
Gorizia — S. Andrea
Via S. Michele 107 — Tel. 5062

Podjetje FINDERLE — Trst,
Via Giuliani št. 1 — Tel. 50407

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT

Intereuropa KOPER-JUGOSLAVIJA

KOPER
TELEFON 21-830
TELEX 34-117

PREDSTAVNIŠTVO V TRSTU:
UL. ROMA 15, TEL. 37-823

- dodeljevanje in vskladiščevanje blaga
- kvantitativni prevzem
- poslovanje na mednarodnih sejmih in razstavah
- redni zbirni promet iz evropskih centrov
- mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni
- po kopnem, po morju, po rekah in zraku
- carinjenje blaga
- transportno zavarovanje blaga
- booking ladijskega prostora
- kontrola transportnih dokumentov
- strokovno pakiranje

s svojimi poslovnimi enotami v:

Kopru, Ljubljani, Mariboru, Celju, na Jesenicah, v Sežani, na Reki, v Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu, Prevaljah, Šentilju, Dravogradu, Radgoni, Novi Gorici, na Kozini, Škofijah, v Sarajevu, Pločah, Baru, Subotici, Dimitrovgradu, Kragujevcu, Zrenjaninu, Krvavem potoku

---

EP MARKET

TURISTI

Največjo izbiro blaga za vaše izlete ima

EP MARKET

- SEŽANA odprt tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne
- LJUBLJANA: Cigaletova ul.
  Titova 25 — odprt do 22. ure
  Ilirska
  ŠIŠKA — Celovška nasproti Remize
  Šentvid
- JESENICE nasproti hotela POŠTA

EP SUPERMARKET — Ljubljana, Pasaža na Ajdovščini

MENJALNICA ● 10% POPUST pri plačilu s tujo valuto na neprehrambeno blago ● SPOMINKI

TRGOVSKA HIŠA nama

VELEBLAGOVNICA

V LJUBLJANI na Titovi cesti pri pošti

10.000 artiklov za dom — družino — gospodinjstvo — šport — letovanje itd.

- V PRITLIČJU: USNJENA GALANTERIJA, torbice — kovčki — potovalke — denarnice — rokavice — pasovi itd.
- II. NADSTROPJE: USNJENA KONFEKCIJA, plašči — kostumi — suknjiči — jopice itd.
- MENJALNICA 10% popust pri nakupu s tujo valuto.
- SPECIALIZIRANA POSLOVALNICA ZA KONFEKCIJO
- «ELITA», Čopova, 7, podaljšek pošte.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda - Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst.